

TP 169

MINISTERSTVO DOPRAVY

**ZÁSADY PRO OZNAČOVÁNÍ
DOPRAVNÍCH SITUACÍ
NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH**

TECHNICKÉ PODMÍNKY

II. VYDÁNÍ PRO DRUHÉ PROJEDNÁNÍ

SCHVÁLENO MINISTERSTVEM DOPRAVY

POD Č. J.

S ÚČINNOSTÍ OD 1. . 2013

1 ÚVOD	6
1.1 VŠEOBECNĚ	6
2 NĚKTERÉ SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY	7
2.1 EVROPSKÉ DOHODY	7
2.2 PRÁVNÍ PŘEDPISY	7
2.3 TECHNICKÉ NORMY	9
2.4 TECHNICKÉ PODMÍNKY	10
2.5 VZOROVÉ LISTY	11
2.6 METODICKÉ POKYNY MD	11
3 SMĚROVÉ OBLOUKY	12
3.1 VŠEOBECNĚ	12
3.2 BLÍZKÉ SMĚROVÉ OBLOUKY	12
3.3 NEBEZPEČNÁ ZATÁČKA	15
3.4 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	18
4 KŘIŽOVATKY	21
4.1 VŠEOBECNĚ	21
4.2 KŘIŽOVATKA V OBCI	21
4.2.1 PŘEDNOST V JÍZDĚ	21
4.2.1.1 Křižovatka bez úpravy přednosti dopravním značením	21
4.2.1.2 Křižovatka hlavní a vedlejší pozemní komunikace	23
4.3 KŘIŽOVATKA MIMO OBEC	30
4.3.1 PŘEDNOST V JÍZDĚ	30
4.3.1.1 Křižovatka bez úpravy přednosti dopravním značením	30
4.3.1.2 Křižovatka hlavní a vedlejší pozemní komunikace	30
4.4 KŘIŽOVATKA NA DÁLNICI NEBO SMV	32
4.4.1 PŘIPOJENÍ DÁLNICE (SMV) NEBO JINÉ POZEMNÍ KOMUNIKACE	32
4.4.2 OZNAČENÍ HLAVNÍ A VEDLEJŠÍ POZEMNÍ KOMUNIKACE	35
4.5 OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKA	37
4.5.1 VŠEOBECNĚ	37
4.5.2 PŘEDNOST V JÍZDĚ	37
4.5.3 SMĚR JÍZDY	37
4.5.4 SPIRÁLOVITÁ	39
4.6 ORIENTAČNÍ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	42

5 ZMĚNA POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ	54
5.1 VŠEOBECNĚ	54
5.2 ZVÝŠENÍ POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ	54
5.2.1 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	54
5.2.2 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	54
5.3 SNÍŽENÍ POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ	56
5.3.1 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	56
5.3.2 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	57
6 PŘÍDATNÉ PRUHY	60
6.1 VŠEOBECNĚ	60
6.2 JÍZDNÍ PRUH PRO POMALÁ VOZIDLA	60
6.2.1 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	60
6.2.2 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	62
6.3 ŘADICÍ PRUHY	64
6.3.1 OBECNĚ	64
6.3.2 ZÁSADY ŘEŠENÍ	64
6.3.3 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	67
6.3.3.1 Umístění nad vozovkou	67
6.3.3.2 Umístění vedle vozovky	70
6.3.4 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	72
6.3.4.1 Všeobecně	72
6.3.4.2 Podélné čáry	72
6.3.4.3 Směrové šipky	72
6.3.4.4 Příčná čára	72
6.4 ODBOČOVACÍ PRUH	73
6.4.1 VŠEOBECNĚ	73
6.4.2 DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	73
6.5 PŘIPOJOVACÍ PRUH	76
6.5.1 VŠEOBECNĚ	76
6.5.2 DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	76
7 PŘIDRUŽENÉ PRUHY	77
7.1 VŠEOBECNĚ	77
7.2 VYHRAZENÝ JÍZDNÍ PRUH	77
7.2.1 OBECNĚ	77
7.2.2 VYHRAZENÝ PRUH PRO AUTOBUSY MHD NEBO TROLEJBUSY	77
7.2.2.1 Svislé dopravní značení	77

7.2.2.2 Vodorovné dopravní značení	80
7.2.3 VYHRAZENÝ PRUH K JINÉMU ÚČELU	80
7.2.3.1 Svislé dopravní značení	80
7.2.3.2 Vodorovné dopravní značení	80
7.3 ZASTÁVKOVÝ PRUH	81
7.3.1 OBECNĚ	81
7.3.2 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	81
7.3.3 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	82
7.4 PARKOVACÍ PRUH	84
7.4.1 OBECNĚ	84
7.4.2 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	84
7.4.3 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	84
7.4.4 ČASOVĚ OMEZENÉ STÁNÍ	85
7.4.5 PARKOVACÍ PÁS	85
7.5 BEZPEČNÝ ODSUP	87
7.5.1 OBECNĚ	87
7.5.2 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	87
7.5.3 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	87
 8 PŘECHODY PRO CHODCE	 88
8.1 VŠEOBECNĚ	88
8.2 OBECNÉ PODMÍNKY	89
8.3 UMÍSTĚNÍ	91
8.4 DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	94
8.4.1 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	94
8.4.2 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	96
8.4.3 DALŠÍ OPATŘENÍ	97
8.5 PŘECHODY PRO CHODCE VYBAVENÉ SSZ	98
8.5.1 SIGNÁL PŘERUŠOVANÉ ŽLUTÉ SVĚTLO	98
8.5.2 SIGNÁLY TŘÍBAREVNÉ SOUSTAVY	98
8.6 MÍSTO PRO PŘECHÁZENÍ VOZOVKY	98
8.7 DALŠÍ OPATŘENÍ KE ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI PĚŠÍHO PROVOZU	99
 9 ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY	 100
9.1 VŠEOBECNĚ	100
9.2 SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	100
9.2.1 OZNAČENÍ ŽELEZNIČNÍHO PŘEJEZDU	100
9.2.2 ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD SE ZÁVORAMI	100
9.2.3 ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD BEZ ZÁVOR	101

9.2.4 DVA BLÍZKÉ ŽELEZNIČNÍ PŘEJZDY	101
9.2.5 ŽELEZNIČNÍ PŘEJZD NA ODBOČUJÍCÍ POZEMNÍ KOMUNIKACI	105
9.2.6 ROZHLEDOVÉ POMĚRY, KŘÍŽENÍ	106
9.2.7 ELEKTRIZOVANÁ TRATĚ	107
9.2.8 PŘEJZD TRAMVAJOVÉ DRÁHY	107
9.3 VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	107
9.4 ZVLÁŠTNÍ SITUACE	108
9.4.1 PŘEJZDOVÉ ZABEZPEČOVACÍ ZAŘÍZENÍ VYŘAZENO Z ČINNOSTI	108
9.4.2 ÚPRAVA PROVOZU V OBJEKTU DRÁHY NEBO VLEČKAŘE	108
 10 PARKOVIŠTĚ, ODPOČÍVKY	 109
 10.1 VŠEOBECNĚ	 109
10.2 OZNAČENÍ PARKOVIŠTĚ A ODPOČÍVKY	109
10.3 USMĚRNĚNÍ PROVOZU V PROSTORU PARKOVIŠTĚ NEBO ODPOČÍVKY	111
10.3.1 USMĚRNĚNÍ PROVOZU PODLE DRUHU SLUŽBY	111
10.3.2 USMĚRNĚNÍ PROVOZU PODLE DRUHU VOZIDEL	111
10.3.3 ORGANIZACE PROVOZU	114
10.3.4 VÝJEZD	114
10.4 ZÁCHYTNÉ PARKOVIŠTĚ	114

1 ÚVOD

1.1 Všeobecně

Zásady pro vyznačování dopravních situací na pozemních komunikacích (dále jen „Zásady“) uvádějí příklady schémat pro označení vybraných dopravních situací. Tím je sledován zájem, aby stejné nebo obdobné dopravní situace byly označovány jednotně, srozumitelně a stejným způsobem a byl respektován požadavek na správné a účelné užití dopravních značek.

Užití dopravních značek pro označování pracovních míst, užití dopravních značek orientačního dopravního značení, proměnného dopravního značení a vodorovného dopravního značení upravují samostatné technické podmínky.

Pro užití dopravních značek a dopravních zařízení je rozhodující jejich význam, který je stanoven v zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ve vyhlášce č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zásady platí pro všechny druhy pozemních komunikací, tj. pro dálnice, silnice, místní a účelové komunikace. Rozdělení pozemních komunikací do kategorií a tříd podle určení a dopravního významu vychází ze zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a případně z ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací. Ustanovení platná pro dálnici platí i pro pozemní komunikaci označenou jako silnice pro motorová vozidla, pokud není v konkrétním případě uvedeno jinak.

Rozměry, barvy a provedení dopravních značek podrobněji upravují zejména:

- ČSN EN 12899 -1 Stálé svislé dopravní značení - Část 1: Stálé dopravní značky,
- ČSN EN 1436 Vodorovné dopravní značení,
- ČSN EN 1463+A1 Vodorovné dopravní značení. Dopravní knoflíky - Část 1: Základní požadavky a funkční charakteristiky. Část 2: Zkoušení na zkušebních úsecích.
- VL 6.1 Vybavení pozemních komunikací. Svislé dopravní značky,
- VL 6.2 Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky.

Rozměry, barvy a provedení dopravních zařízení podrobněji upravují zejména:

- VL 6.3 Vybavení pozemních komunikací. Dopravní zařízení.

2 Některé související právní a technické předpisy

2.1 Evropské dohody

- Evropská Úmluva o silničním provozu (Vídeň, 1968),
- Úmluva o silničních značkách a signálech (Vídeň, 1968),
- Evropská dohoda doplňující Úmluvu o silničním provozu (Ženeva, 1971),
- Evropská dohoda doplňující Úmluvu o silničních značkách a signálech (Ženeva, 1971),
- Evropská dohoda o hlavních silnicích s mezinárodním provozem (AGR).

2.2 Právní předpisy

- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 17/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí,
- nařízení vlády č. 163/2002 Sb. ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.

- nařízení vlády č. 190/2002 Sb. ve znění nařízení vlády č. 251/2003 Sb. a nařízení vlády č. 128/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE.

2.3 Technické normy

- ČSN EN 12899 - 1 Stálé svislé dopravní značení - Část 1: Stálé dopravní značky,
- ČSN EN 12899 - 2 Stálé svislé dopravní značení - Část 2: Prosvětlované dopravní majáčky,
- ČSN EN 12899 - 3 Stálé svislé dopravní značení - Část 3: Směrové sloupky a odrazky,
- ČSN EN 12899 - 4 Stálé svislé dopravní značení - Část 4: Systém řízení výroby,
- ČSN EN 12899 - 5 Stálé svislé dopravní značení - Část 5: Počáteční zkouška typu,
- ČSN EN 12352 Řízení dopravy na pozemních komunikacích - Výstražná světla,
- ČSN EN 12368 Řízení dopravy na pozemních komunikacích - Návěstidla,
- ČSN EN 12966-1+A1 Svislé dopravní značení - Proměnné dopravní značky – Část 1: Norma výrobku,
- ČSN EN 12966-2 Svislé dopravní značení - Proměnné dopravní značky – Část 2: Počáteční zkoušky typu,
- ČSN EN 12966-3 Svislé dopravní značení - Proměnné dopravní značky – Část 3: Řízení výroby (u výrobce),
- ČSN EN 12767 Pasivní bezpečnost podpěrných konstrukcí zařízení na pozemních komunikacích - Požadavky a zkušební metody,
- ČSN 34 2650 Železniční zabezpečovací zařízení - Přejezdová zabezpečovací zařízení,
- ČSN 73 6021 Světelné signalizační zařízení. Umístění a použití návěstidel,
- ČSN 73 6100 - 1 Názvosloví pozemních komunikací - Část 1: Základní názvosloví,
- ČSN 73 6100 - 2 Názvosloví pozemních komunikací - Část 2: Projektování pozemních komunikací,
- ČSN 73 6100 - 3 Názvosloví pozemních komunikací - Část 3: Vybavení pozemních komunikací,
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic,
- ČSN 73 6102 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích,
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací,

- ČSN 73 6201 Projektování mostních objektů,
- ČSN 73 6201 Projektování mostních objektů,
- ČSN 73 6380 Železniční přejezdy a přechody, včetně změny Z2,
- ČSN 73 6425-1 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště - Část 1: Navrhování zastávek.

2.4 Technické podmínky

- TP 57 Speciální bezpečnostní zařízení na pozemních komunikacích – únikové zóny,
- TP 58 Směrové sloupky a odrazky – Zásady pro používání,
- TP 65 Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích včetně aktualizace 2011,
- TP 81 Navrhování světelných signalizačních zařízení pro řízení provozu na pozemních komunikacích,
- TP 85 Zpomalovací prahy,
- TP 98 Technologické vybavení tunelů pozemních komunikací,
- TP 100 Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích,
- TP 103 Navrhování obytných a pěších zón,
- TP 119 Odrazová zrcadla,
- TP 130 Odrazky proti zvěři – Optické zařízení bránící zvěři ke vstupu na komunikaci,
- TP 133 Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích včetně aktualizace 2011,
- TP 135 Projektování okružních křižovatek na silnicích a místních komunikacích,
- TP 141 Zásady pro systémy proměnného dopravního značení a zařízení pro proměnné provozní informace na pozemních komunikacích,
- TP 145 Zásady pro navrhování průtahů silnic obcemi,
- TP 165 Proměnné svislé dopravní značky a zařízení pro provozní informace,
- TP 169 Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích,
- TP 174 Zásady pro používání dopravních majáčků,

- TP 179 Navrhování komunikací pro cyklisty,
- TP 217 Zvýrazňující optické prvky na PK – Zvýrazňující sloupky, obrubníkové odrazky, vodící trvale svítící knoflíky a zvýrazňující knoflíky – zásady pro používání,
- TP 218 Navrhování zón 30.

2.5 Vzorové listy

- VL 6.1 Vybavení pozemních komunikací. Svislé dopravní značky,
- VL 6.2 Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky,
- VL 6.3 Vybavení pozemních komunikací. Dopravní zařízení,
- VL 6.4 Vybavení pozemních komunikací. Proměnné dopravní značky.

2.6 Metodické pokyny MD

- Systém jakosti v oboru pozemních komunikací (SJ-PK), čj. 20840/01-120 – z 10.4.2001, v platném znění,
- Označování kulturních a turistických cílů na dálnicích a silnicích (KTZ) v platném znění.

3 SMĚROVÉ OBLOUKY

3.1 Všeobecně

Svislými dopravními značkami (č. A 1a až č. A 2b) se označuje směrový oblouk, jehož bezpečné projetí vyžaduje výraznější snížení rychlosti jízdy oproti předcházejícímu průběhu pozemní komunikace, a to zejména s přihlédnutím k dopravně technickému stavu pozemní komunikace.

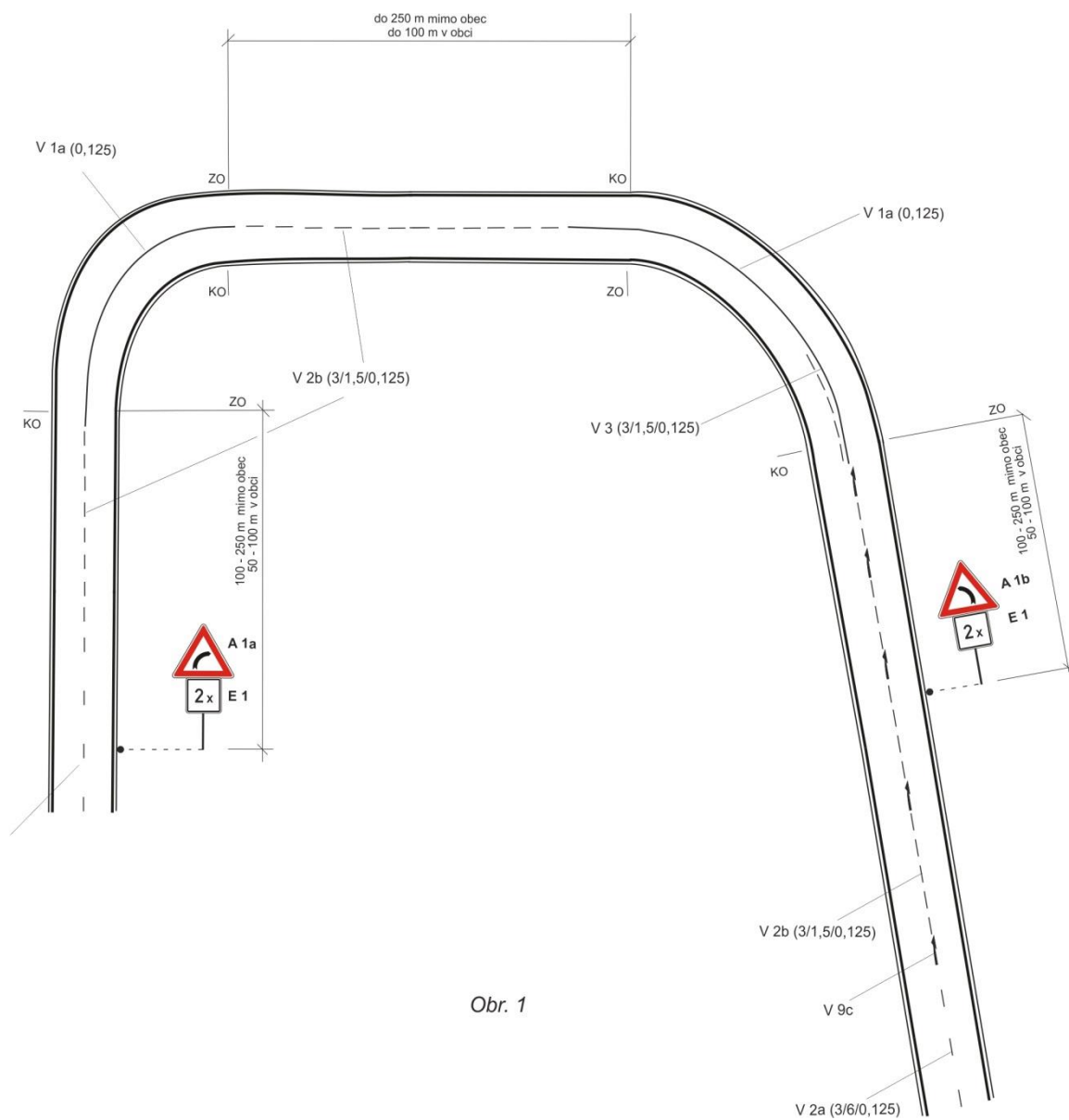
V obci se směrový oblouk označuje pouze výjimečně, a to zejména na rychlostní místní pozemní komunikaci nebo na průtahu, pokud je k bezpečnému projetí oblouku nutno snížit rychlost jízdy výrazně pod stanovenou hranici nejvyšší dovolené rychlosti.

V případě následujících směrových oblouků se samostatně (odděleně) označují směrové oblouky následující za sebou mimo obec ve vzdálenosti větší než 250 m, v případě obce ve vzdálenosti větší než 100 m.

3.2 Blízké směrové oblouky

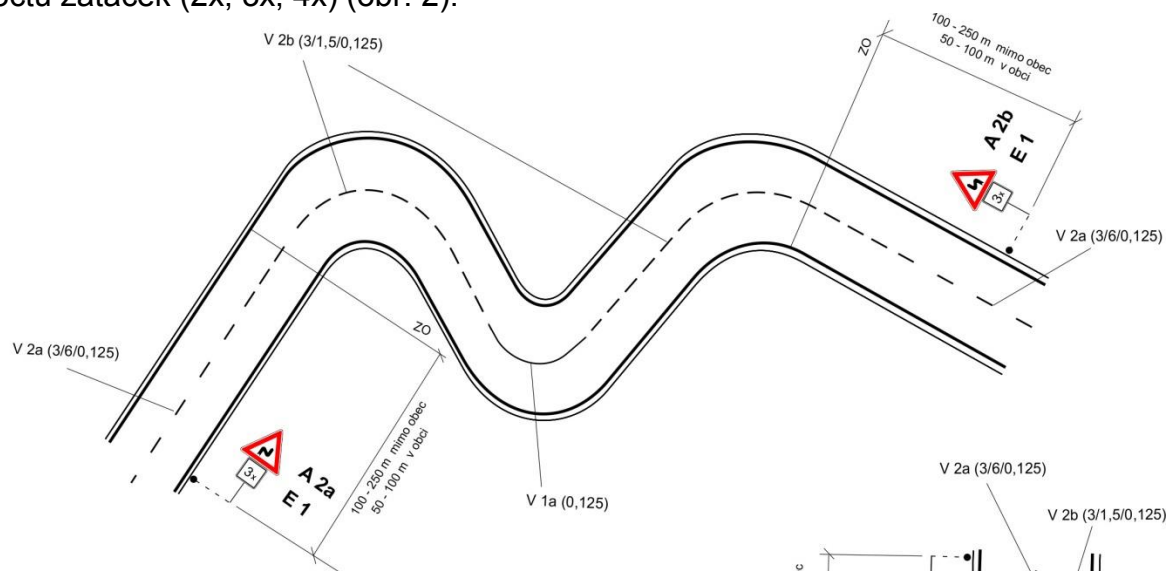
Za blízké směrové oblouky se považují oblouky následující po sobě mimo obec ve vzdálenosti 250 m a méně, v obci 100 m a méně.

Dva blízké stejné směrové oblouky (oba vpravo nebo oba vlevo) se označují dopravní značkou č. A 1a „Zatáčka vpravo“ nebo č. A 1b „Zatáčka vlevo“ s dodatkovou tabulkou č. E 1 „Počet“ s údajem „2x“ (obr. 1).

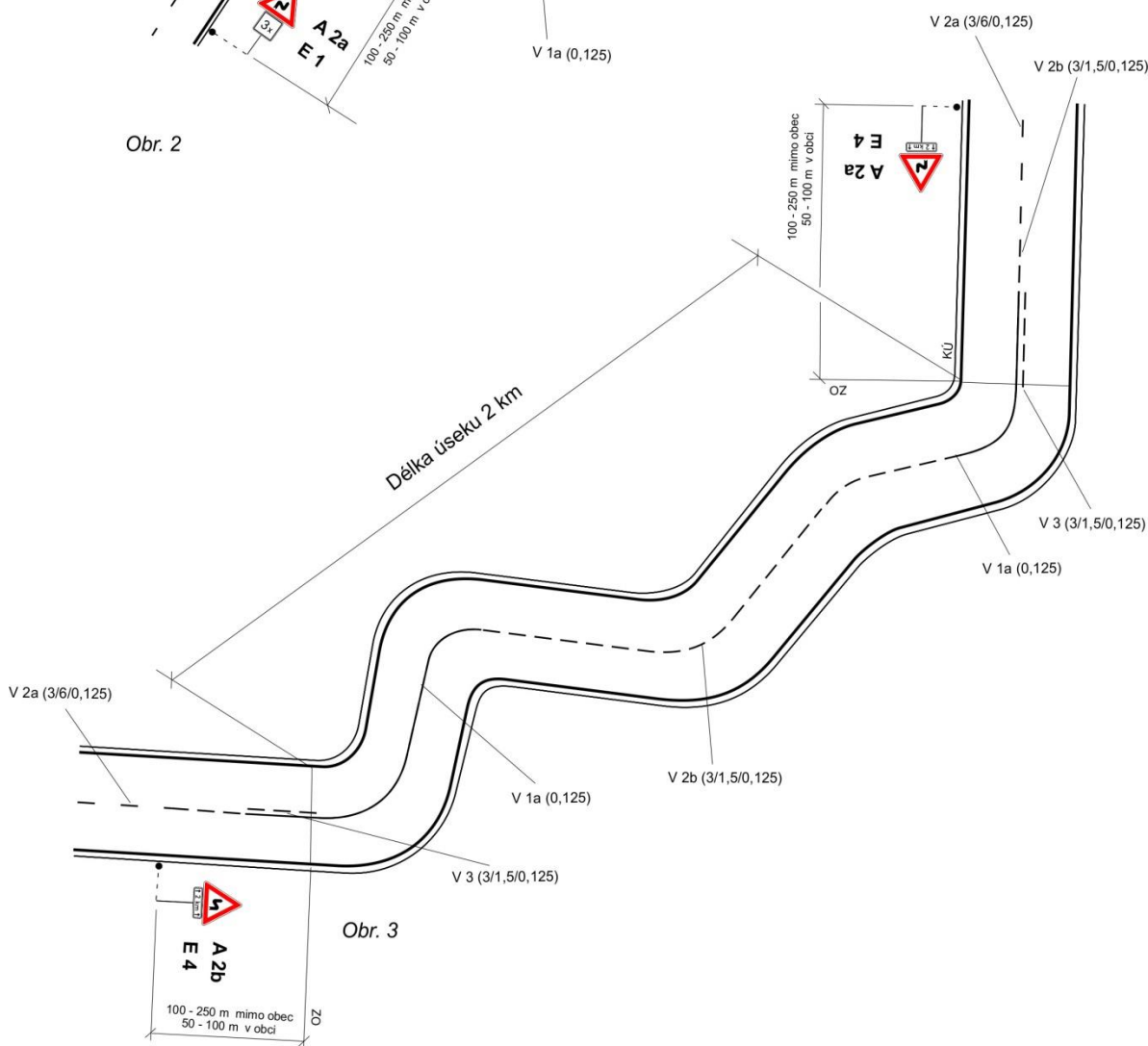

Obr. 1

Blízké směrové oblouky do počtu čtyř, z nichž první je vpravo, se označují dopravní značkou č. A 2a „Dvojitá zatáčka, první vpravo“ s dodatkovou tabulkou č. E 1 s údajem o počtu zatáček (2x, 3x, 4x) (obr. 2).

Obr. 2

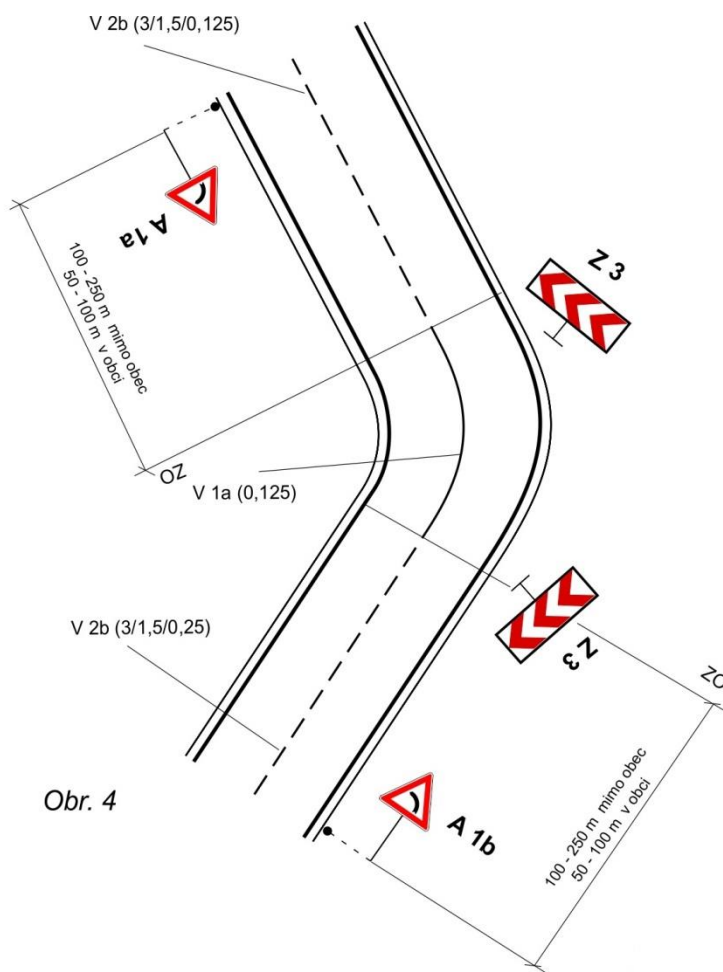
Obr. 3

Blízké směrové oblouky o počtu větším než čtyři, z nichž první je vpravo, se označují dopravní značkou č. A 2a „Dvojitá zatáčka, první vpravo“ s dodatkovou tabulkou č. E 4 „Délka úseku“ s uvedením délky označeného směrově členitého úseku.
Blízké směrové oblouky, z nichž první je vlevo, se označují obdobně s užitím dopravní značky č. A 2b „Dvojitá zatáčka, první vlevo“ (obr. 3).

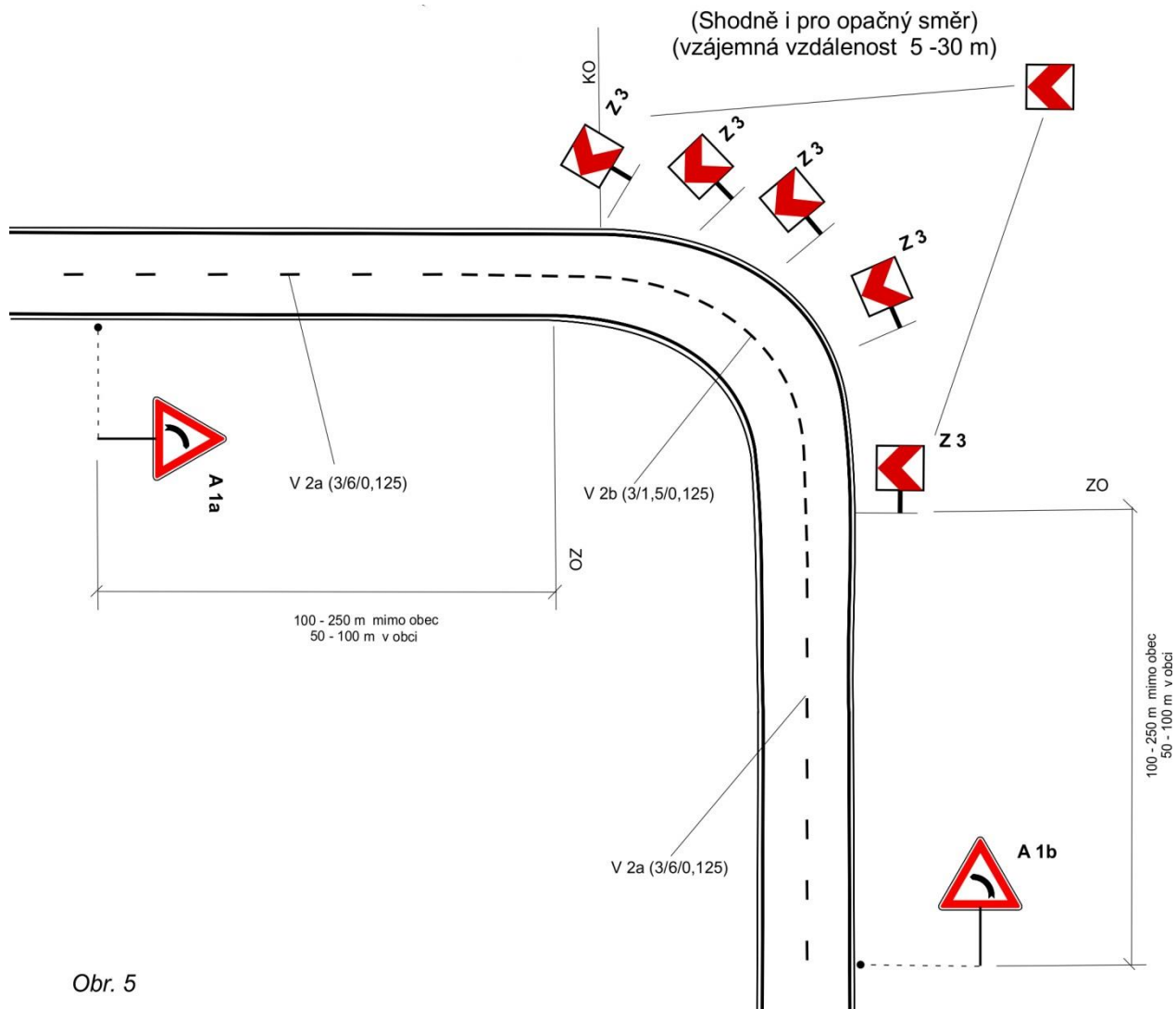
3.3 Nebezpečná zatáčka

Za nebezpečnou zatáčku se považuje směrový oblouk, který mimo obec neumožňuje za normálních podmínek bezpečné projetí rychlostí $50 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$ nebo je jinak nebezpečný (nepřehledný, v nebezpečném klesání, nevyhovující příčný sklon nebo povrch vozovky, oblouk vykazující vyšší četnost dopravních nehod apod.).

Nebezpečná zatáčka se navíc označuje dopravním zařízením č. Z 3 „Vodicí tabule“, šipky na této tabuli jsou orientovány ve směru do oblouku (obr. 4). Tabule se umísťuje na vnější straně oblouku tak, aby byla viditelná ze směru příjezdu ze vzdálenosti alespoň 100 m.

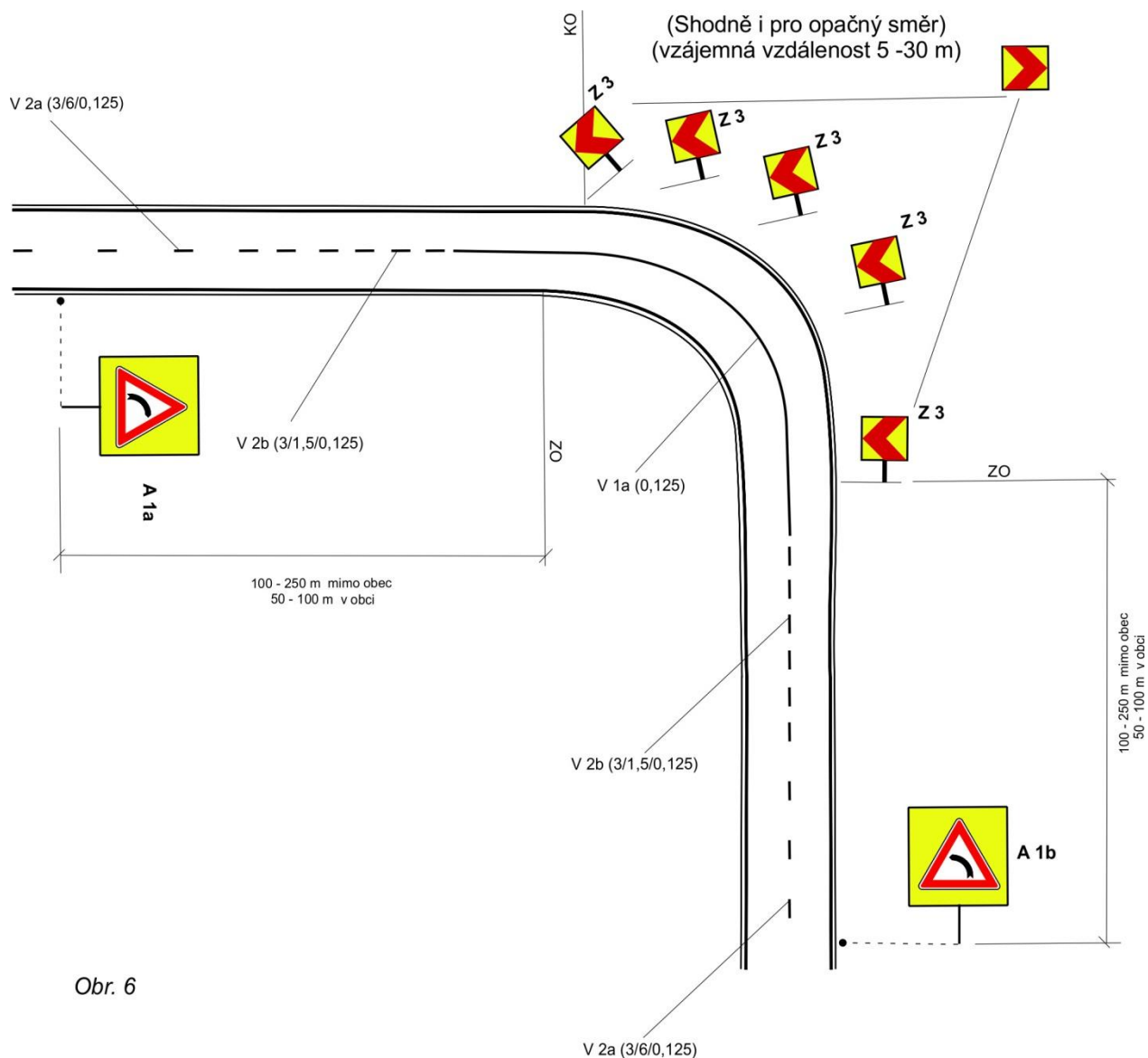

Pro vyznačení delšího oblouku, nebo pokud je třeba zvýraznit průběh oblouku, se užívá sestavy tabulí č. Z 3 v provedení s šipkou. První tabule se umísťuje na začátku a poslední zpravidla na konci směrového oblouku. Pro vyznačení průběhu oblouku se podle jeho poloměru tabule umísťují zpravidla v odstupech 5–30 m (obr. 5). Pro menší poloměr oblouku se volí menší vzájemné vzdálenosti tabulí. Pokud se v průběhu oblouku významně mění jeho poloměr, doporučuje se odpovídajícím způsobem měnit i vzájemná vzdálenost tabulí č. Z 3.

Obr. 5

Pokud je nutno na nebezpečnou zatáčku zvlášť upozornit, lze užíť tabule č. Z 3 v provedení, kde je bílá barva nahrazena retroreflexní žlutozelenou fluorescenční barvou. V takovém případě se pro zdůraznění významu umísťuje i příslušná výstražná značka na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu (obr. 6). K takovému označení je nutno přistupovat pouze v odůvodněných případech.

Obr. 6

(Shodně i pro opačný směr)
(vzájemná vzdálenost 5 - 30 m)

KO

V 2a (3/6/0,125)

V 2b (3/1,5/0,125)

A 1a

IP 5

40

ZO

V 1a (0,125)

Z 3

Z 3

Z 3

Z 3

Z 3

Z 3

ZO

100 - 250 m mimo obec
50 - 100 m v obci

V 2b (3/1,5/0,125)

A 1b

IP 5

40

100 - 250 m mimo obec
50 - 100 m v obci

V 2a (3/6/0,125)

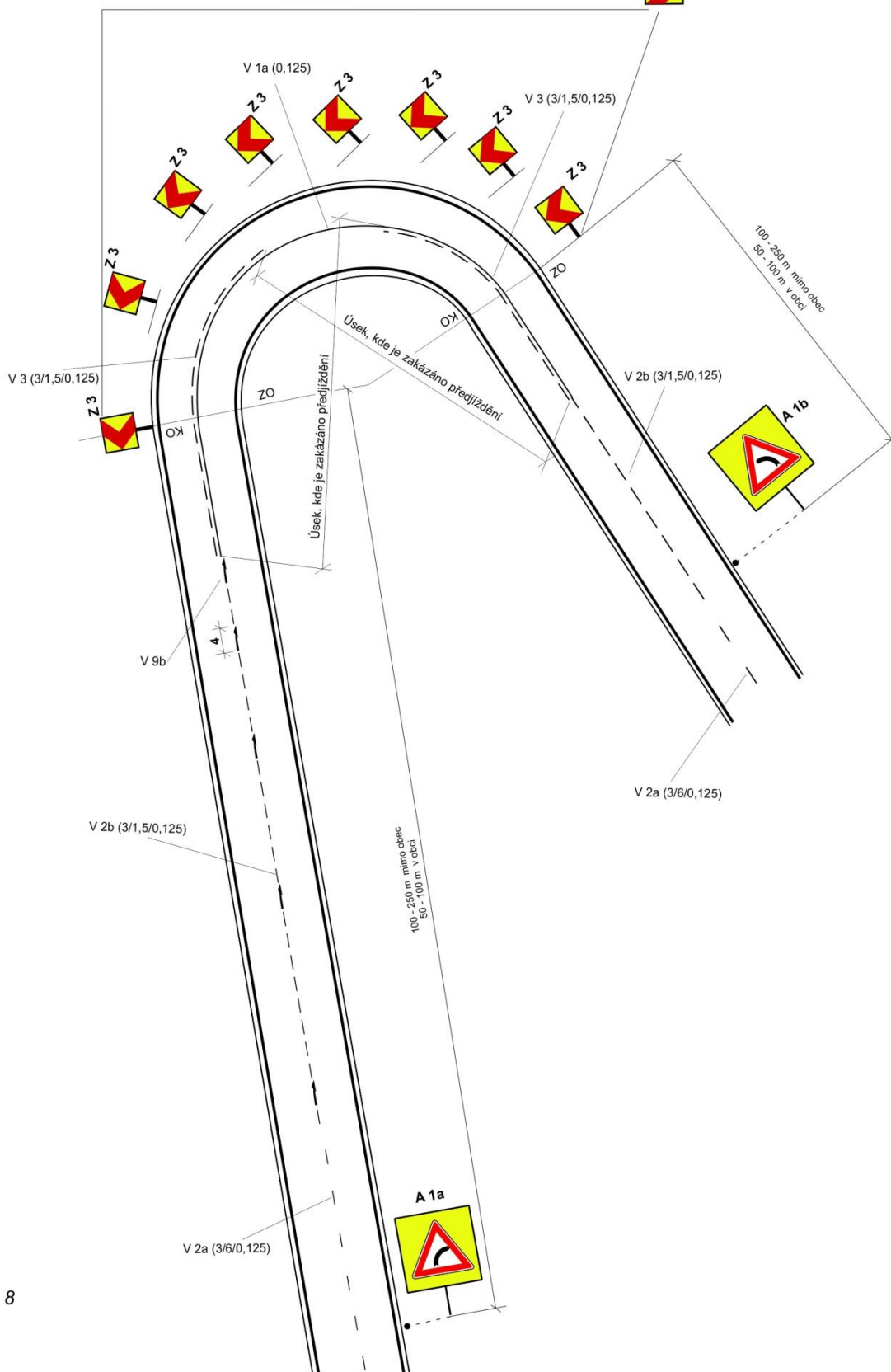
Obr. 7

Na pozemní komunikaci s vodorovným dopravním značením v průběhu nebezpečné zatáčky se protisměrné jízdní pruhy v případě, že není stanoven zákaz přejíždění do protisměru, oddělují dopravní značkou č. V 2b „Podélná čára přerušovaná“ v délce úsečky čáry odpovídající předcházejícímu provedení. Mimo obec tato čára začíná nejméně 100 m před začátkem směrového oblouku, v obci nejméně 50 m.

Pokud je nutno v konkrétním případě pro průjezd zatáčkou stanovit zákaz předjíždění, nahrazuje se dopravní značka č. V 2b značkou č. V 1a „Podélná čára souvislá“, případně č. V 3 „Podélná čára souvislá doplněná čarou přerušovanou“. Při stanovení zákazu z důvodu nedostatečného rozhledu pro předjíždění se potřebná délka rozhledu pro předjíždění odvozuje ze směrodatné rychlosti pro danou kategorii pozemní komunikace podle příslušné ČSN. Pokud uvedené hledisko není v konkrétním případě použitelné nebo vhodné (např. výchozí hodnoty pro výpočet nejsou k dispozici), řeší se užití značky č. V 1a podle místních podmínek. Jako jednou z pomocných hodnot lze pro pozemní komunikaci s nejvyšší dovolenou rychlostí do 60 km.h⁻¹ uvažovat s orientační délkou rozhledu nejméně 150 m, pro pozemní komunikaci s nejvyšší dovolenou rychlostí vyšší než 60 km.h⁻¹ pak s délkou rozhledu nejméně 300 m.

Minimální délka podélné čáry souvislé je 30 m a předchází jí značka č. V 2b. Značka č. V 2b se provádí mimo obec v minimální délce 100 m, v obci 50 m. Značka V 2b může být doplněna značkou č. V 9b „Předběžné šipky“ pro upozornění na blížící se přechod podélné čáry přerušované v čáru souvislou. Šipky směřují do volného jízdního pruhu (obr. 8).

Obdobně se oddělují jízdní pruhy v jednom směru jízdy. Plné čáry se užívá v případě, kdy je nutno zakázat přejíždění z jednoho jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu.

Obr. 8

4 KŘÍŽOVATKY

4.1 Všeobecně

Užitím a umístěním příslušných dopravních značek je sledováno především jednotné dopravní označení jednotlivých typů křižovatek. Z hlediska stavebního uspořádání má význam druh křižovatky (úrovňová, mimoúrovňová), z hlediska geometrického tvaru a prostorového uspořádání má význam typ křižovatky (např. úrovňová průsečná, styková, odsazená, okružní nebo mimoúrovňová trubkovitá, rozštěpová, deltovitá apod.). Pro volbu a užití dopravních značek má pro účely těchto Zásad především význam situování křižovatky (v obci, mimo obec, na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla), kategorie a dopravní význam křižujících se pozemních komunikací.

4.2 Křižovatka v obci

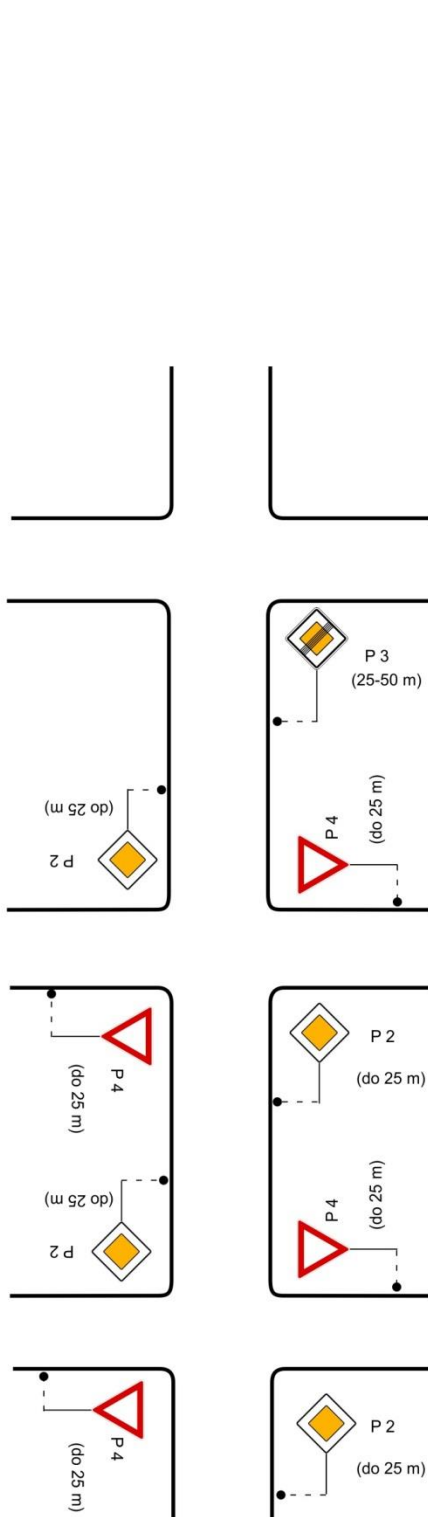
Křižovatkou v obci se rozumí křižovatka, která se nachází na území vymezeném dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. Obsahem této kapitoly není dopravní značení křižovatky nacházející se v obci na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla (SMV).

4.2.1 Přednost v jízdě

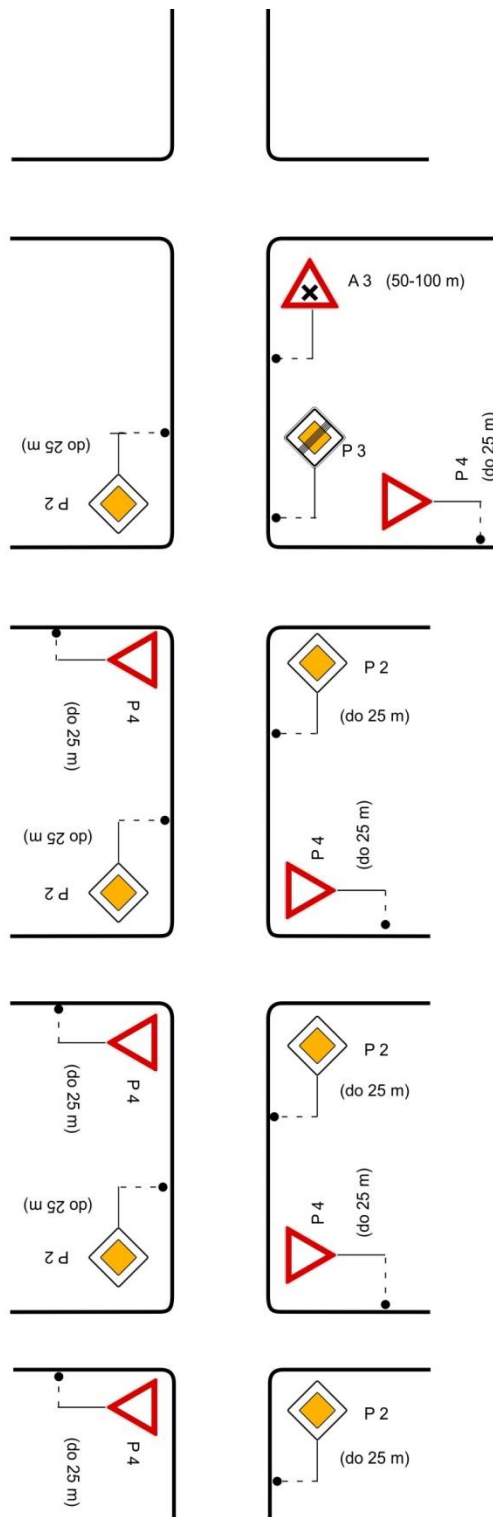
4.2.1.1 Křižovatka bez úpravy předností dopravním značením

Jedná se o křižovatku, kde přednost v jízdě není upravena dopravními značkami a platí zde obecné ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích o přednosti v jízdě na křižovatce.

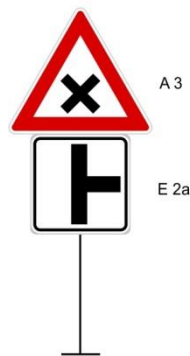
Pokud uvedená situace nastává na pozemní komunikaci dříve označené v delším úseku jako hlavní, musí být její konec označen před křižovatkou dopravní značkou č. P 3 „Konec hlavní pozemní komunikace“ (obr. 9). V odůvodněných případech a v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích (dále jen „provozu“) lze před křižovatkou (následně za značkou č. P 3) užít dopravní značku č. A 3 „Křižovatka“ (obr. 10). Pokud se nejedná o průsečnou křižovatku s přibližně pravým úhlem křížení, doplňuje se značka č. A 3 dodatkovou tabulkou č. E 2a „Tvar křižovatky“. Šířka čar znázorňujících jednotlivé pozemní komunikace na křižovatce je stejná (obr. 11).

Obr. 9

Obr. 10

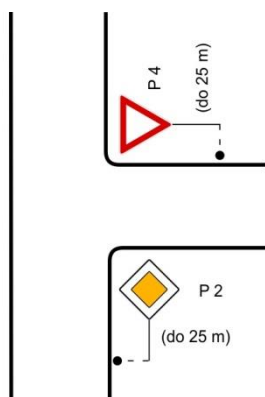
Obr. 11

4.2.1.2 Křižovatka hlavní a vedlejší pozemní komunikace

Jedná se o křižovatku, na které je přednost v jízdě upravena dopravními značkami.

4.2.1.2.1. Hlavní pozemní komunikace

Hlavní pozemní komunikace se označuje dopravní značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“. Značky č. P 2 není nutno užít před stykovou křižovatkou s přibližně pravým úhlem křížení (tvaru „T“) ze směru, pro který se vedlejší pozemní komunikace připojuje zleva (obr. 12).

Obr. 12

Značkou č. P 2 se rovněž stanovuje přednost v jízdě v prostoru rozlehlé nebo složitější křižovatky (obr. 13).

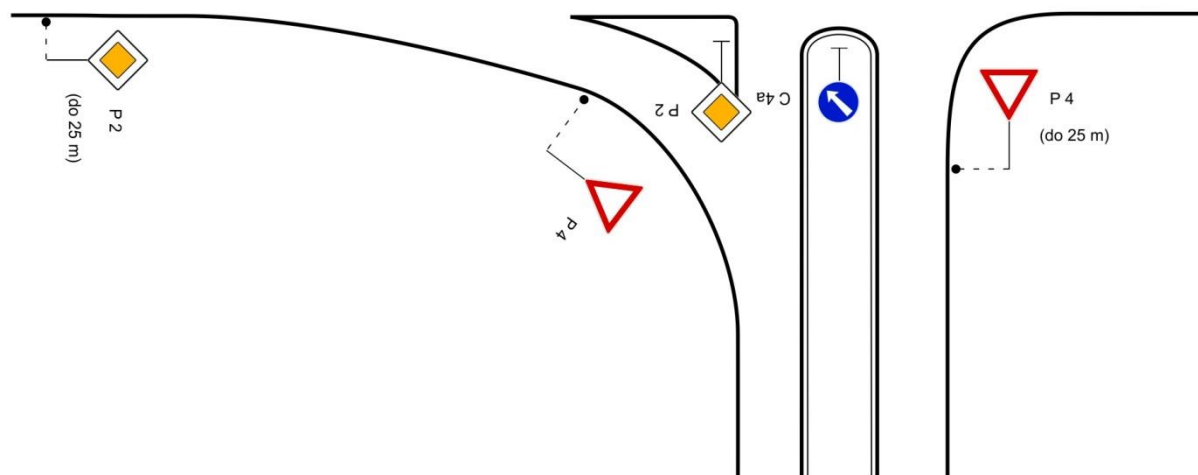
V případě, že je provoz na křižovatce řízen světelnými signály, doporučuje se značku č. P 2 umístit na sloupek světelného signalizačního zařízení (SSZ) po straně jízdního pásu nad základní návěstidlo. V případě užití prosvětlované značky je žádoucí, aby po dobu řízení provozu světelnými signály byl zdroj prosvětlení značky vypnut.

Značka č. P 2 se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky. V případě užití v prostoru křižovatky se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před místem, ke kterému se značka vztahuje.

4.2.1.2.2. Vedlejší pozemní komunikace

Vedlejší pozemní komunikace musí být označena značkou č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ nebo č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“. Značky č. P 6 se užívá v případě, kdy není křižovatka dostatečně přehledná nebo kdy je nutno řidiči přikázat zastavení vozidla na místě, odkud je do křižovatky náležitý rozhled. Pokud lze takové místo přesně vymezit, je žádoucí toto místo vyznačit vodorovnou značkou č. V 6b „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“.

Značkou č. P 4 nebo č. P 6 se rovněž stanoví povinnost dát přednost v jízdě v prostoru rozlehlé nebo složitější křižovatky (obr. 13).

Obr. 13

V případě, že je provoz na křižovatce řízen světelnými signály, doporučuje se značku č. P 4 nebo č. P 6 umístit na sloupek SSZ po straně jízdního pásu nad základní návěstidlo. V případě užití prosvětlované značky je žádoucí, aby po dobu řízení provozu světelnými signály byl zdroj prosvětlení značky vypnut.

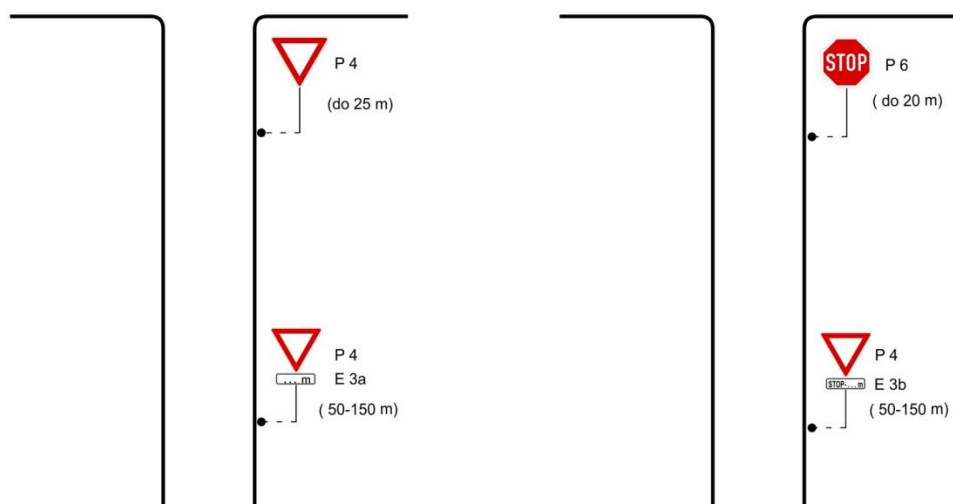
Značka č. P 4 se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky. Značka č. P 6 se umísťuje ve vzdálenosti do 20 m před hranicí křižovatky. Pokud to v konkrétním případě není možné, lze značku č. P 6 umístit ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky.

V případě užití značky č. P 4 nebo č. P 6 v prostoru křižovatky, platí uvedené vzdálenosti k místu, ke kterému se značka vztahuje.

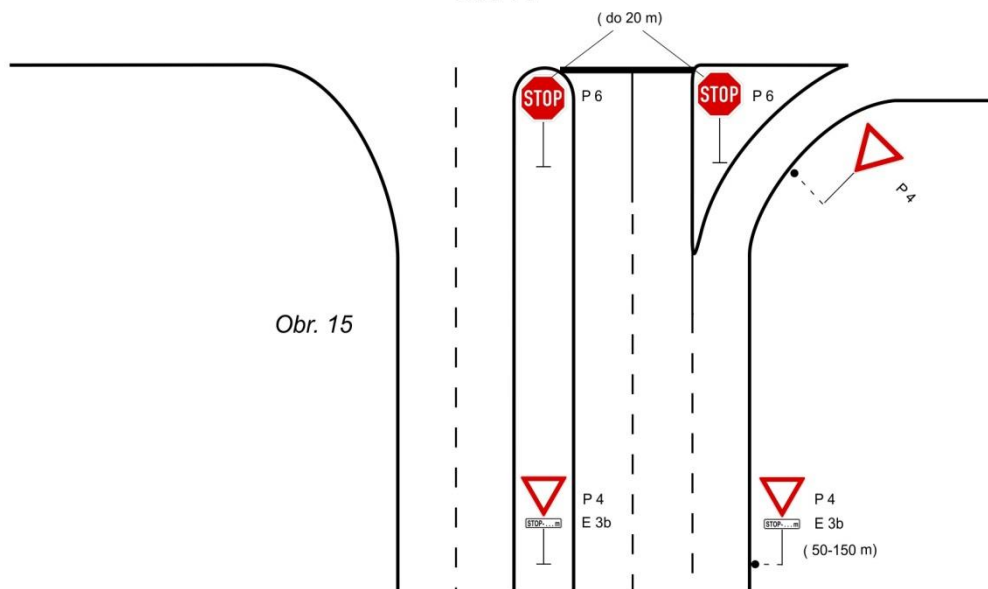
Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se značka č. P 4 nebo č. P 6 umísťuje zpravidla po obou stranách jízdního pásu. Na pozemní komunikaci s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy lze značky umístit i nad vozovkou.

Pro užití a umístění značky č. P 4 na připojovací větvi mimoúrovňové křižovatky platí čl. 4.4.1.

Na dopravně významné pozemní komunikaci (s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy, směrově rozdělené apod.) nebo z důvodu zvýšení bezpečnosti provozu lze užít i značky předběžné. Pro značku č. P 4 se jako předběžné užívá značky č. P 4 s dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“. Pro značku č. P 6 se jako předběžné užívá značky č. P 4 s dodatkovou tabulkou č. E 3b „Vzdálenost“ (obr. 14). Dodatkové tabulky č. E 3b se užije i v případě, kdy je značkou č. P 6 označen pouze jeden vjezd do křižovatky (obr. 15).

Obr. 14

Obr. 15

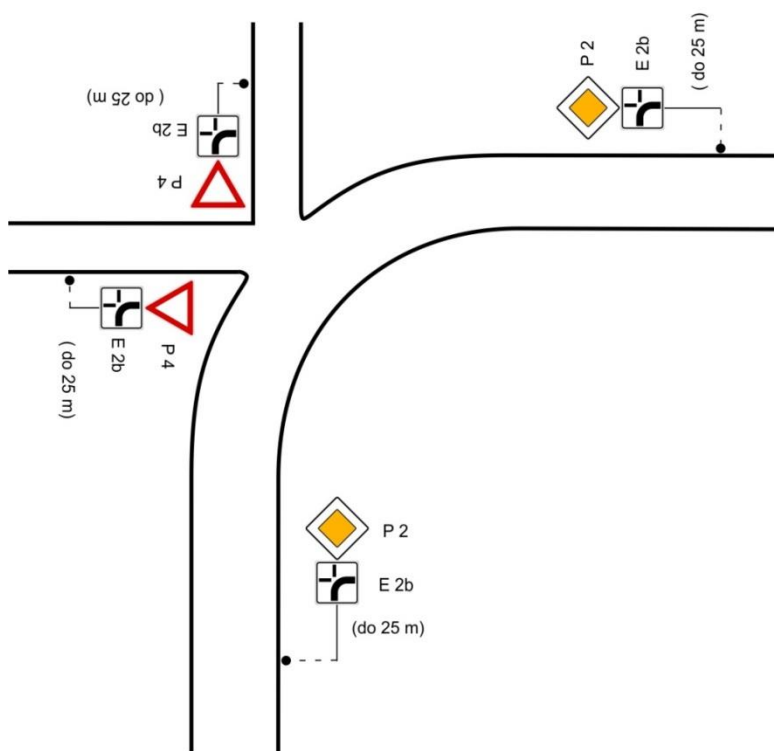
Značka předběžná se umísťuje ve vzdálenosti 50–150 m před hranicí křižovatky. Na tabulce č. E 3a se uvádí vzdálenost k následující značce č. P 4. Na tabulce č. E 3b se uvádí vzdálenost k místu, kde platí povinnost zastavit vozidlo.

4.2.1.2.3. Tvar křižovatky

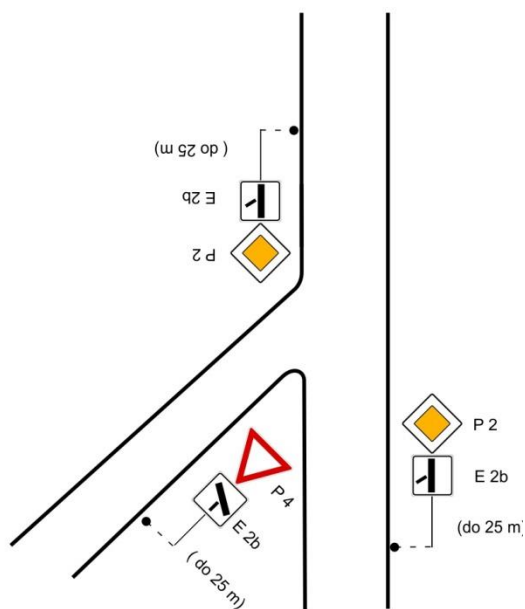
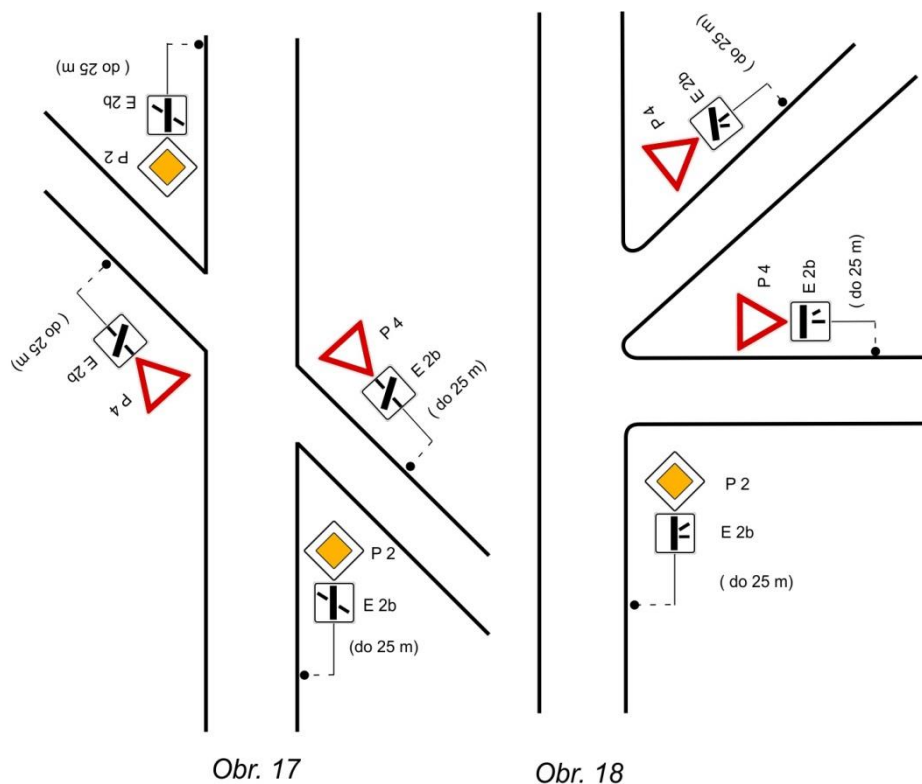
Pokud je to v konkrétním případě nutné, vyznačuje se tvar křižovatky a hlavní a vedlejší pozemní komunikace na dodatkové tabulce č. E 2b nebo č. E 2c „Tvar křižovatky“.

Tabulky č. E 2b se neužívá v případě, kdy hlavní pozemní komunikace probíhá přibližně v přímém směru. Užívá se v případě, kdy hlavní pozemní komunikace mění směr (obr. 16) nebo pokud je nutno vyznačit nevhodný úhel křížení pozemních komunikací (obr. 17). Tabulky se užívá i v případě složitější křižovatky, např. k vyznačení několika odsazených vyústění. I v takovém případě lze zohlednit možnost, že není nutno užít značky č. P 2 před připojením vedlejší pozemní komunikace zleva (obr. 18). Pokud je však nutno na

tvar křižovatky upozornit (např. z důvodu ostrého úhlu křížení), označuje se hlavní pozemní komunikace i z tohoto směru (obr. 19).

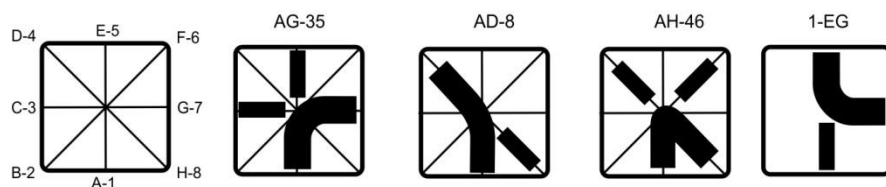

Obr. 16

Vyznačení tvaru křižovatky na tabulce č. E 2b musí vycházet ze skutečného geometrického tvaru křižovatky. Hlavní pozemní komunikace je znázorněna čarou dvojnásobné šířky než čára znázorňující vedlejší pozemní komunikaci. Pozemní

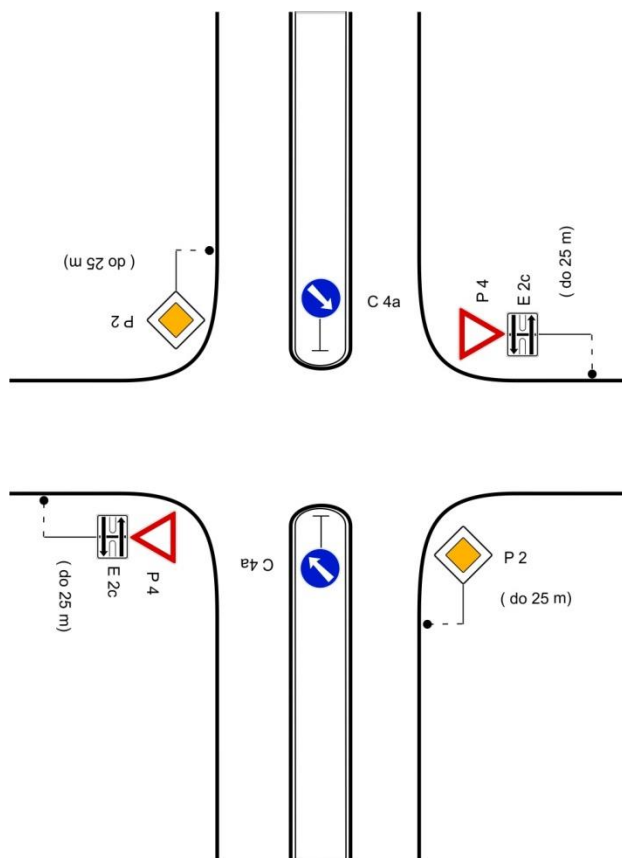
komunikace, po které se ke křižovatce přijíždí, se vyznačuje čarou vycházející od spodního okraje tabulky (pokud možno od středu). Základní tvary se odvozují z pomocného schématu (obr. 20a). Pokud uvedené schéma pro konkrétní situaci nevyhovuje, přizpůsobuje se vyobrazení skutečnému tvaru křižovatky.

Obr. 20a

Na tabulce se vyznačuje i odsazení jednotlivých vjezdů do křižovatky. Drobné stavební úpravy křižovatky (např. pomocí dopravních ostrůvků) se nevyznačují. Tabulka č. E 2b vyznačuje tvar jedné křižovatky, čára vyznačující hlavní pozemní komunikaci je nepřerušená.

Tabulky č. E 2c se užívá v případě, kdy je nutno upozornit na křižovatku se směrově rozdělenou pozemní komunikací (obr. 20b) nebo pokud jsou protisměrné jízdní pruhy v prostoru křižovatky odděleny delším dělicím ostrůvkem.

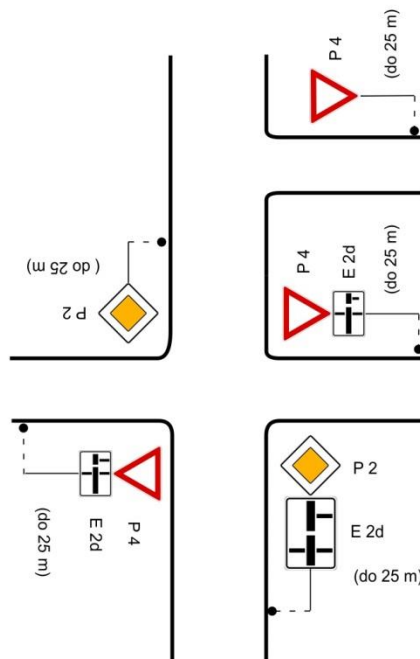

Obr. 20b

4.2.1.2.4. Dvě blízké křižovatky

Pokud se dvě následující křižovatky nacházejí v takové blízkosti, že je nelze samostatně označit značkami č. P 2, vyznačuje se taková situace jednou značkou č. P 2 s dodatkovou tabulkou č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“.

Pro provedení tabulky č. E 2d platí obdobné zásady jako pro tabulku č. E 2b. Vyznačení dvou křižovatek na jedné tabulce je vyjádřeno přerušením čáry označující hlavní pozemní komunikaci. Ze stejného provedení je nutno vycházet i pro tabulky užívané pod značkami označujícími vedlejší pozemní komunikace. I v takovém případě lze zohlednit možnost, že není nutno užít značky č. P 2 před připojením vedlejší pozemní komunikace zleva (obr. 21). S ohledem na poněkud komplikované vyznačování tvaru křižovatky se doporučuje k takovému řešení přistupovat pouze výjimečně a ve stísněných podmínkách.

Obr. 21

4.3 Křižovatka mimo obec

Křižovatkou mimo obec se rozumí křižovatka, která je situována mimo území vymezeném dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. Obsahem této části není dopravní značení křižovatky nacházející se mimo obec na dálnici nebo SMV.

4.3.1 Přednost v jízdě

4.3.1.1 Křižovatka bez úpravy předností dopravním značením

Jedná se o křižovatku, kde přednost v jízdě není upravena dopravními značkami a platí zde obecné ustanovení pravidel provozu.

Na všech pozemních komunikacích se před křižovatkou užívá značka č. A 3 „Křižovatka“. Pokud se nejedná o průsečnou křižovatku s přibližně pravým úhlem křížení, doplňuje se značka č. A 3 dodatkovou tabulkou č. E 2a „Tvar křižovatky“. Šířka čar znázorňujících jednotlivé pozemní komunikace křižovatky je stejná. Pro užití značky č. A 3 a případně i č. P 3 platí dále obdobně zásady uvedené v kap. 4.2.1.

4.3.1.2 Křižovatka hlavní a vedlejší pozemní komunikace

Jedná se o křižovatku, na které je přednost v jízdě upravena dopravními značkami.

4.3.1.2.1. Hlavní pozemní komunikace

Hlavní pozemní komunikace se označuje značkou č. P 1 „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“. Pokud je nutno hlavní pozemní komunikaci dále zdůraznit nebo stanovit přednost v jízdě v prostoru křižovatky (např. v případě rozlehlé nebo složité křižovatky), uži je se následně i značky č. P 2. Značkou č. P 2 lze označit hlavní pozemní komunikaci i v případě, že mezi následujícími křižovatkami je vzdálenost menší než 100 m a nelze je samostatně označit značkami č. P 1 (viz kap. 4.3.1.2.4).

Značka č. P 1 se umísťuje ve vzdálenosti 100 - 250 m před hranicí křižovatky. V případě užití značky č. P 2 se tato umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky; v případě užití v prostoru křižovatky se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m před místem, ke kterému se vztahuje (viz čl. 4.2.1.2.1).

4.3.1.2.2. Vedlejší pozemní komunikace

Vedlejší pozemní komunikace musí být označena značkou č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ nebo č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“.

Značka č. P 4 se umísťuje ve vzdálenosti do 50 m před hranicí křižovatky. Pokud je užito značky předběžné, umísťuje se tato ve vzdálenosti 100–150 m před hranicí křižovatky.

Značka č. P 6 se umísťuje ve vzdálenosti do 20 m před hranicí křižovatky. Pokud to v konkrétním případě není možné, lze značku č. P 6 umístit ve vzdálenosti do 25 m před hranicí křižovatky. Značka č. P 6 musí vždy předcházet značka předběžná ve vzdálenosti 100–150 m před místem zastavení.

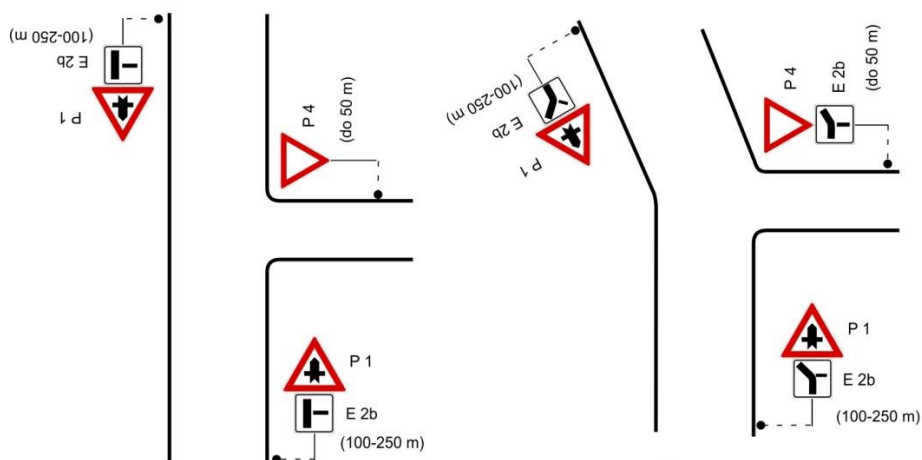
Pro další zásady označení vedlejší pozemní komunikace platí obdobně čl. 4.2.1.2.2.

4.3.1.2.3. Tvar křižovatky

Tvar křižovatky a hlavní a vedlejší pozemní komunikace se vyznačuje na dodatkové tabulce č. E 2b nebo č. E 2c „Tvar křižovatky“.

Tabulky č. E 2b se pod značkou č. P 1 neuzívá pouze v případě průsečné křižovatky s přibližně pravým úhlem křížení.

Pro další zásady vyznačení tvaru křižovatky a užití tabulky č. E 2b platí obdobně čl. 4.2.1.2.3 (obr. 22, 23). To se vztahuje i na zásady pro užití tabulky č. E 2c.

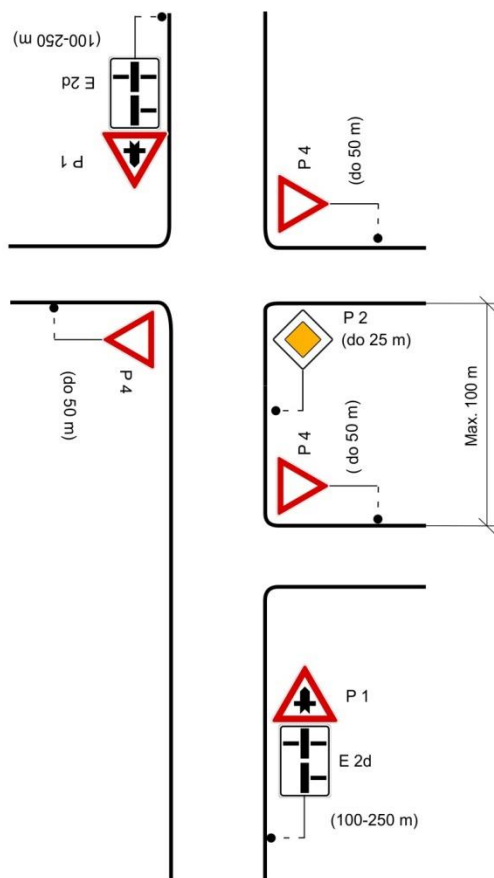
Obr. 22

Obr. 23

4.3.1.2.4. Dvě blízké křižovatky

Pokud se dvě následující křižovatky nacházejí ve vzdálenosti menší než 100 m, nelze je samostatně označit značkami č. P 1. Taková situace se označuje jednou značkou č. P 1 s dodatkovou tabulkou č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“.

Následující blízká křižovatka se pak označuje dopravní značkou č. P 2. Pro její umístění platí obdobně čl. 4.2.1.2.1 (obr. 24)

Obr. 24

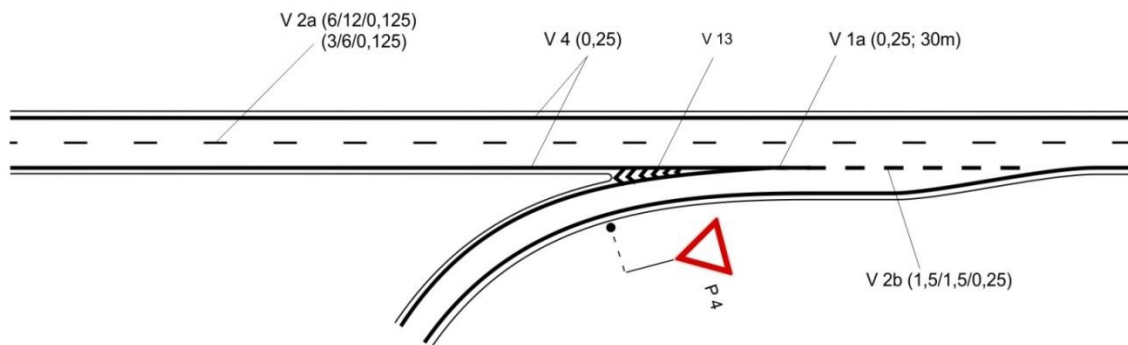
4.4 Křižovatka na dálnici nebo SMV

Křížení dálnice nebo SMV s jinou pozemní komunikací (včetně dálnic a SMV navzájem) je stavebně řešeno zásadně mimoúrovňově. Obsahem této kapitoly jsou zejména zásady dopravního značení připojení větví mimoúrovňové křižovatky.

4.4.1 Připojení dálnice (SMV) nebo jiné pozemní komunikace

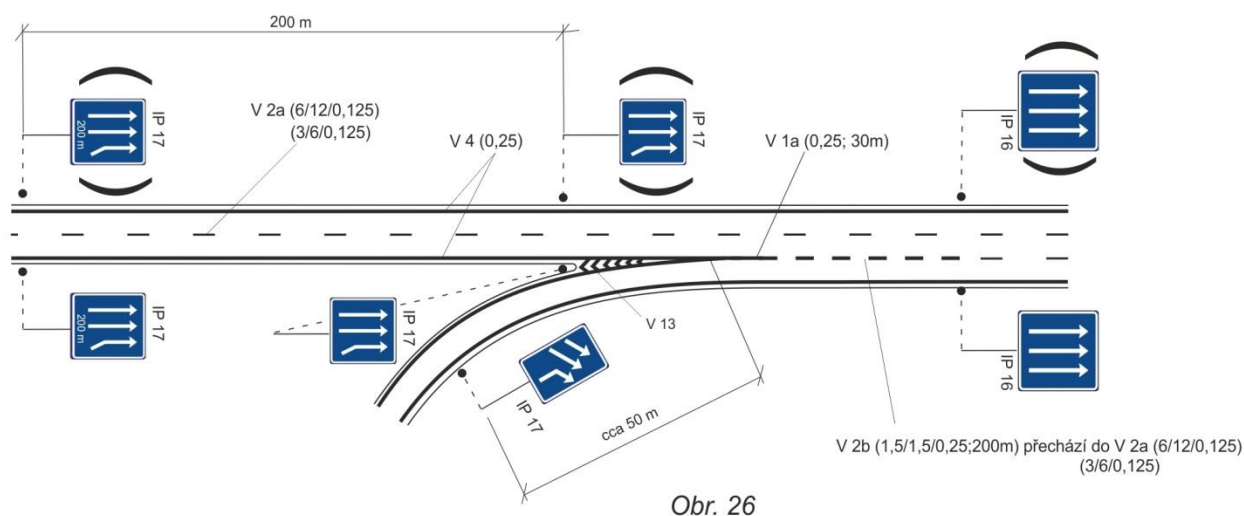
Připojení pozemních komunikací je řešeno větví křižovatky, na jejíž vjezdovou část navazuje připojovací pruh určený pro plynulé zařazení vozidel do průběžného pruhu.

Pokud je připojovací pruh dále ukončen, označuje se větev křižovatky značkou č. P 4 umístěnou na úrovni konce stavebního připojení větve na hlavní trasu (obr. 25).

Obr. 25

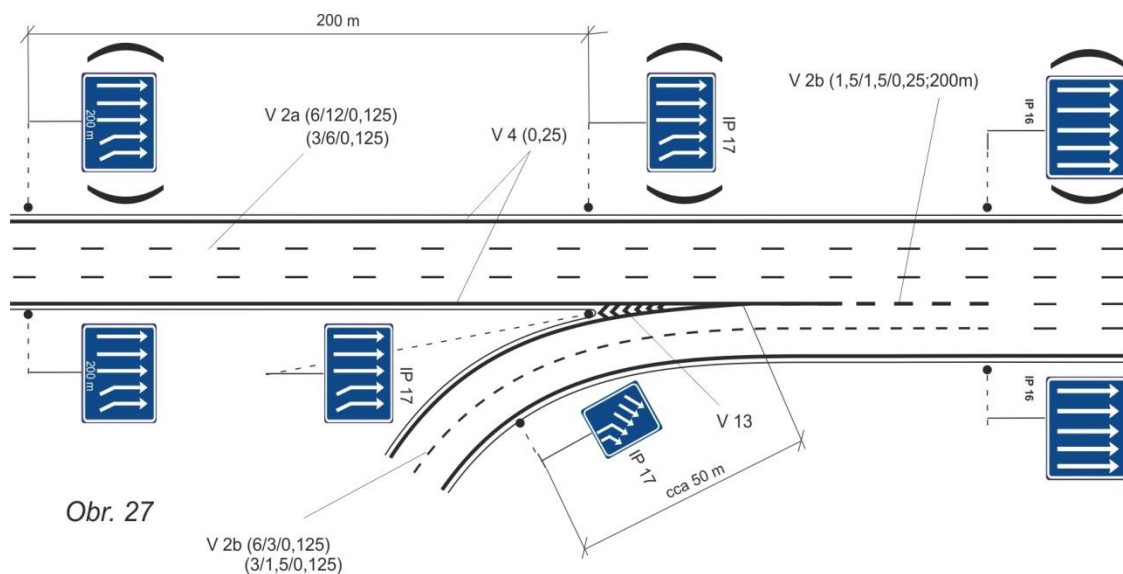
Pokud připojovací pruh není dále ukončen a pokračuje dále jako pruh průběžný, značky č. P 4 se neužívá (obr. 26). Takové uspořádání jízdních pruhů se doporučuje označit dopravní značkou č. IP 17 „Uspořádání jízdních pruhů“ v odpovídajícím provedení.

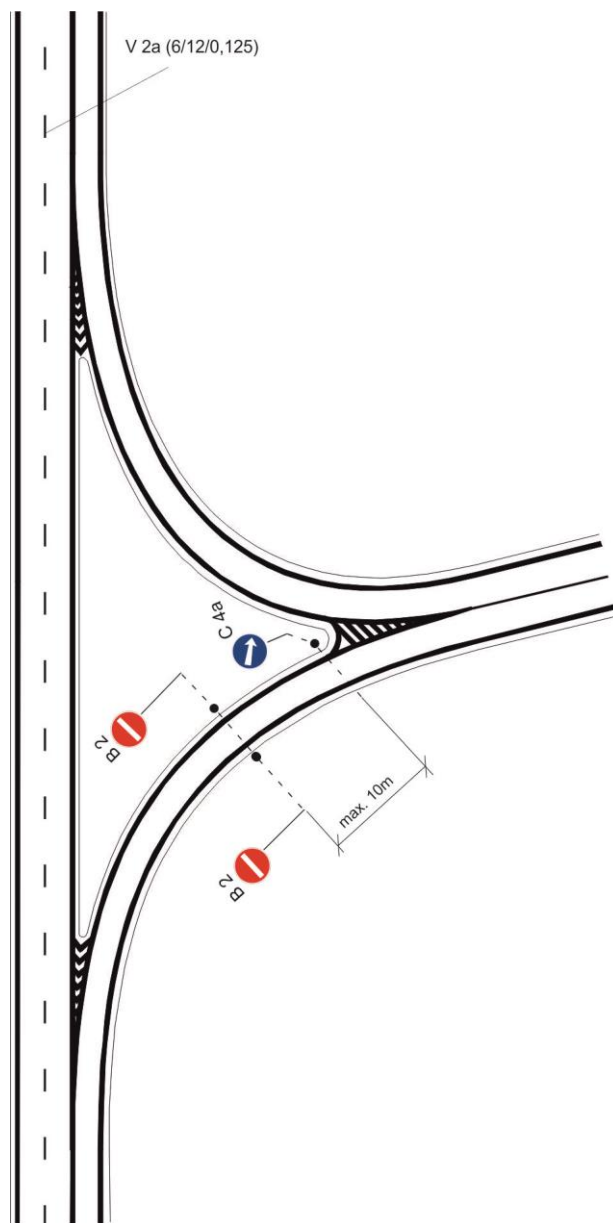
Obr. 26

Pokud je vjezdová část větve řešena jako dvoupruhová a oba jízdní pruhy dále pokračují jako průběžné, pak se takové uspořádání jízdních pruhů vždy označuje dopravní značkou č. IP 17. Značku č. IP 17 lze v odpovídajícím provedení užít i ve směru jízdy v průběžných pruzích.

Značka se umísťuje cca 50 m před místem stavebního připojení větve na hlavní trasu. Pokud se užije značky předběžné, umísťuje se tato ve vzdálenosti cca 200 m před místem připojení, údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky. Pokud to šířka dělicího pásu umožňuje, lze značky umístit (opakovat) i po levé straně jízdního pásu (obr. 26, 27).

Pokud je část větve křižovatky řešena jako obousměrná, musí být dopravní ostrůvek oddělující výjezdovou a vjezdovou část větve označen tak, aby nemohlo docházet k vjetí vozidel do protisměru směrově rozdělené pozemní komunikace. Čelo ostrůvku se označuje dopravní značkou č. C 4a „Příkazaný směr objíždění vpravo“. Zákaz vjezdu do protisměru vjezdové části větve se označuje dopravní značkou č. B 2 „Zákaz vjezdu všech vozidel“, případně umístěnou i po levé straně větve (obr. 28).

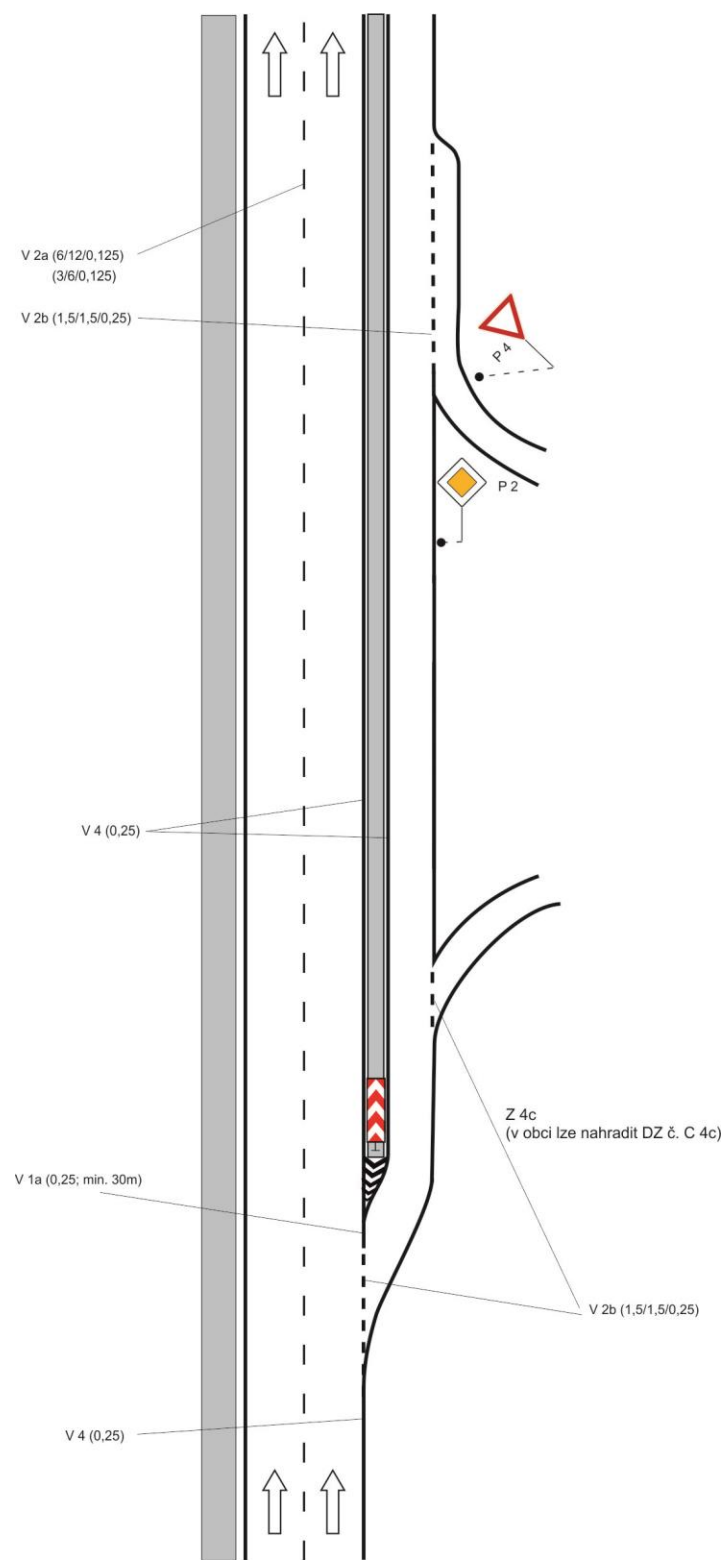

Obr. 28

4.4.2 Označení hlavní a vedlejší pozemní komunikace

V případě složitějšího dopravního uspořádání křižovatky nebo v prostoru rozlehlé křižovatky je některých případech nutno upravit přednost v jízdě v místě spojení jednotlivých větví křižovatky. Jedná se např. o situaci křižovatky s průpletovým úsekem na kolektorové vozovce. Pokud připojení větví není řešeno připojovacím pruhem, označuje se místo spojení větví jako křižovatka hlavní a vedlejší pozemní komunikace

užitím dopravních značek č. P 2 a č. P 4. Značky jsou umístěny podle zásad platných pro užití těchto značek v prostoru křižovatky (obr. 29).

Obr. 29

4.5 Okružní křižovatka

4.5.1 Všeobecně

Okružní křižovatkou se rozumí úrovněová křižovatka, na níž je provoz veden jednosměrným objezdem středového ostrova a která je na všech vjezdech označena dopravní značkou č. C 1 „Kruhový objezd“.

Pro dopravní značení křižovatky (zejména vodorovné značení) má význam její stavební uspořádání. Z tohoto hlediska a podle uspořádání jízdních pruhů na okružním pásu se okružní křižovatky rozdělují na:

- malé (bez průpletových úseků),
- velké (s průpletovými úseky).

Bližší podmínky pro dopravní řešení a navrhování okružních křižovatek upravují další předpisy (např. ČSN 73 6102, VL 3, TP 135).

4.5.2 Přednost v jízdě

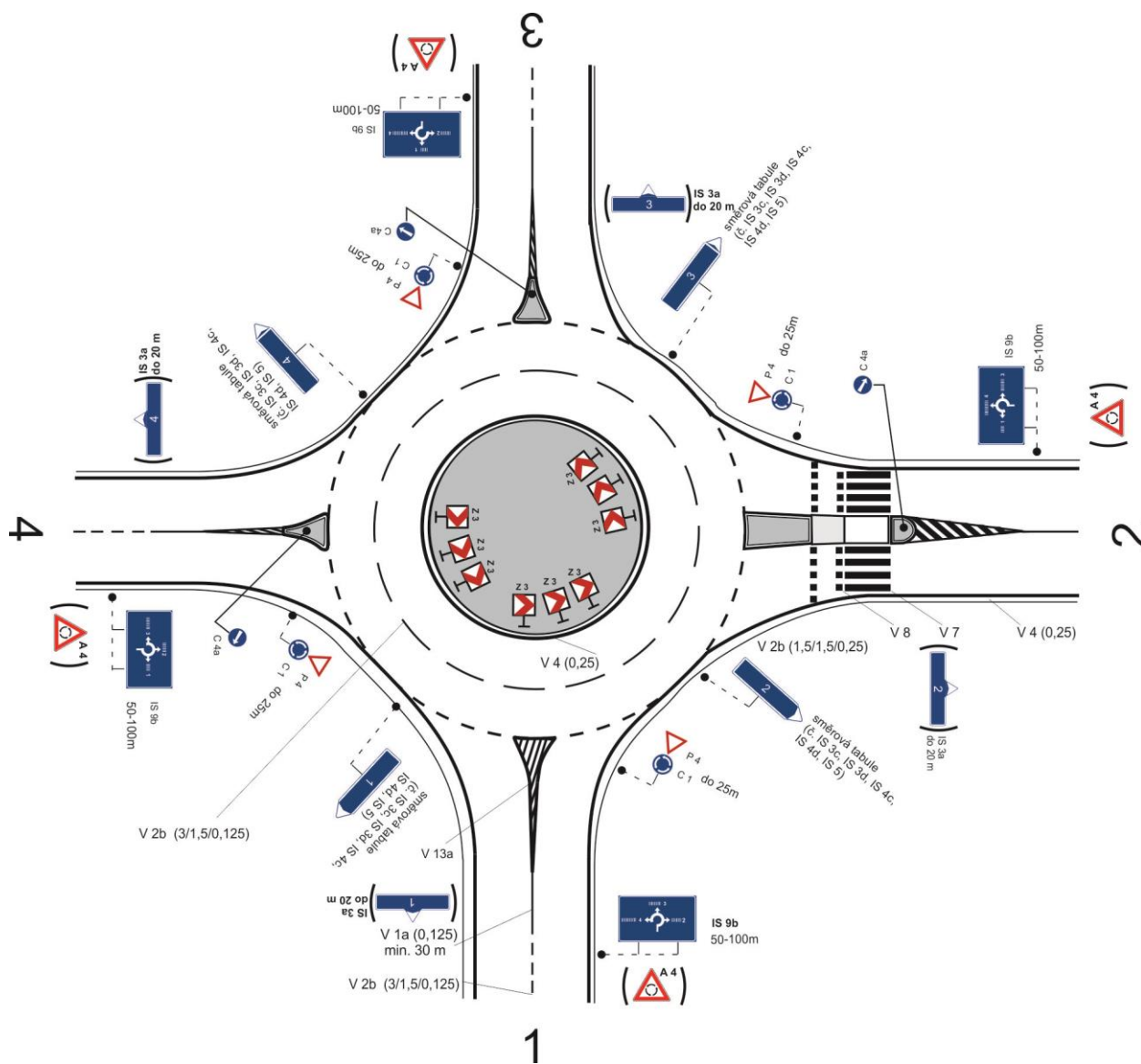
Přednost v jízdě pro vozidla jedoucí po kruhovém objezdu vyplývá z obecných ustanovení pravidel provozu. Pro zdůraznění povinnosti dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu se všechny vjezdy označují dopravní značkou č. P 4 „Dej přednost v jízdě!“ umístěnou nad značkou č. C 1. Značky se umísťují podle zásad platných pro úpravu přednosti v jízdě v prostoru křižovatky.

4.5.3 Směr jízdy

Pro zdůraznění Směr jízdy po okružní křižovatce přikazuje dopravní značka č. C 1.

Pro zdůraznění přikázaného směru jízdy a označení středového ostrova se užívá mimo obec vodící tabule č. Z 3 v provedení se třemi šipkami nebo alespoň tři vodící tabule č. Z 3 v provedení s jednou šipkou. V obci se užití vodící tabule č. Z 3 pro označení středového ostrova doporučuje obdobně jako mimo obec (obr. 30, 31).

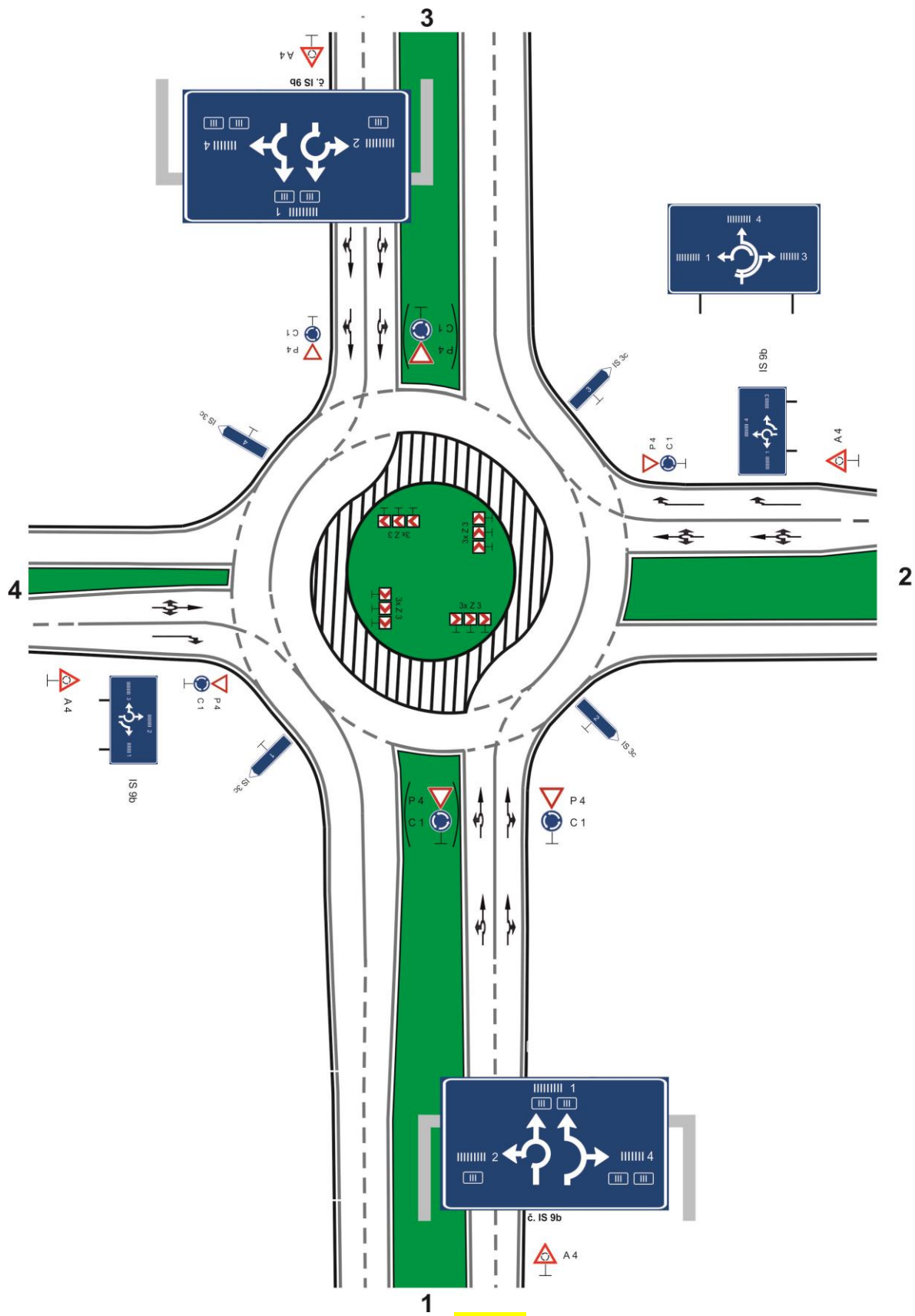

Obr. 31

4.5.4 Spirálovitá

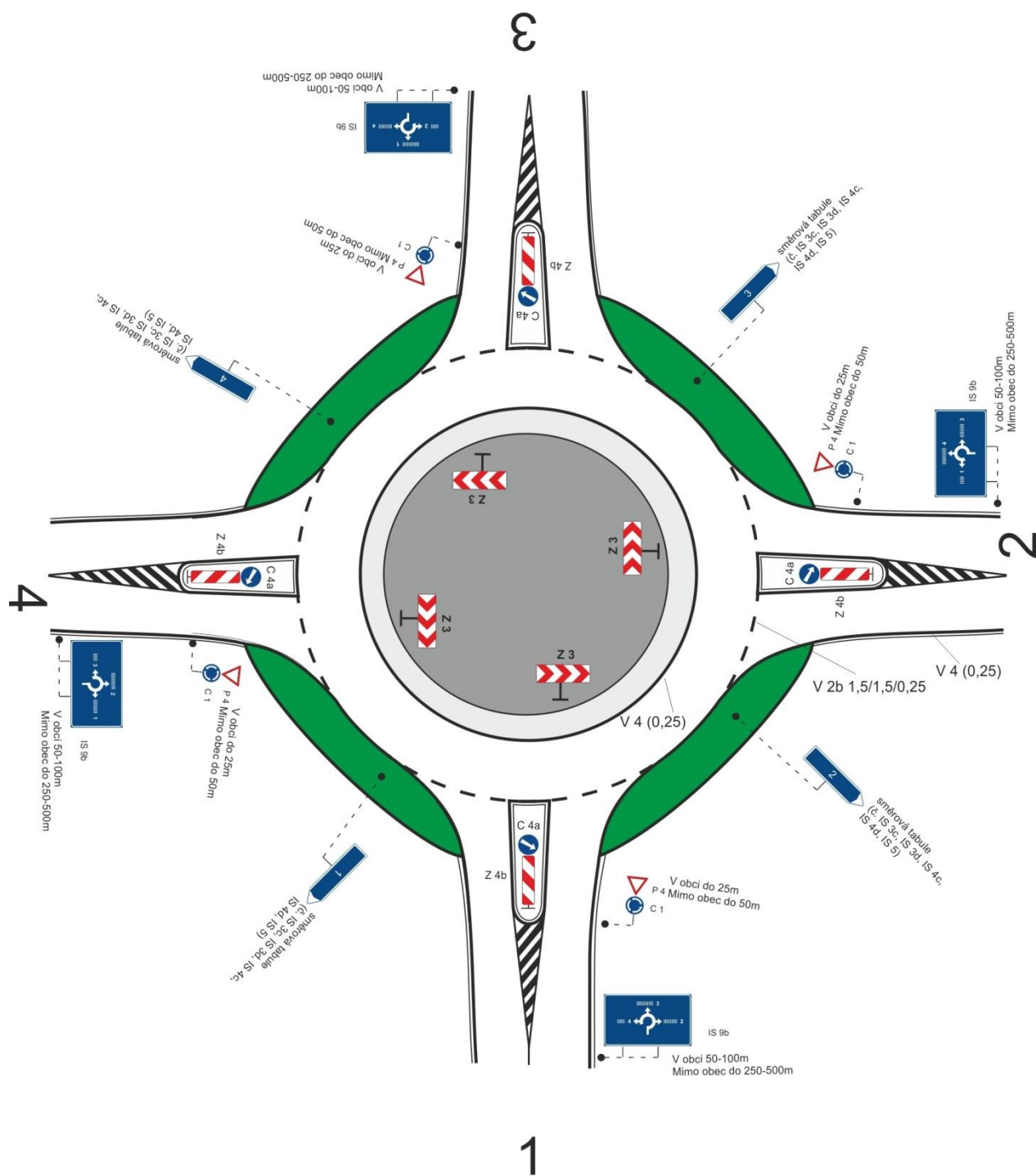
Jedná se o okružní křižovatku se spirálovitým uspořádáním jízdních pruhů v prostoru křižovatky. Jízdní pruhy jsou uspořádány kolem středového ostrova tak, že konkrétní pruh je určen pro konkrétní výjezd z křižovatky. Toto uspořádání předpokládá přehledné a jednoznačné svislé i vodorovné dopravní značení tak, aby se řidič včas mohl zařadit do příslušného jízdního pruhu. Na spirálovitou okružní křižovatku lze upozornit dopravní značkou č. A 4. V odpovídajícím provedení musí být i orientační dopravní značky (obr. 31a).

Ostatní zásady jsou obdobné jako u křižovatky okružní.

Obr. 31a

Mimo obec se užívá vodicí tabule č. Z 3 v provedení se třemi šipkami (obr. 32).

Obr. 32

Pokud je na vjezdu do křižovatky umístěn zvýšený dělicí ostrůvek, označuje se jeho čelo dopravní značkou č. C 4a „Přikázaný směr objíždění vpravo“. Mimo obec se navíc pod značkou č. C 4a umísťuje i dopravní zařízení č. Z 4b „Směrovací deska pravá“.

Pokud je okraj středního ostrova malé křižovatky opatřen odlišnou povrchovou úpravou umožňujícím průjezd rozměrným vozidlům (částečně pojížděný střední ostrov), vyznačuje se vodicí čára (č. V 4) na okraji vozovky přilehlé k rozhraní takové úpravy (obr. 32).

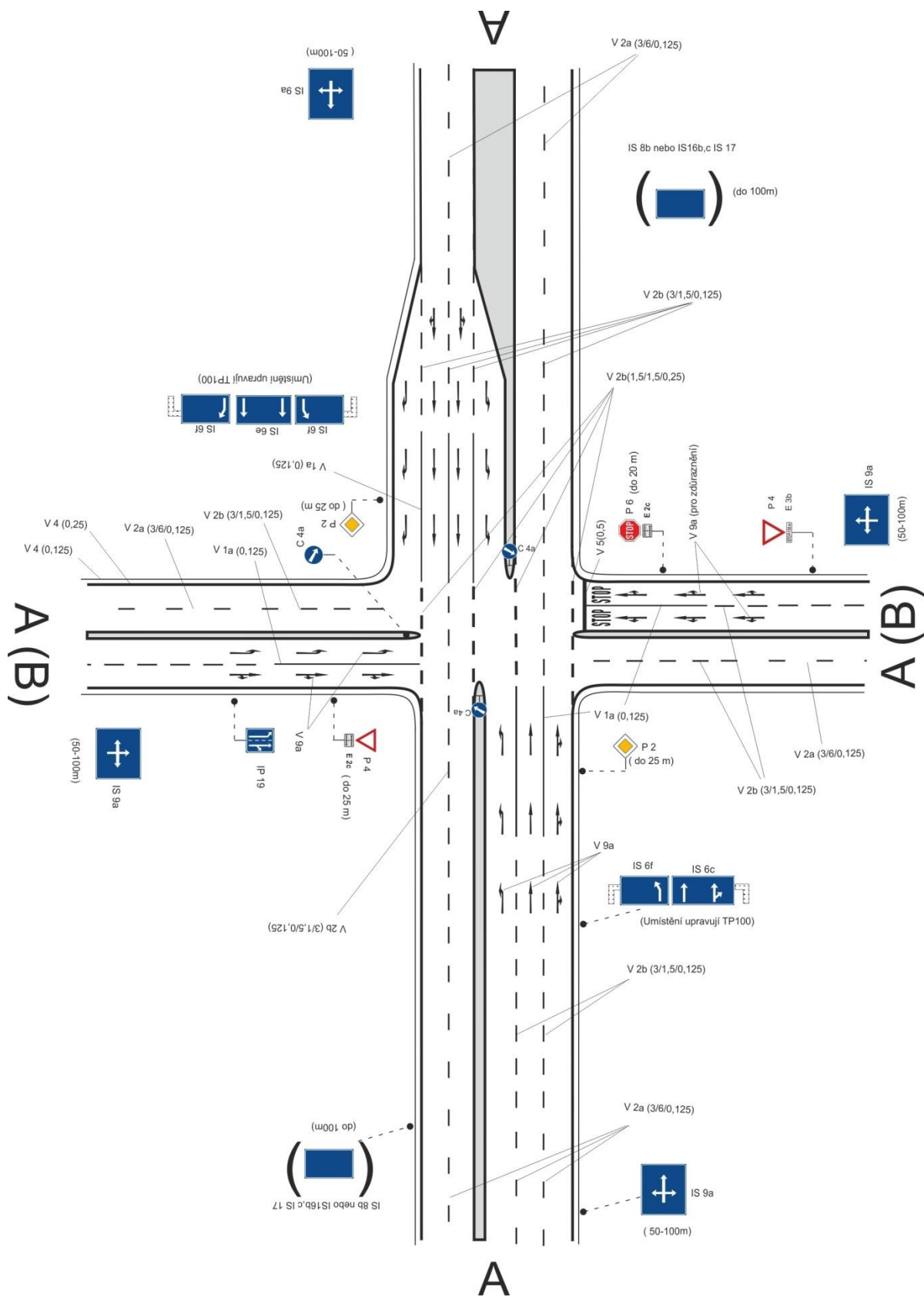
4.6 Orientační dopravní značení

Nedílnou součástí označení křižovatky je orientační dopravní značení. Přesné a včasné informace o cílech a směrech k jejich dosažení umožňují rychlou orientaci před a případně v prostoru křižovatky. Pomocí příslušných informativních značek směrových lze vyjádřit i způsob řazení do příslušných řadicích pruhů. Podrobnosti o užití, umístění a provedení značek orientačního dopravního značení upravují TP 100.

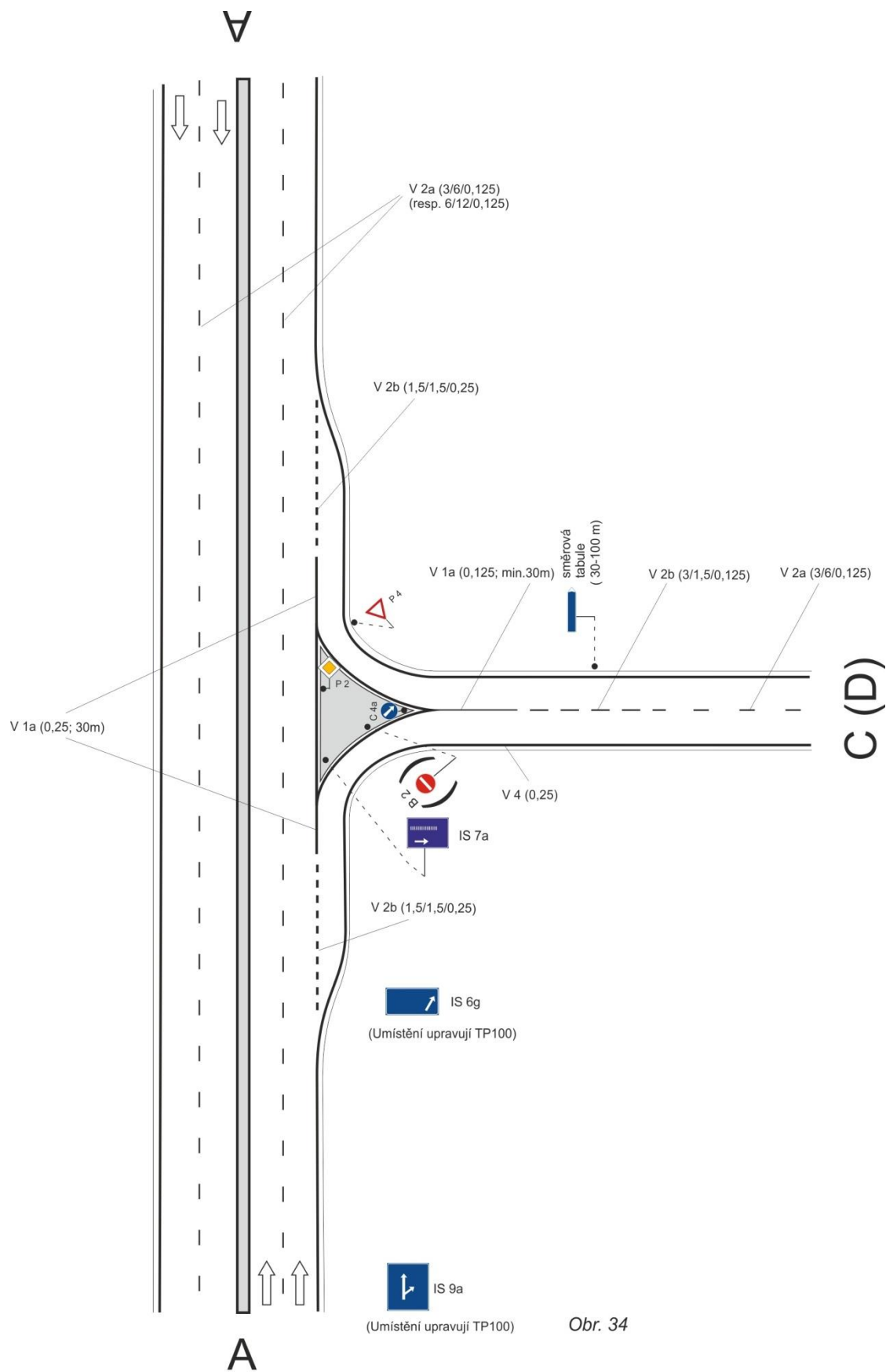
Schematické vyjádření způsobu užití a umístění příslušných dopravních značek ve vztahu ke křižovatce je uvedeno v tab. č. 1 pro křižovatku v obci a v tab. č. 2 pro křižovatku mimo obec. Tabulky se nevztahují na dálnice a SMV, pro ty platí tabulka č. 3 a č. 4.

Obrázky 33 až 37 uvádějí příklady označení křižovatek v obci.

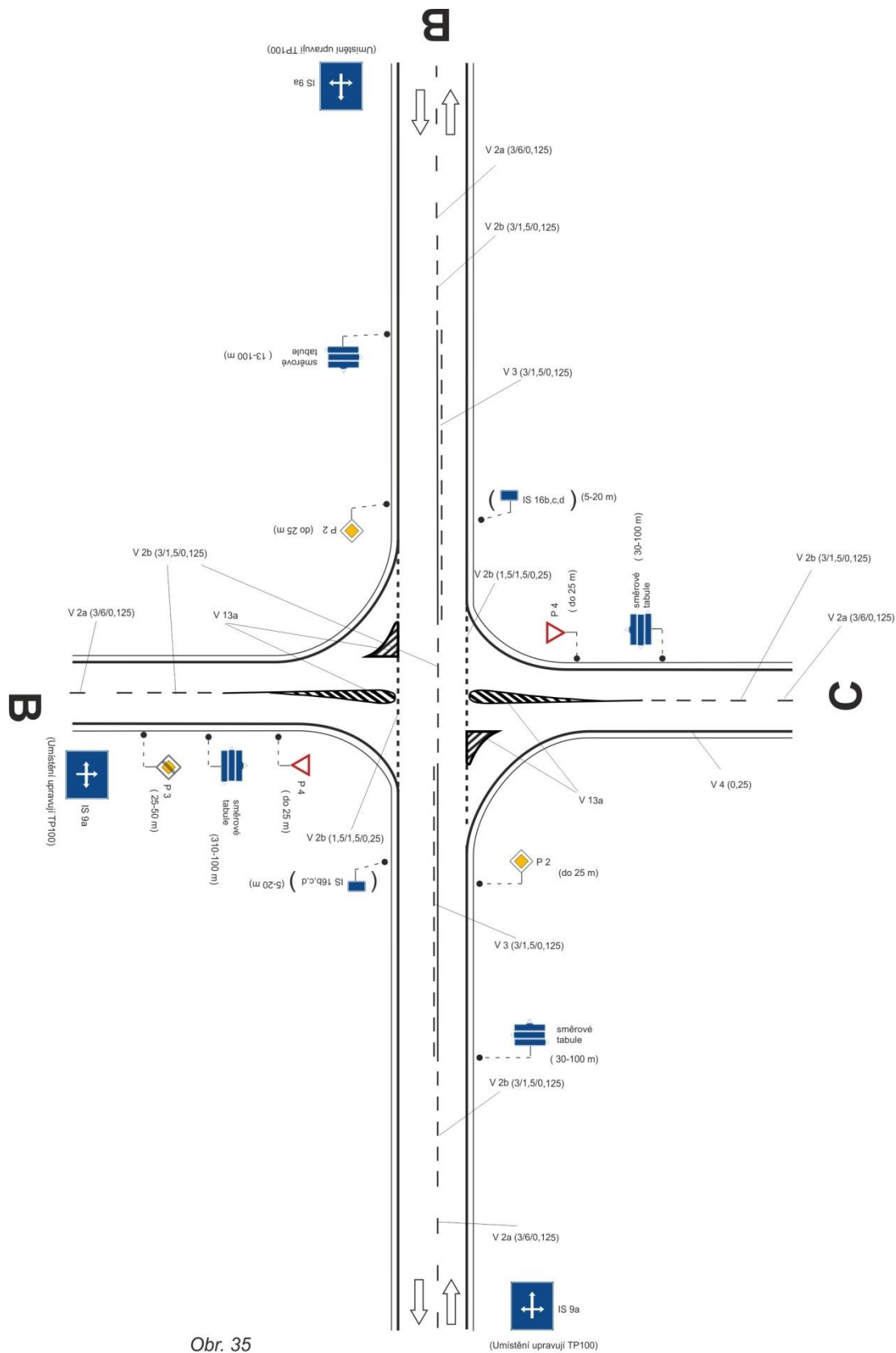
Obrázky 38 až 41 uvádějí příklady označení křižovatek mimo obec.

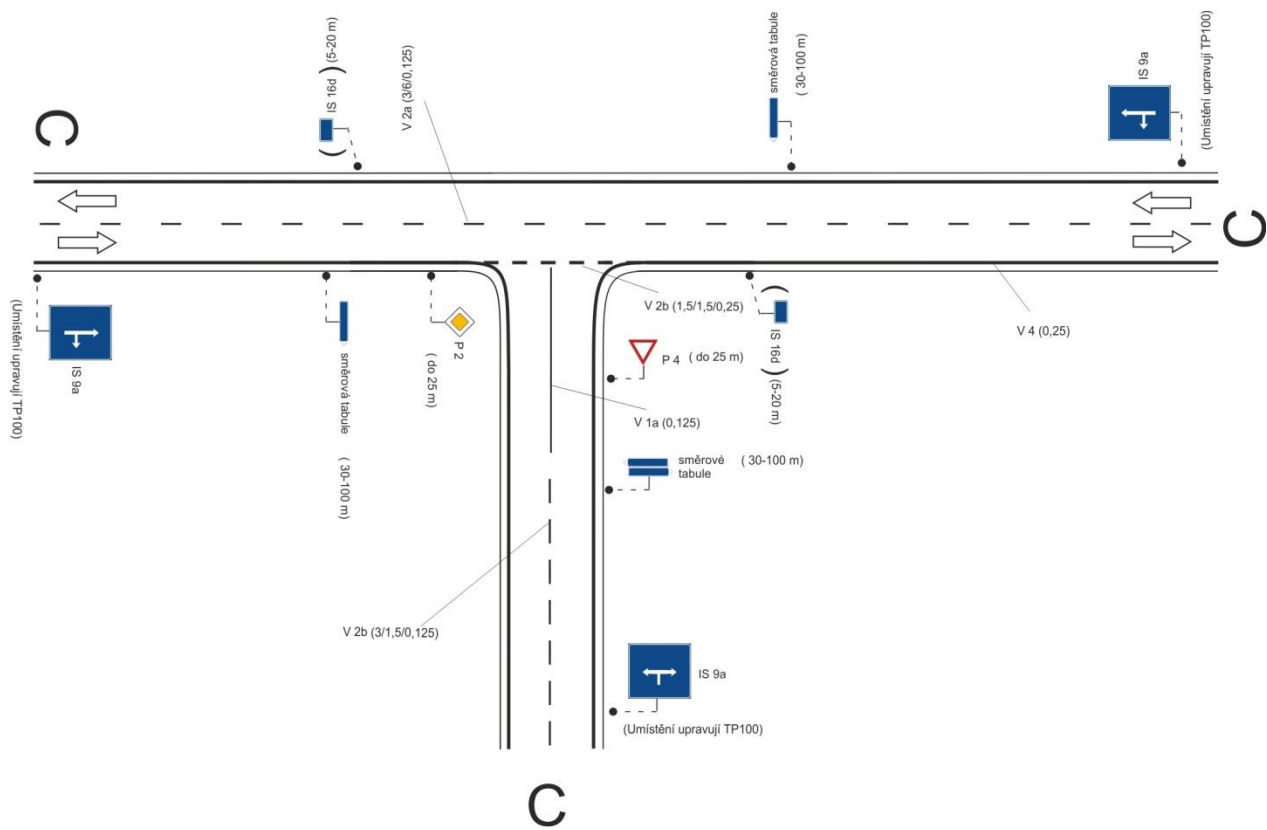
Obr. 33

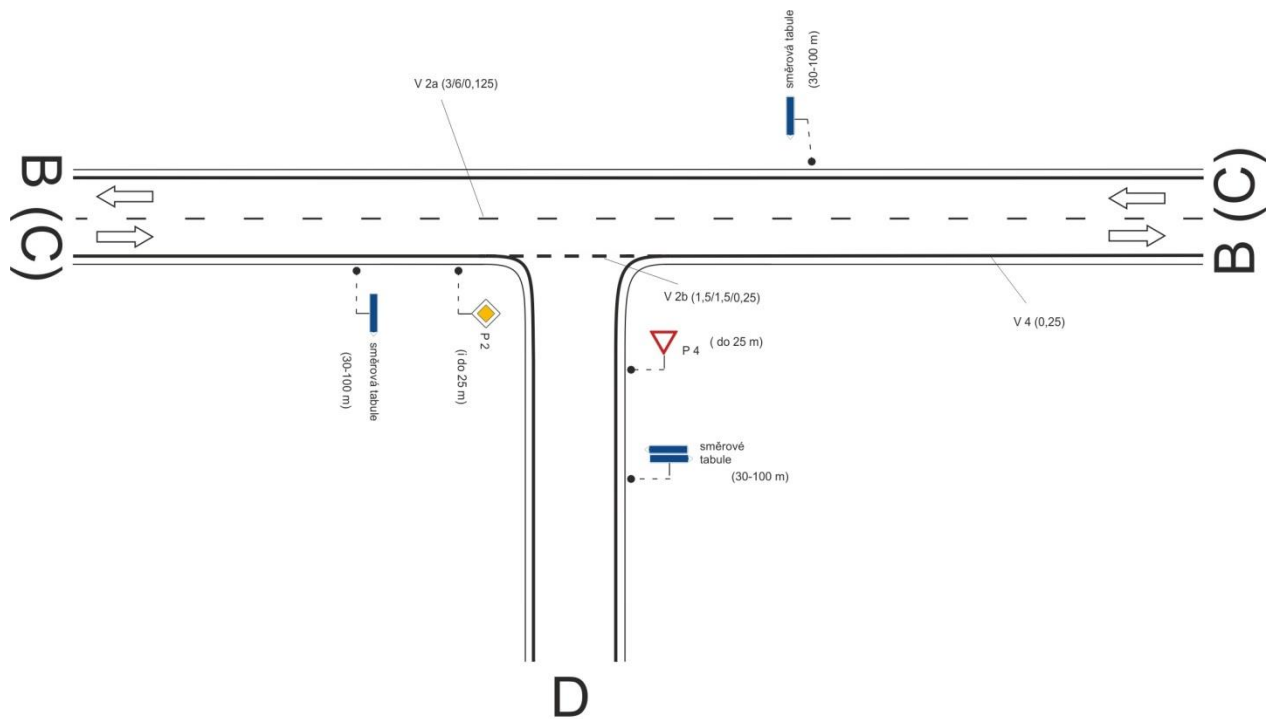
Obr. 34

Obr. 35

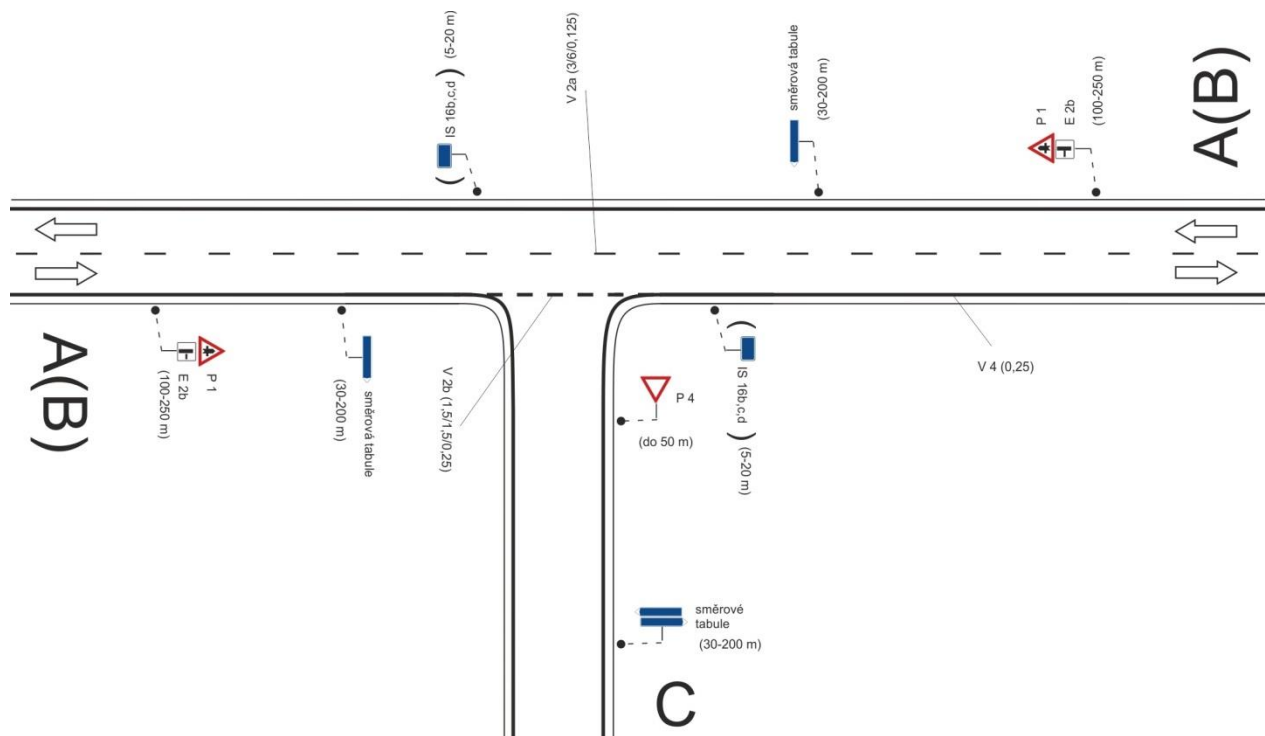

Obr. 36

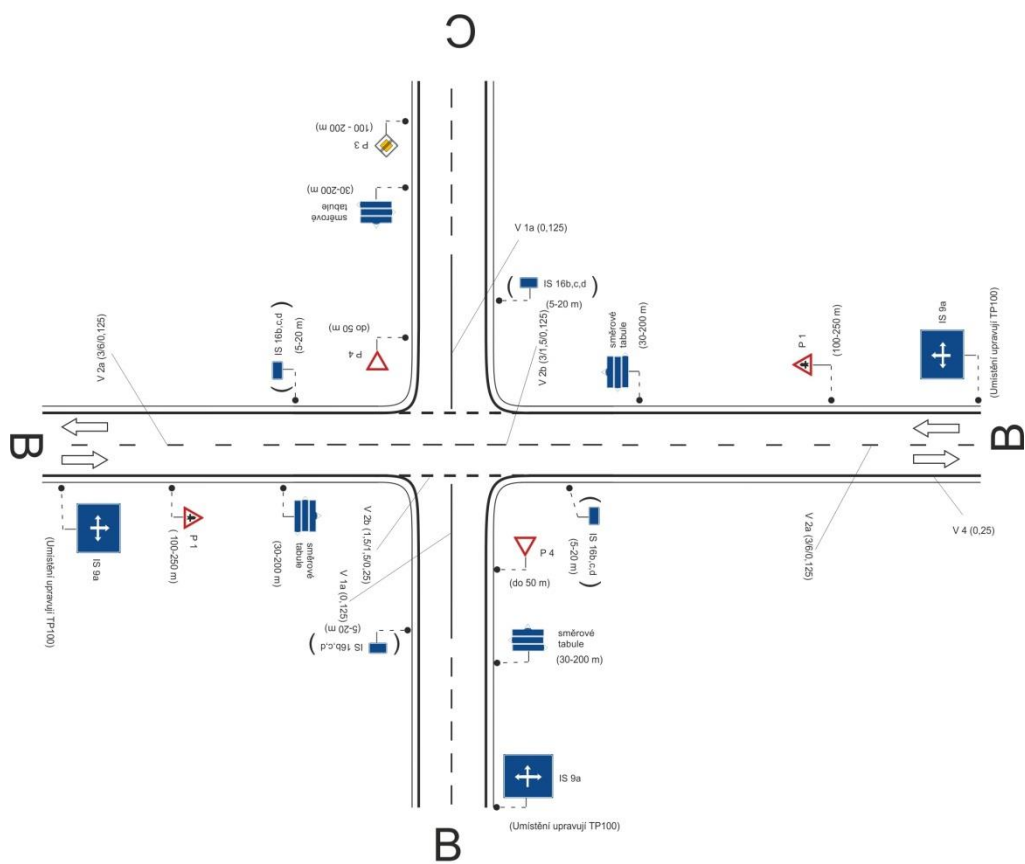

Obr. 37

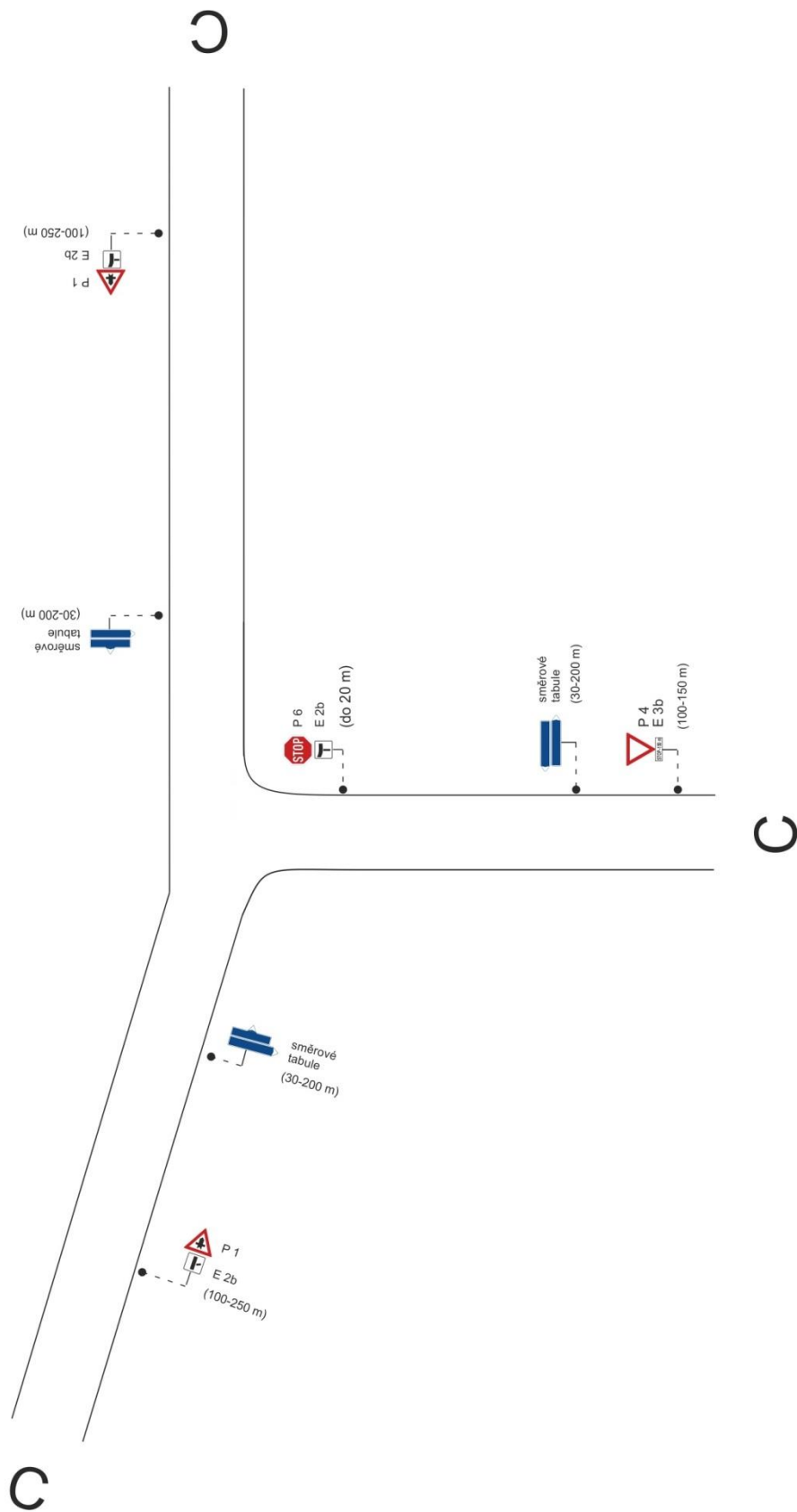
Obr. 38

Obr. 39

Obr. 40

Obr. 41

Tabulka č. 1: Vzdálenost pro umístění dopravních značek v obci

druh pozemní komunikace		místní komunikace I. třídy A 1)				silnice I. třídy B				MK II. třídy, silnice II. třídy C				MK III. třídy, silnice III. třídy D			
		A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
druh křižovatky		A-A	A-B	A-C	A-D	B-A	B-B	B-C	B-D	C-A	C-B	C-C	C-D	D-A	D-B	D-C	D-D
DOPRAVNÍ ZNAČKA (význam)	vzdálenost značky od hranice křižovatky (m)																
POTVRZENÍ SMĚRU (IS 8a,b) (IS 16b - IS 17)	100 5 - 20																
KŘÍŽOVATKA																	
PŘEDNOST (P 2, P 4, P 6) 3)	do 25																
RAZENÍ C 2a - C 2f, IP 19, IS 6c,e,f,g																	
SMĚR (IS 3a - IS 5)	30 - 100																
SMĚR (IS 6f, IS 6g)	podle stavebního uspořádání 10 - 100																
UKONČENÍ PŘEDNOSTI (P 3, P 4 + E 3a, E 3b)	25 - 50 50 - 150 2)																
NÁVĚST (IS 9a, IS 9b)	50 - 100																
POZEMNÍ KOMUNIKACE	hlavní (H) vedlejší (V)	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	S

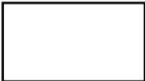
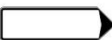
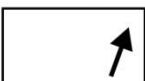
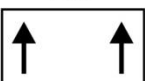
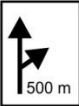
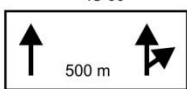
- 1) Předpoklad úrovně křižovatky, mimoúrovňová křižovatka se označuje obdobně jako křižovatka na rychlostní komunikaci.
 - 2) Vzdálenost ke značce upravující přednost
 - 3) V případě okružní křižovatky dopravní značky č. P4+C1.
- S - bez rozlišení přednosti v jízdě

Tabulka č. 2: Vzdálenost pro umístění dopravních značek mimo obec

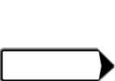
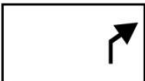
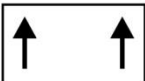
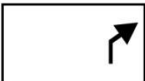
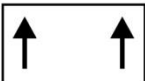
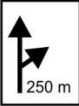
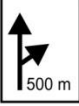
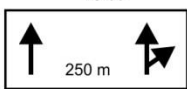
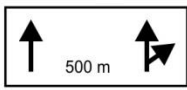
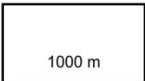
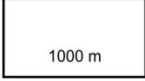
druh pozemní komunikace		silnice I. třídy A				silnice II. třídy B				silnice III. třídy C			
		A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	C
druh křižovatky		A-A	A-B	A-C	A-D	B-A	B-B	B-C	B-D	C-A	C-B	C-C	C-C
DOPRAVNÍ ZNAČKA (význam)	vzdálenost značky od hranice křižovatky (m)												
POTVRZENÍ SMĚRU (IS 16b - IS 17) (IS 8a, IS 8b)	rozmezí rychlost jízdy (km/h) 5 - 20 do 60 20 (100)												
KŘÍŽOVATKA													
PŘEDNOST (P 2, P 4, P 6) 3)	30 - 150 30 - 50 80 - 150												
RAZENÍ C 2a - C 2f, IP 19, IS 6c,e,f,g													
SMĚR (IS 2a - IS 2d, IS 3a - IS 5)	30 - 150 30 - 50 80 - 150												
PŘEDNOST, UKONČENÍ PŘEDNOSTI (A 3, P 1, P 4 + E 3a,b, P 3) 4)	100 - 250 90 - 100 150 - 200												
NÁVĚST (IS 9a, IS 9b, IS 9c)	250 - 500 250 - 500												
POZEMNÍ KOMUNIKACE	hlavní (H) vedlejší (V)	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	H V	S

- 3) V případě okružní křižovatky dopravní značky č. P4+C1.
 - 4) V případě okružní křižovatky dopravní značka č. A 4.
- S - bez rozlišení přednosti v jízdě

Tabulka č. 3 Vzdálenost pro umístění dopravních značek na dálnici a rychlostní silnici označené jako SMV

SMĚR JÍZDY	ZNAČKA	UMÍSTĚNÍ ZNAČKY	
	VZDÁLENOST	VEDLE VOZOVKY (křižovatka skup. I)	NAD VOZOVKOU (křižovatka skup.II)
	DÁLKOVÁ NÁVĚST cca 100 m za koncem připojovacího pruhu	IS 8b 	IS 8b
	KŘÍŽOVATKA		
	SMĚROVÁ TABULE	IS 7a IS 7b 	IS 7a
	NÁVĚST odbočovací pruh v plné šířce nebo začátek nebo průběh náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6f IS 6g 	IS 6e IS 6e IS 6f IS 6g
	NÁVĚST 500 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6b 	IS 6c
	NÁVĚST 1000 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6a 	IS 6c
	NÁVĚST 2 000 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu		IS 6a

Tabulka č. 4: Vzdálenost pro umístění dopravních značek na SMV a rychlostní místní komunikaci označené jako SMV

SMĚR JÍZDY	ZNAČKA	UMÍSTĚNÍ ZNAČKY	
	VZDÁLENOST	VEDLE VOZOVKY	NAD VOZOVKOU
	DÁLKOVÁ NÁVĚST cca 100 m za koncem připojovacího pruhu	IS 8b 	IS 8b
	KŘÍŽOVATKA		
	SMĚROVÁ TABULE	IS 7a IS 7b 	IS 7a
	NÁVĚST odbočovací pruh v plné šířce nebo začátek nebo průběh náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6f IS 6e IS 6f ----- IS 6g IS 6e IS 6g 	IS 6f IS 6e IS 6f ----- IS 6g IS 6e IS 6g
	NÁVĚST 250 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu (jen v obci při stísněných poměrech) NEBO 500 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6b 250 m ----- IS 6b 500 m	IS 6c 250 m ----- IS 6c 500 m
	NÁVĚST 1 000 m před začátkem náběhového klínu odbočovacího pruhu	IS 6a 1000 m	IS 6a 1000 m

5 ZMĚNA POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ

5.1 Všeobecně

V této kapitole jsou stanoveny zásady pro označení změny počtu jízdních pruhů s výjimkou označení řadicích, připojovacích a odbočovacích pruhů, které jsou obsahem kapitoly 6.

Detaily provedení jednotlivých vodorovných dopravních značek blíže upravují TP 133.

5.2 Zvýšení počtu jízdních pruhů

5.2.1 Svislé dopravní značení

Zvýšení počtu jízdních pruhů se označuje značkou č. IP 18a. V obci se této značky užívá s přihlédnutím k místním podmínkám. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů (obr. 43, 44).

Značka č. IP 18a se umísťuje na úrovni začátku klínu rozšíření vozovky.

Pro včasnou informaci o zvýšení počtu jízdních pruhů lze užít značky předběžné, a to zpravidla ve vzdálenosti 200 m před začátkem klínu. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky. Na dálnici a SMV se uvedené předběžné značky užívá v každém případě.

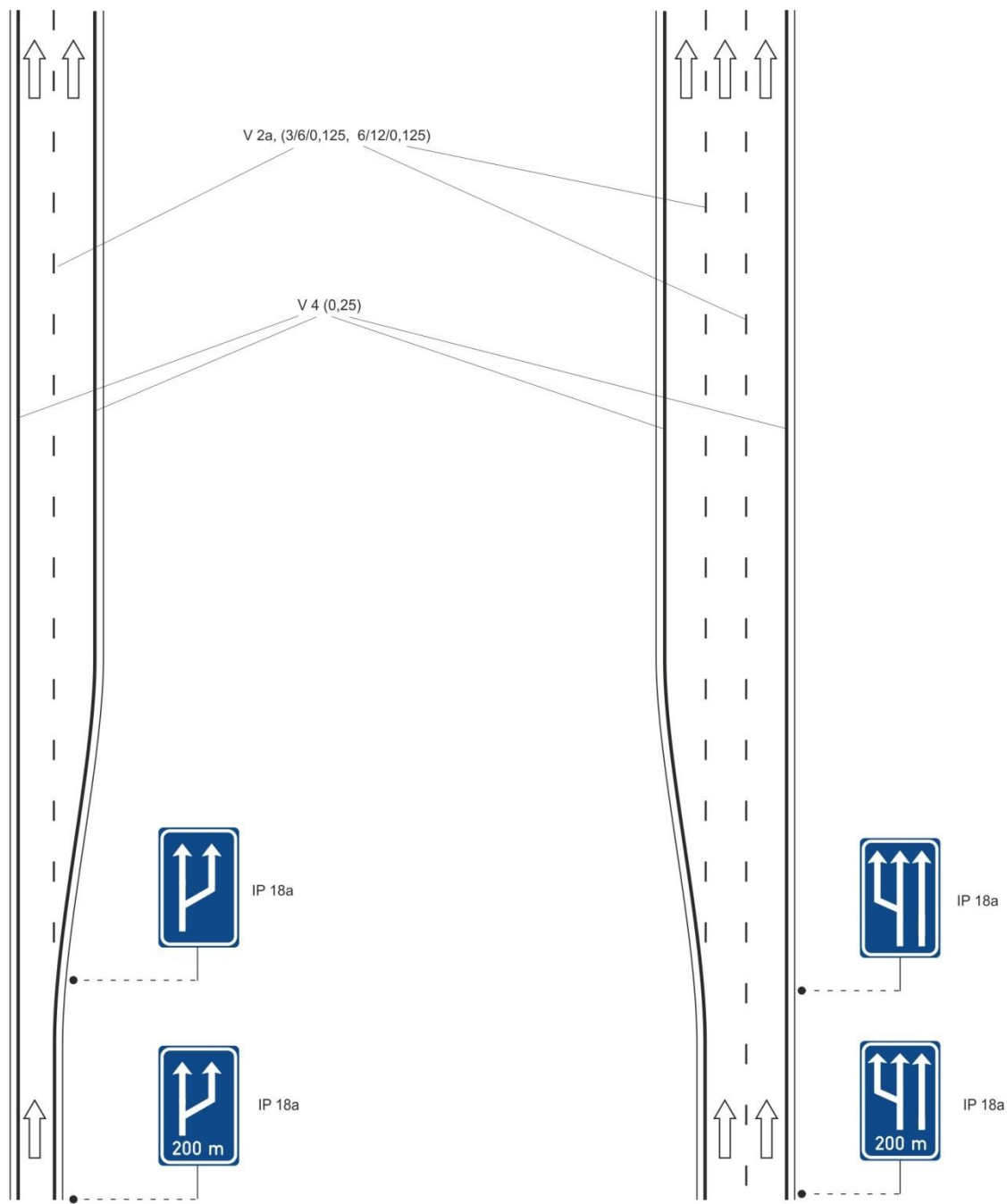
Značkou č. IP 18a se neoznačuje zvýšení počtu jízdních pruhů o řadicí, připojovací nebo odbočovací pruh.

5.2.2 Vodorovné dopravní značení

Způsob a průběh zvýšení počtu jízdních se vyznačuje podélnou čarou přerušovanou č. V 2a o šířce 0,125 m, která navazuje na předcházející vodící čáru č. V 4. Způsob zvýšení počtu jízdních pruhů se doporučuje vyznačit tak, aby odpovídal stavebnímu uspořádání pozemní komunikace. V odůvodněných případech lze však způsob zvýšení počtu jízdních pruhů vyznačit vodorovným (a tím i svislým) značením odlišně od stavební úpravy.

Provedení značky č. V 2a odpovídá provedení čáry užitě na dané pozemní komunikaci. Na dálnici a SMV je v provedení 6/12/0,125, na ostatních pozemních komunikacích zpravidla v provedení 3/6/0,125 (obr. 43, 44).

Zvýšení počtu jízdních pruhů může být vyznačeno značkou „Šikmé rovnoběžné čáry“ č. V 13a (obr. 45). Délku a provedení rozšíření blíže upravuje ČSN 73 6101.

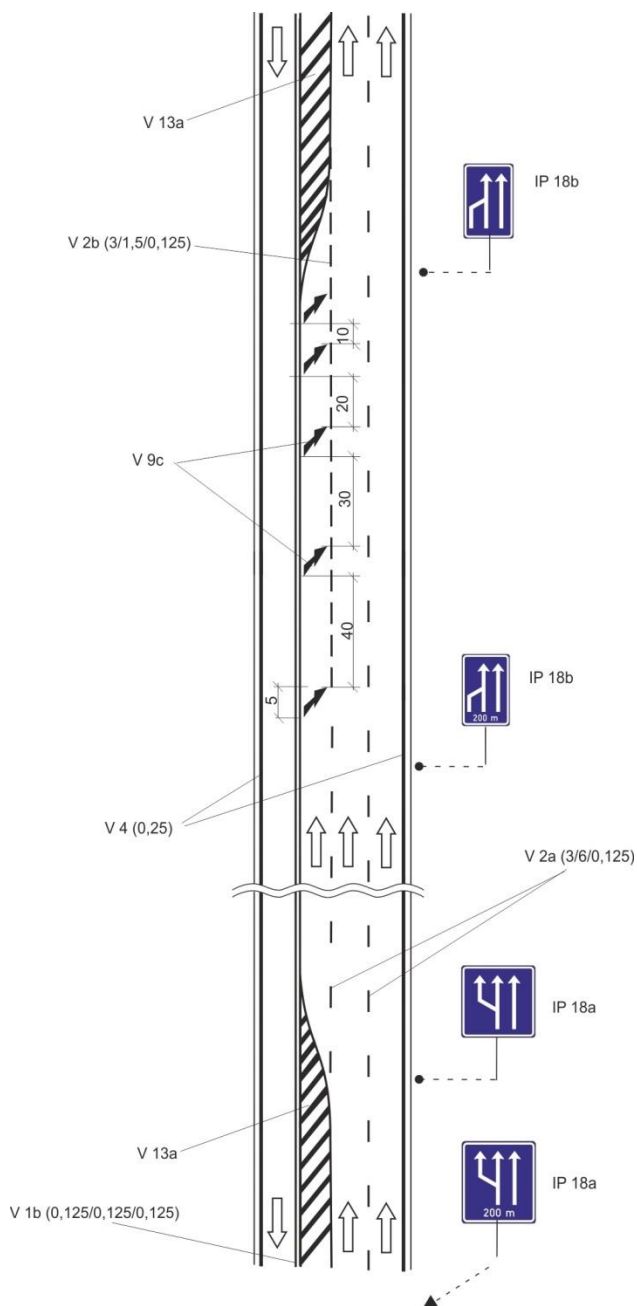
Obr. 43

Obr. 44

5.3 Snížení počtu jízdních pruhů

5.3.1 Svislé dopravní značení

Snížení počtu jízdních pruhů se označuje značkou č. IP 18b. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů (obr. 45).

Obr. 45

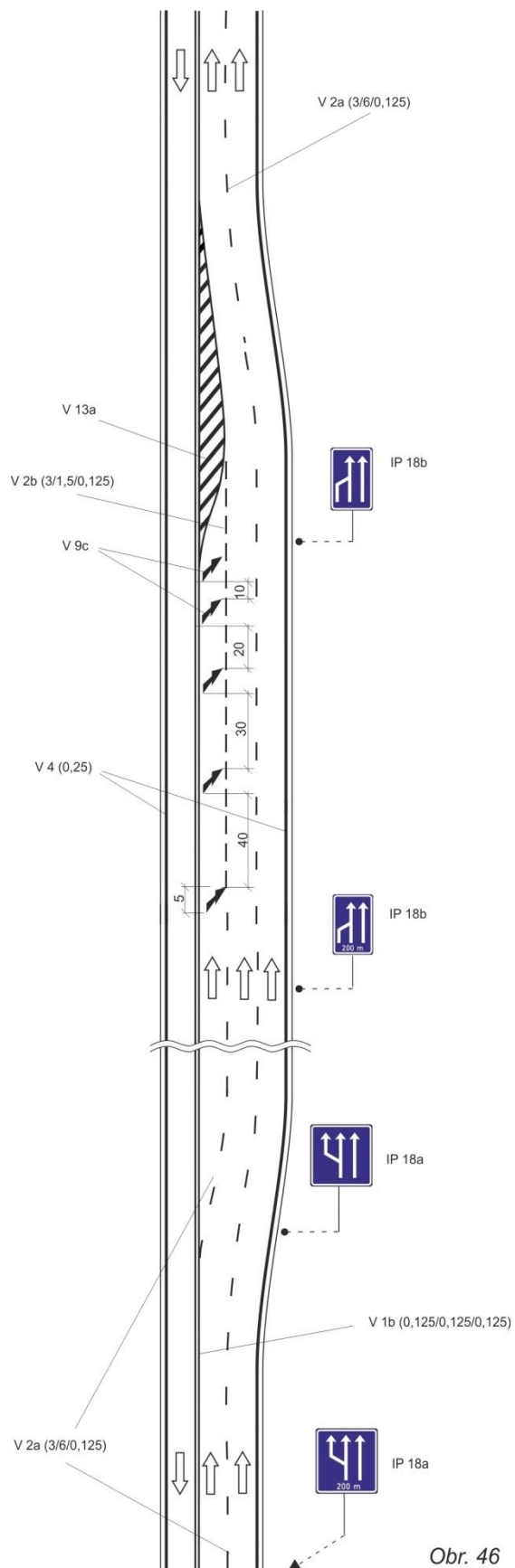
Značka č. IP 18b se umísťuje na úrovni začátku klínu zúžení vozovky.

Pro včasnou informaci o snížení počtu jízdních pruhů lze užít značky předběžné, a to zpravidla ve vzdálenosti 200 m před začátkem klínu, nejméně ve vzdálenosti 100 m. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky. Na dálnici a SMV se uvedené předběžné značky užívá v každém případě.

V případě ukončení levého jízdního pruhu se užívá vždy značky předběžné; na vozovce se třemi a více jízdními pruhy v jednom směru jízdy se značka č. IP 18b (základní i předběžná) umísťuje po obou stranách jízdního pásu.

5.3.2 Vodorovné dopravní značení

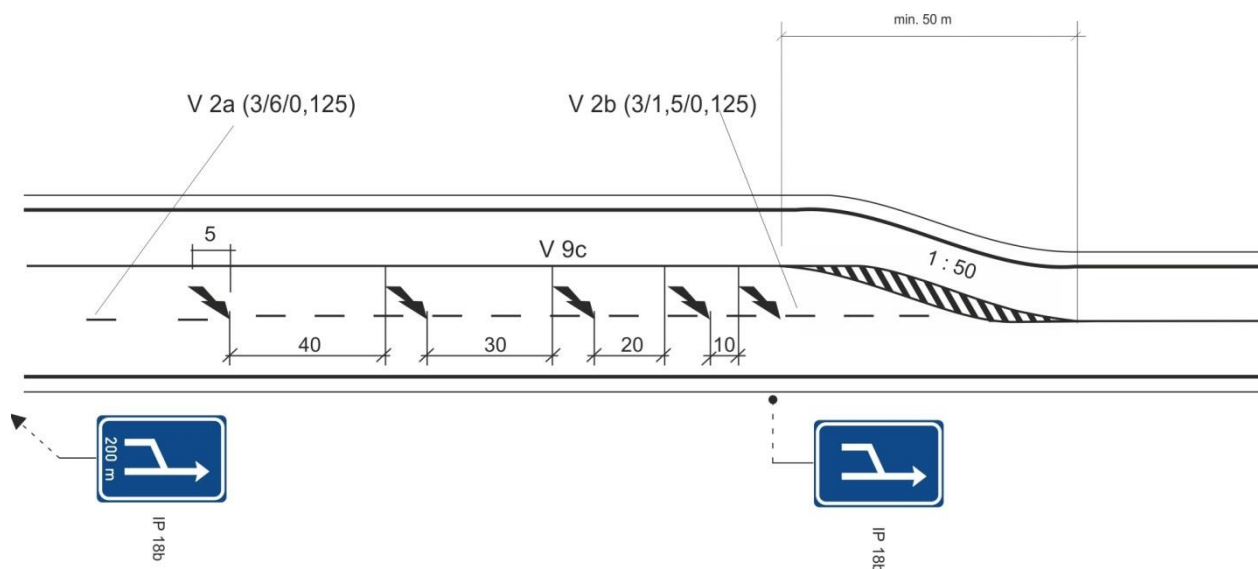
Způsob a průběh snížení počtu jízdních se vyznačuje podélnou čarou přerušovanou. Zúžení se vyznačuje značkou č. V 13a. Jízdní pruhy se oddělují podélnou čarou přerušovanou. Délku zúžení blíže upravuje ČSN 73 6101. Způsob snížení počtu jízdních pruhů se doporučuje vyznačit tak, aby odpovídal stavebnímu uspořádání pozemní komunikace. V odůvodněných případech lze však způsob snížení počtu jízdních pruhů vyznačit vodorovným značením odlišně od stavební úpravy (obr. 46).

Obr. 46

V případě ukončení pravého jízdního pruhu se předcházející čára č. V 2a beze změny provedení napojuje na vodící čáru č. V 4.

V případě ukončení levého jízdního pruhu se v úseku min. 120 m před ukončením pruhu užije k jeho oddělení od průběžného pruhu značky č. V 2b, která navazuje na předcházející čáru č. V 2a. K upozornění na ukončení levého jízdního pruhu se mimo obec v tomto pruhu před jeho ukončením vyznačují „Předběžné šipky“ č. V 9c (obr. 47). V případě nebezpečného nebo nepřehledného úseku lze jako variantu náhradou za čáru č. V 2b užít čáru č. V 3, kterou se vyznačuje zákaz přejetí do pruhu, který dále končí.

Obr. 47

Provedení značky č. V 2a a č. V 2b odpovídá provedení čáry užité na dané pozemní komunikaci. Na dálnici a SMV jsou v provedení 6/12 a 6/3, na větvích křižovatek 3/6 a 3/1,5. Na ostatních pozemních komunikacích jsou tyto značky zpravidla v provedení 3/6 a 3/1,5.

6 PŘÍDATNÉ PRUHY

6.1 Všeobecně

V této kapitole jsou stanoveny zásady pro označení pruhu pro pomalá vozidla, řadicího pruhu, odbočovacího pruhu a připojovacího pruhu.

Detaily provedení jednotlivých vodorovných dopravních značek blíže upravují TP 133.

6.2 Jízdní pruh pro pomalá vozidla

Jízdní pruh pro pomalá vozidla je vyznačený jízdní pruh určený pro motorová vozidla, která v takto označeném úseku nedosáhnou rychlosti vyšší než $60 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$.

Vyznačuje se pouze na dálnici nebo SMV.

Na nově budovaných dálnicích a SMV se jízdní pruh pro pomalá vozidla zpravidla nenavrhuje a nevyznačuje.

6.2.1 Svislé dopravní značení

Jízdní pruh pro pomalá vozidla se označuje dopravní značkou č. IP 18c. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů. V případě delšího úseku vozovky s uvedeným jízdním pruhem lze značku v jeho průběhu opakovat.

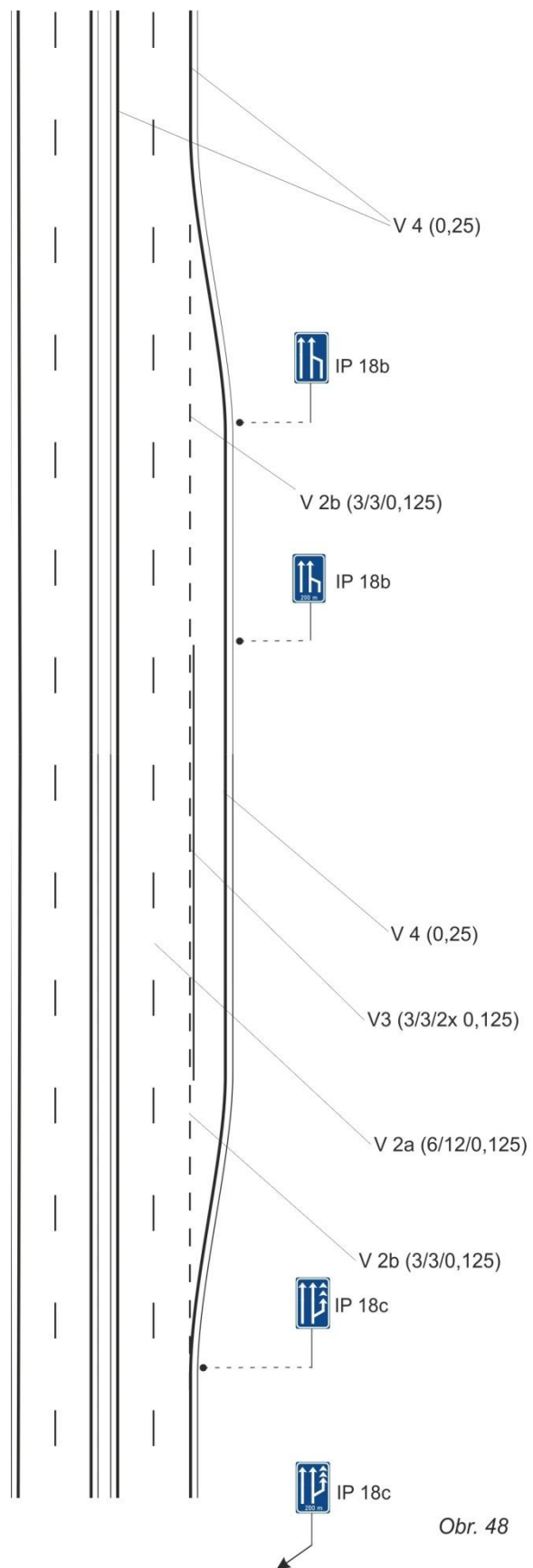
Značka č. IP 18c se umísťuje u začátku rozšiřovacího klínu.

200 m před začátkem rozšiřovacího klínu se umísťuje značka předběžná s údajem o vzdálenosti.

Ostatní zásady pro užití a provedení značky č. IP 18c jsou obdobné jako pro značku č. IP 18a (viz čl. 5.2.1).

Ukončení jízdního pruhu pro pomalá vozidla se označuje značkou č. IP 18b.

Vždy se užívá i značky předběžné, a to zpravidla ve vzdálenosti 200 m před začátkem klínu. Údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky (obr. 48).

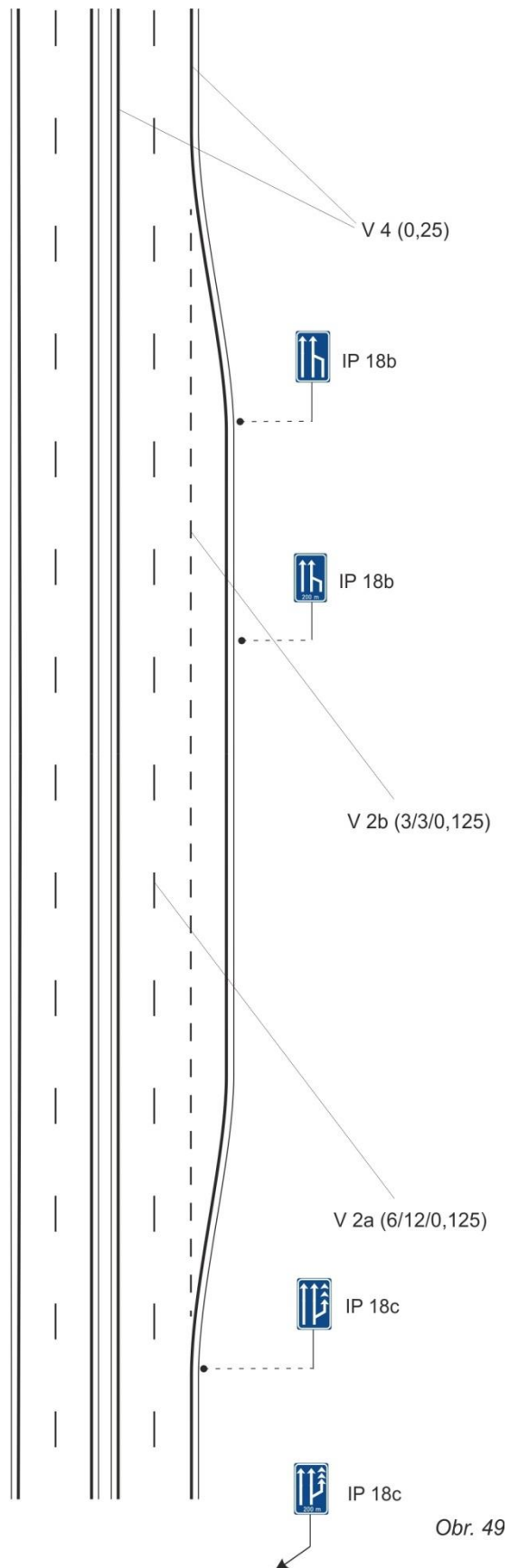

Obr. 48

6.2.2 Vodorovné dopravní značení

Začátek a konec jízdního pruhu pro pomalá vozidla se vyznačuje podle obr. 48.

Provedení čáry oddělující jízdní pruh pro pomalá vozidla od přilehlého jízdního pruhu se volí s ohledem na místní podmínky a požadovanou organizaci provozu v takto označeném úseku. V případě, kdy není žádoucí dovolit vyjetí rychleji jedoucího vozidla z uvedeného jízdního pruhu (při předjíždění), odděluje se jízdní pruh podélnou čarou souvislou doplněnou čarou přerušovanou č. V 3. Pokud lze takový způsob jízdy v daném úseku dovolit, odděluje se jízdní pruh pro pomalá vozidla od přilehlého jízdního pruhu čarou č. V 2b v provedení 3/3 /0,125 (obr. 49).

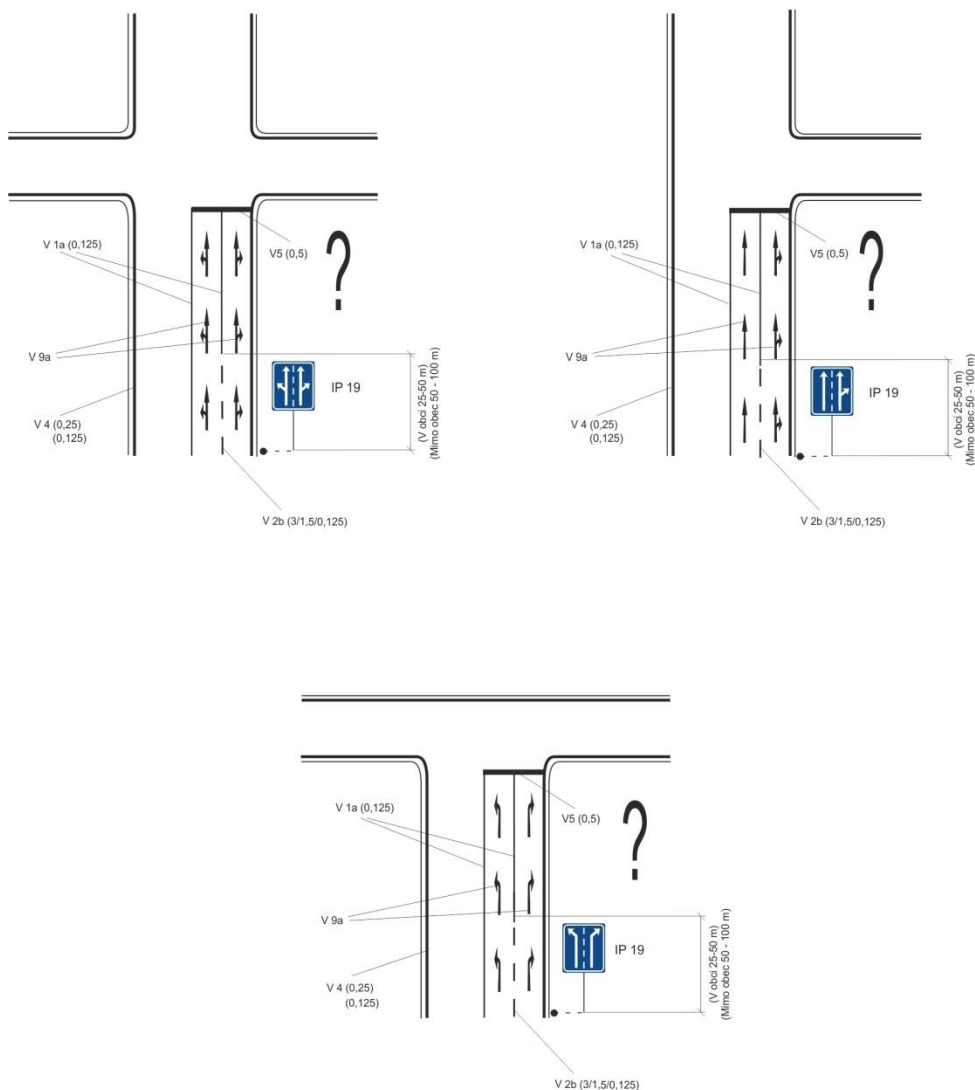
6.3 Řadicí pruhy

6.3.1 Obecně

Řadicí pruh je vyznačený jízdní pruh před křižovatkou nebo místem odbočení určený pro stanovený směr jízdy.

6.3.2 Zásady řešení

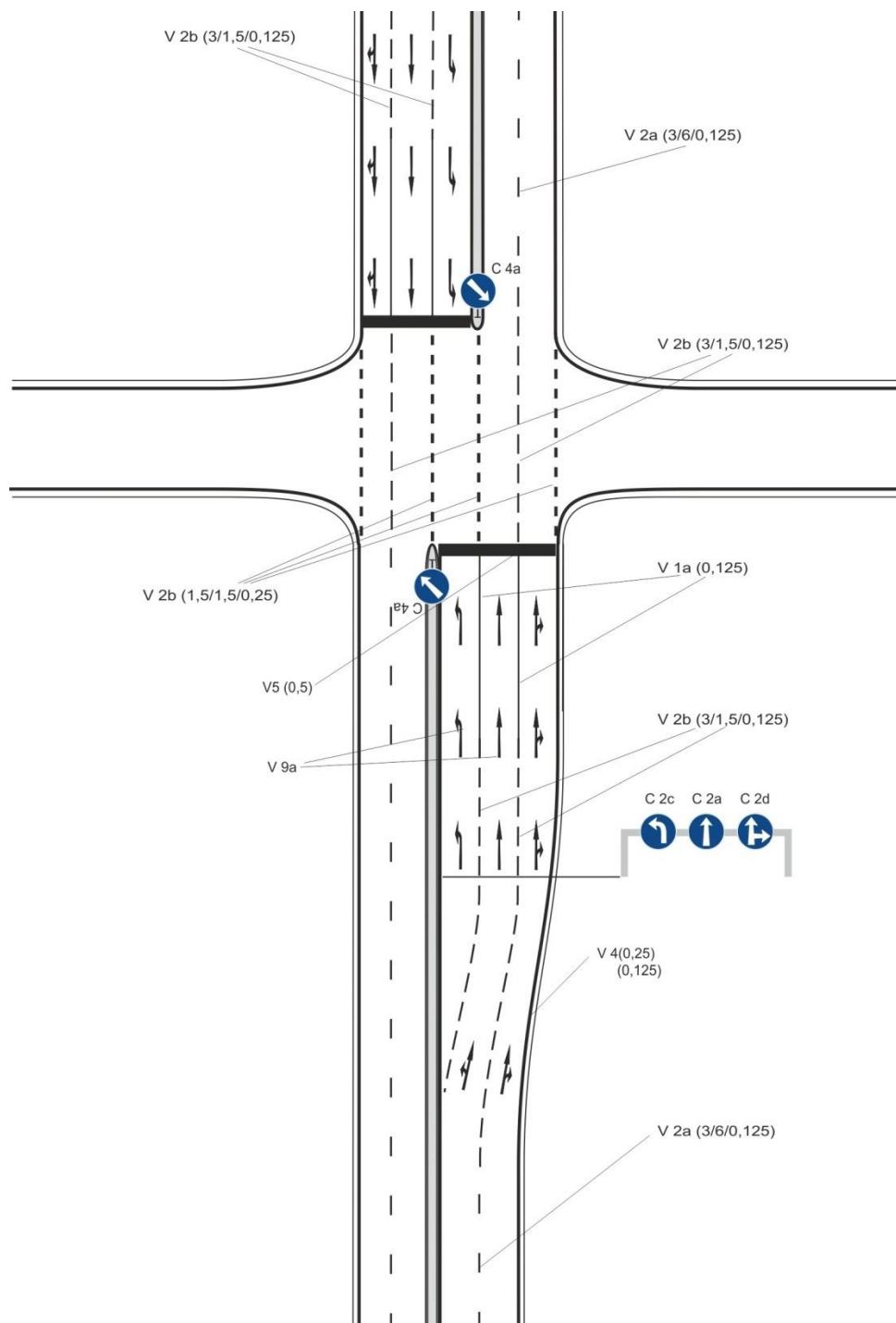
Řadicí pruhy se zpravidla vyznačují pouze v případě, že se jedná o místní úpravu provozu. Řadicí pruhy není nutno vyznačovat, pokud se pouze opakuje obecná úprava stanovená pravidly provozu. Výjimkou může však být například situace, kdy je nutno na obecnou úpravu zvlášť upozornit nebo pokud se jedná o změnu oproti předcházejícímu stavu (obr. 50).

Obr. 50

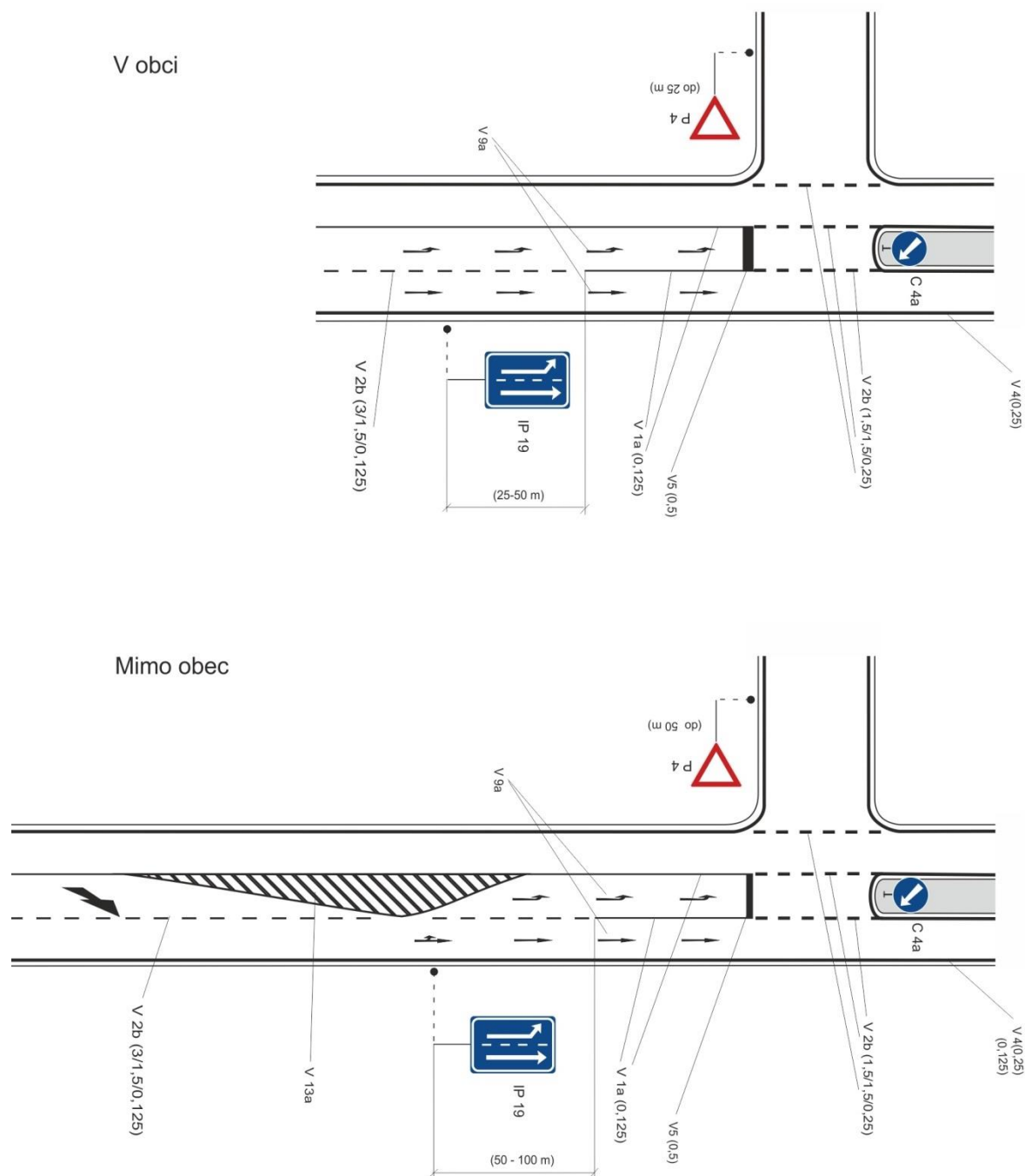
Jako řadicí pruh se nevyznačuje odbočovací pruh.

Pokud je řazení stavebně řešeno zvýšením počtu jízdních pruhů, vyznačuje se vodorovným značením jako přibývající pruh pro odbočení, pruhy ve směru přímo se vyznačují jako průběžné. To platí i v případě, že to neodpovídá konkrétnímu stavebnímu uspořádání (obr. 51).

Obr. 51

Na úrovňové křižovatce nebo místem odbočení mimo obec se nedoporučuje vyznačovat řadicí pruh vlevo bezprostředně v návaznosti na předcházející průběžný (předjížděcí) jízdní pruh a je žádoucí tento pruh dříve ukončit (obr. 52).

Obr. 52

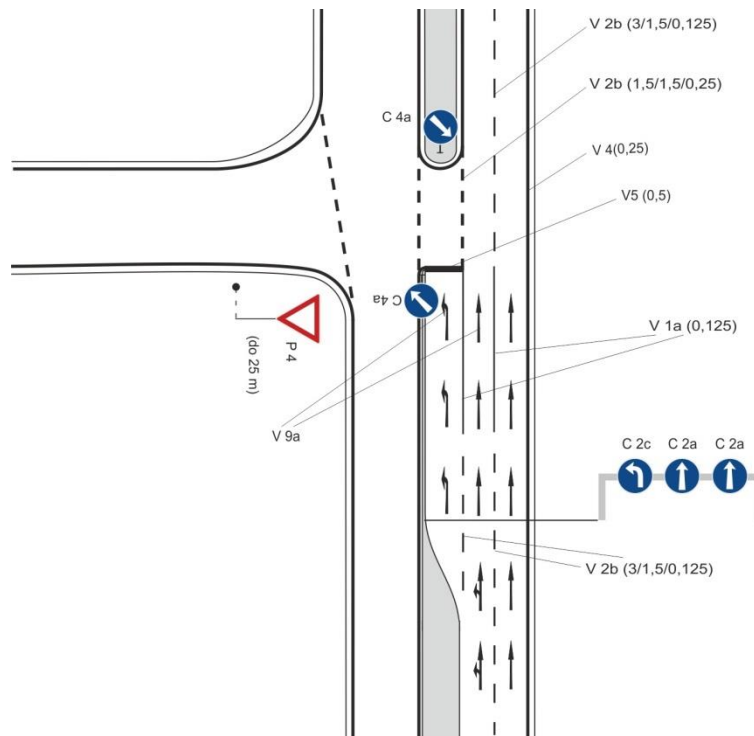
6.3.3 Svislé dopravní značení

6.3.3.1 Umístění nad vozovkou

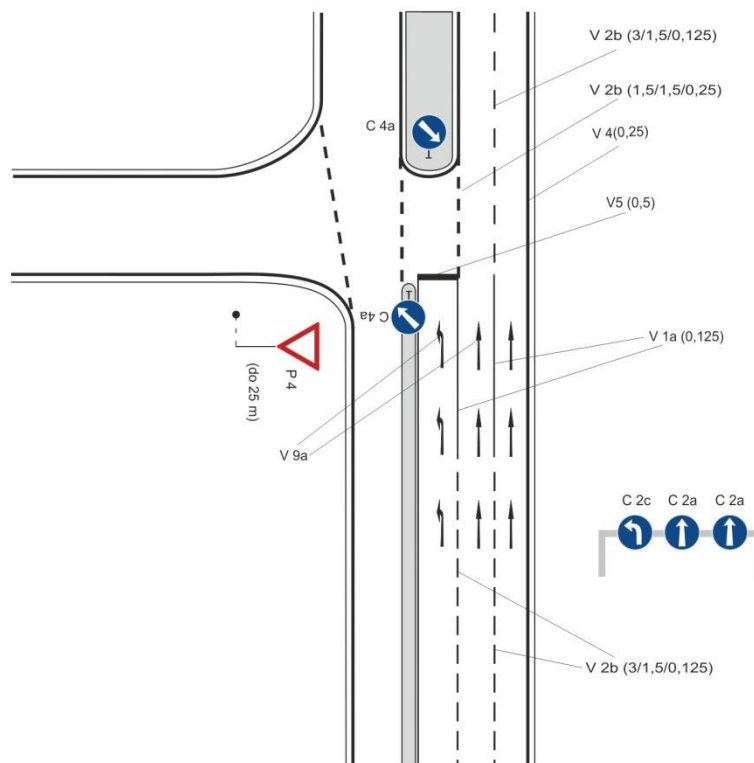
Příkazové dopravní značky

Při umístění dopravních značek nad vozovkou se způsob řazení a stanovený směr jízdy označuje příslušnými příkazovými dopravními značkami č. C 2a až č. C 2f „Příkazaný směr jízdy“.

Jednotlivé značky se umísťují nad příslušný jízdní pruh, pro který platí. Značky se umísťují před křižovatkou nebo místem odbočení přibližně nad místem, kde jsou řadící pruhy již v plné šířce (obr. 53) (v případě zvýšení počtu jízdních pruhů) nebo odkud je vyznačení jízdních pruhů účelné (řadící pruhy v pokračování původního počtu jízdních pruhů) (obr. 54).

Obr. 53

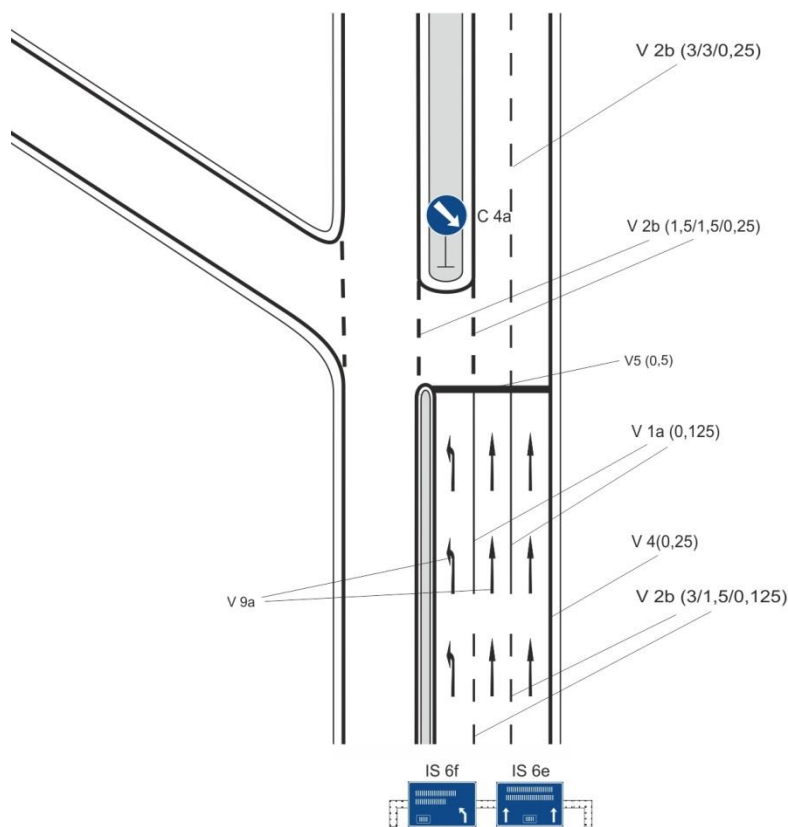

Obr. 54

Informativní dopravní značky

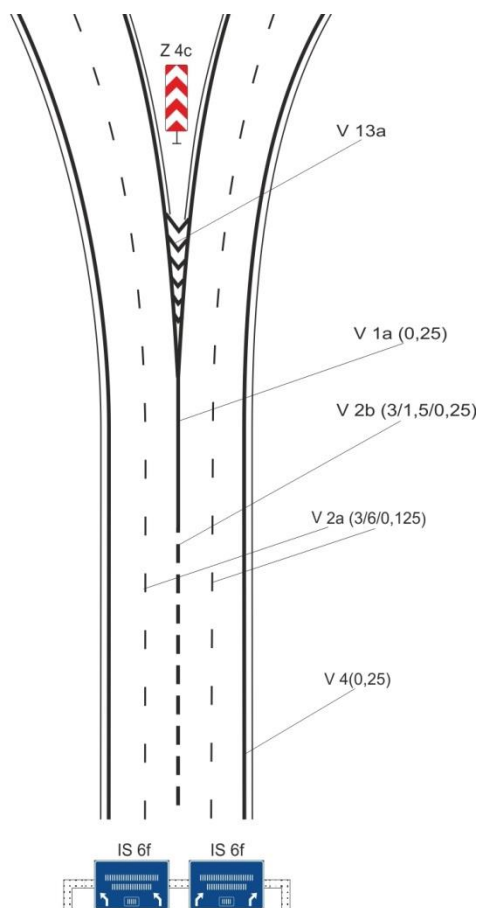
Vybrané informativní dopravní značky směrové při umístění nad vozovkou provedením šipek vyjadřují způsob řazení do jízdních pruhů. Konkrétně se jedná o návěsti před křižovatkou č. IS 6c, č. IS 6e, č. IS 6f a č. IS 6g.

Dopravní značky se umísťují tak, aby se šipky nacházely přibližně nad osami příslušných řadicích pruhů (obr. 55); značky č. IS 6g se užívá pro označení řadicího pruhu v případě, že ji lze umístit pouze nad místem náběhu (klínu) příslušného pruhu.

Obr. 55

Na mimoúrovňových křižovatkách uvedené návěsti společně s uváděním cílů usměrňují pohyb vozidel do příslušných jízdních pruhů a zpravidla již není nutné vyznačovat tyto pruhy jako řadicí pruhy s využitím směrových šipek vodorovného dopravního značení (obr. 56).

Obr. 56

6.3.3.2 Umístění vedle vozovky

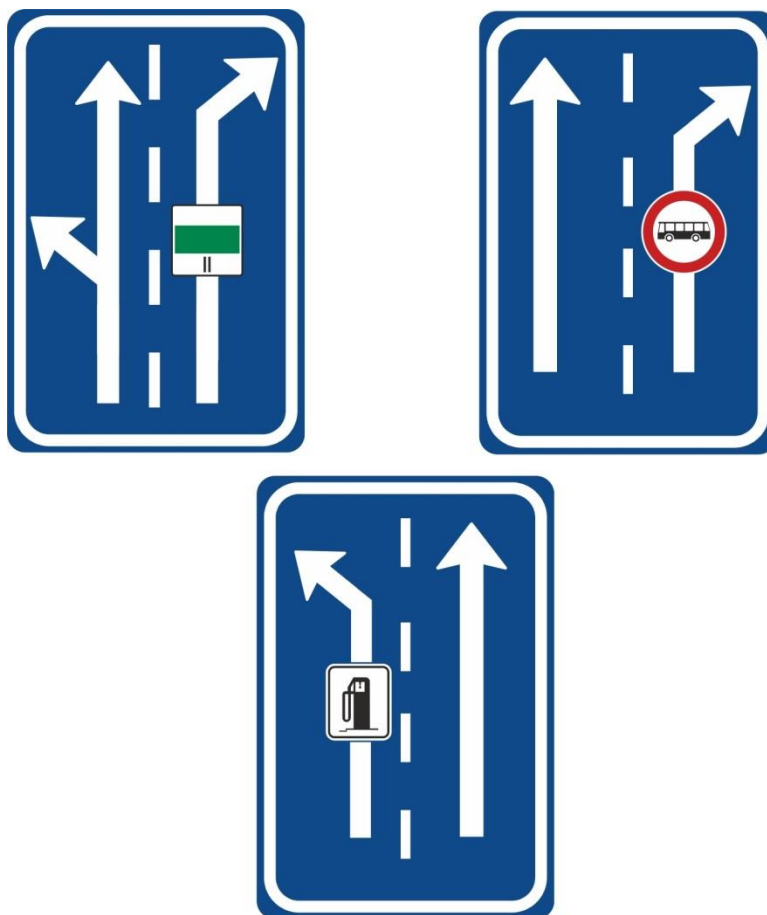
Při umístění dopravní značky vedle vozovky se způsob řazení a stanovený směr jízdy označuje značkou č. IP 19 „Řadící pruhy“.

Provedení dopravní značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů.

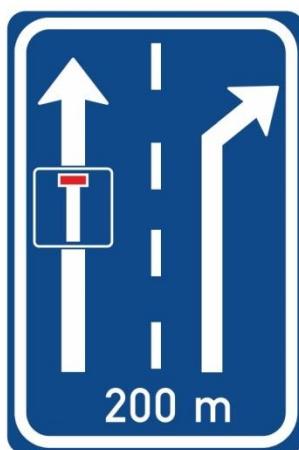
Na dopravní značce č. IP 19 lze užitím symbolu jiné dopravní značky pro příslušný směr jízdy vyjádřit zákaz, omezení nebo případně informaci týkající se pozemní komunikace za křižovatkou nebo za místem odbočení.

Užití symbolu informativní značky na značce č. IP 19 je možné pouze v případě, že příslušný řadící pruh je určen k příjezdu pouze k tomuto cíli. Např. užití symbolu značky č. IJ 7 označuje řadící pruh pouze pro příjezd k čerpací stanici (obr. 57).

Značku č. IP 19 lze užit i jako značku předběžnou, údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky (obr. 58).

Obr. 57

Obr. 58

Dopravní značka č. IP 19 se umísťuje v takej vzdálenosti pred križovatkou alebo pred miestom odbočení, aby sa řidiči mohli včas zaradiť do príslušného řadicího pruhu. V obci zpravidla ve vzdálenosti 25–50 m a mimo obec 50–100 m pred začátkem podélné čáry souvislé odděľující řadicí pruhu.

6.3.4 Vodorovné dopravní značení

6.3.4.1 Všeobecně

Vodorovné dopravní značky slouží k usměrnění pohybu vozidel do řadicích pruhů (šikmé rovnoběžné čáry, podélné čáry), zvýraznění stanoveného směru jízdy křižovatkou (směrové šipky) a případně k vymezení místa, kde lze nebo je nutno zastavit vozidlo (příčné čáry).

6.3.4.2 Podélné čáry

V úseku předcházejícímu místu, kde je nutno případně zastavit vozidlo nebo předcházejícímu příčné čáře anebo hranici křižovatky, se řadicí pruhy oddělují dopravní značkou č. V 1a „Podélná čára souvislá“. Tato čára se provádí v délce nejméně 20 m.

Dopravní značce č. V 1a předchází značka č. V 2b „Podélná čára přerušovaná“. Tato čára se provádí v obci v délce nejméně 30 m, mimo obec nejméně 50 m. Délka úsečků čáry je stejná jako u čáry v předcházejícím úseku, délka mezer je poloviční. Tato čára navazuje na značku č. V 13a, pokud je řazení řešeno zvýšením počtu jízdních pruhů. Rozšíření blíže upravuje ČSN 73 6102.

6.3.4.3 Směrové šipky

Směrové šipky svým provedením vyznačují způsob řazení do řadicích pruhů před křižovatkou nebo místem odbočení a stanovený směr jízdy. Zpravidla svým významem doplňují význam svislé značky, v některých případech je lze užít i samostatně (např. ke zdůraznění obecné úpravy jízdy v jízdních pruzích křižovatkou, apod.).

Na vozovce se šipky umísťují do osy příslušného jízdního pruhu. Před křižovatkou se směrové šipky umísťují ve vzdálenosti cca 5 m před místem, kde je nutno případně zastavit vozidlo nebo před příčnou čarou anebo hranicí křižovatky. Směrové šipky jsou dlouhé 5 m a před křižovatkou se 3x až 5x opakují ve vzdálenosti 5–20 m. Při zvýšení počtu jízdních pruhů před křižovatkou se na úrovni začátku klínu pruhu pro odbočení užívá kombinovaná šipka vyjadřující návěst následujícího způsobu řazení (např. obr. 51).

Jsou-li směrové šipky užity na dálnici nebo SMV, jsou dlouhé 10 m a opakují se nejméně 5x ve vzájemné vzdálenosti 40 m.

6.3.4.4 Příčná čára

Příčná čára je v provedení značky „Příčná čára souvislá“ č. V 5, „Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“ č. V 6a nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“ č. V 6b.

Značky č. V 6a se užívá v případě, kdy je nutno zvýraznit povinnost dát přednost v jízdě. Značka č. V 6b vyznačuje místo, kde je řidič povinen zastavit vozidlo na příkaz značky č. P 6.

Příčná čára se provádí v šířce 0,5 m. Podle konkrétních podmínek může být čára lomená, čáry mohou být odsazeny. Čára může být užitá také pouze v jednom jízdním pruhu.

Před světelným signalizačním zařízením se doporučuje vyznačit příčnou čáru ve vzdálenosti 4 m od úrovně návěstidla, nejméně 2 m. Vždy musí být splněna podmínka dobré viditelnosti z tohoto místa na světelné signály.

6.4 Odbočovací pruh

6.4.1 Všeobecně

Odbočovací pruh je vyznačený jízdní pruh určený pro odbočování vozidel z jízdního proudu průběžného jízdního pruhu.

Zpravidla je řešen jako přídatný pruh zřízený vpravo od průběžného (průběžných) pruhu(ů). V případě vozovky s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy může být jako odbočovací pruh vyznačen pravý jízdní pruh (původně průběžný), o který se pak počet jízdních pruhů na křižovatce snižuje.

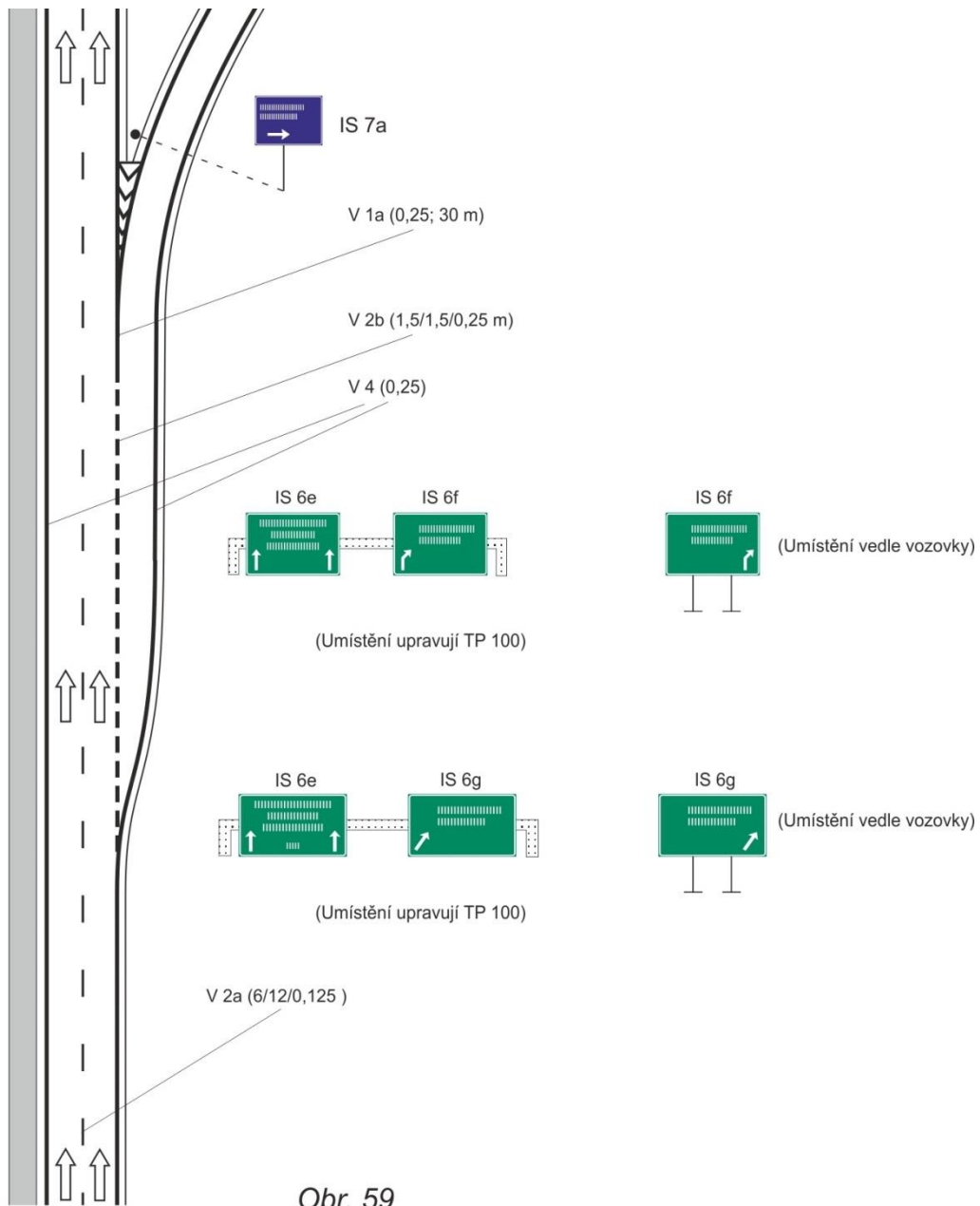
Stavební uspořádání odbočovacích pruhů upravuje ČSN 73 61 02.

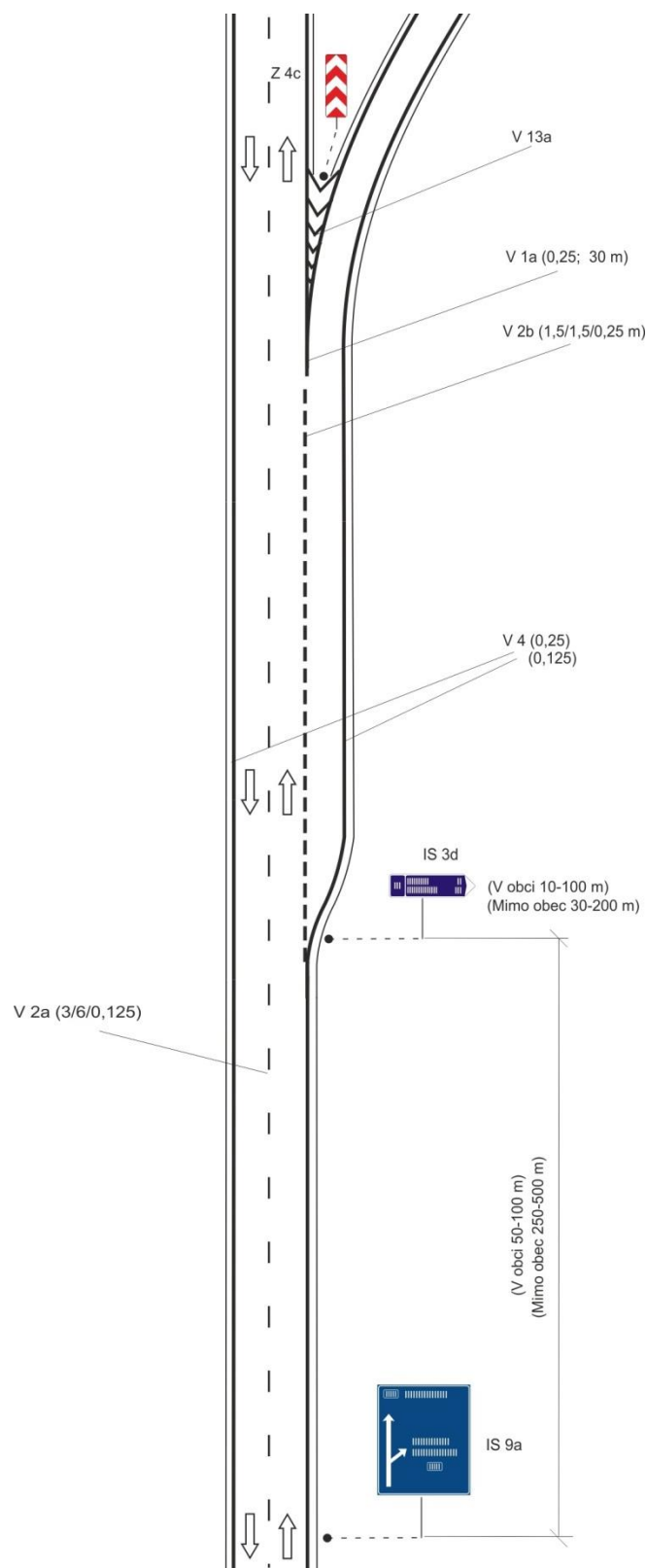
6.4.2 Dopravní značení

Odbočovací pruh se vyznačuje vodorovným dopravním značením. Od přilehlého průběžného pruhu je odbočovací pruh oddělen podélnou čarou přerušovanou č. V 2b v provedení 1,5/1,5/0,25, která navazuje na předchozí vodící čáru č. V 4. V úseku předcházejícím značce „Šikmé rovnoběžné čáry“ č. V 13a (zvýrazňuje dopravní ostrůvek) na čáru č. V 2b navazuje podélná čára souvislá č. V 1a v délce 30 m (min. 20 m), šířka čáry 0,25 m.

Začátek nebo průběh odbočovacího pruhu je rovněž zřejmý z provedení příslušných návěstí orientačního dopravního značení (obr. 59).

Je-li před křižovatkou s odbočovacím pruhem mimo dálnici nebo SMV užitá značka „Návěst před křižovatkou“ č. IS 9a, je v provedení se šikmou šipkou ve směru odbočení (obr. 60).

Obr. 60

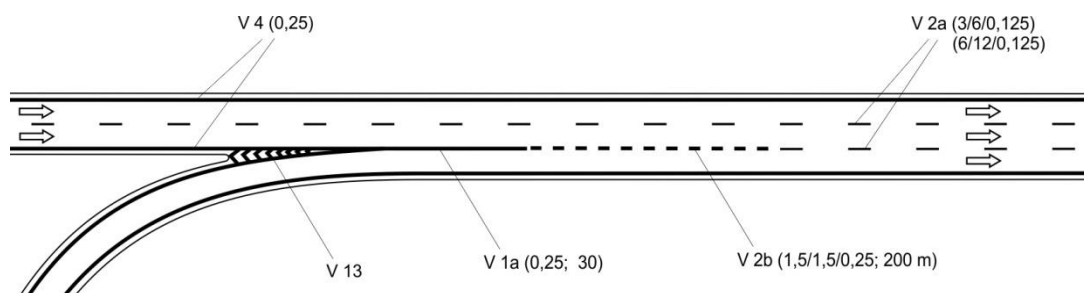
6.5 Připojovací pruh

6.5.1 Všeobecně

Připojovací pruh je vyznačený jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného jízdního pruhu.

Zpravidla je řešen jako přídatný pruh zřízený vpravo od průběžného (průběžných) pruhu(ů). V případě vozovky s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy může připojovací pruh dále pokračovat jako průběžný, o který se pak počet jízdních pruhů na křižovatce zvyšuje (obr. 61).

Stavební uspořádání připojovacích pruhů upravuje ČSN 73 6102.

Obr. 61

6.5.2 Dopravní značení

Připojovací pruh se vyznačuje vodorovným dopravním značením. Od průběžného pruhu je připojovací pruh ve svém začátku oddělen podélnou čarou souvislou č. V 1a v délce 30 m, šířka čáry 0,25 m (navazuje na značku „Šikmé rovnoběžné čáry“ č. V 13a, která zvýrazňuje dopravní ostrůvek). Na podélnou čáru souvislou pak navazuje podélná čára přerušovaná č. V 2b v provedení 1,5/1,5/0,25. Pokud připojovací pruh dále končí, napojuje se čára č. V 2b na vodící čáru č. V 4.

Pokud připojovací pruh dále pokračuje jako průběžný, přechází čára č. V 2b do čáry č. V 2a o šířce 0,125 m v provedení odpovídajícím přilehlým průběžným pruhům (obr. 61).

Pro užití značky č. P 4 platí čl. 4.4.1.

7 PŘIDRUŽENÉ PRUHY

7.1 Všeobecně

Přidruženým pruhem se rozumí jízdní pruh přiléhající k průběžnému pruhu určený k vymezenému účelu. Obsahem této části je označení vyhrazeného jízdního pruhu, zastávkového pruhu a parkovacího pruhu.

7.2 Vyhrazený jízdní pruh

7.2.1 Obecně

Vyhrazeným pruhem se rozumí jízdní pruh, který je vyhrazen pro určený druh vozidel nebo k určenému účelu. Vozidla, pro které je pruh vyhrazen, jej mohou využívat, nikoli však povinně. Při dodržení pravidel provozu mohou na vyhrazený pruh v podélném směru vjíždět i řidiči jiných vozidel, pokud to není zakázáno místní úpravou provozu.

Vyhrazený pruh se označuje svislou dopravní značkou, jeho situování a vedení na vozovce (případně na tramvajovém pásu) se zároveň vyznačuje vodorovnými dopravními značkami. Pro správnou funkci vyhrazeného pruhu je nutný soulad svislého a vodorovného dopravního značení.

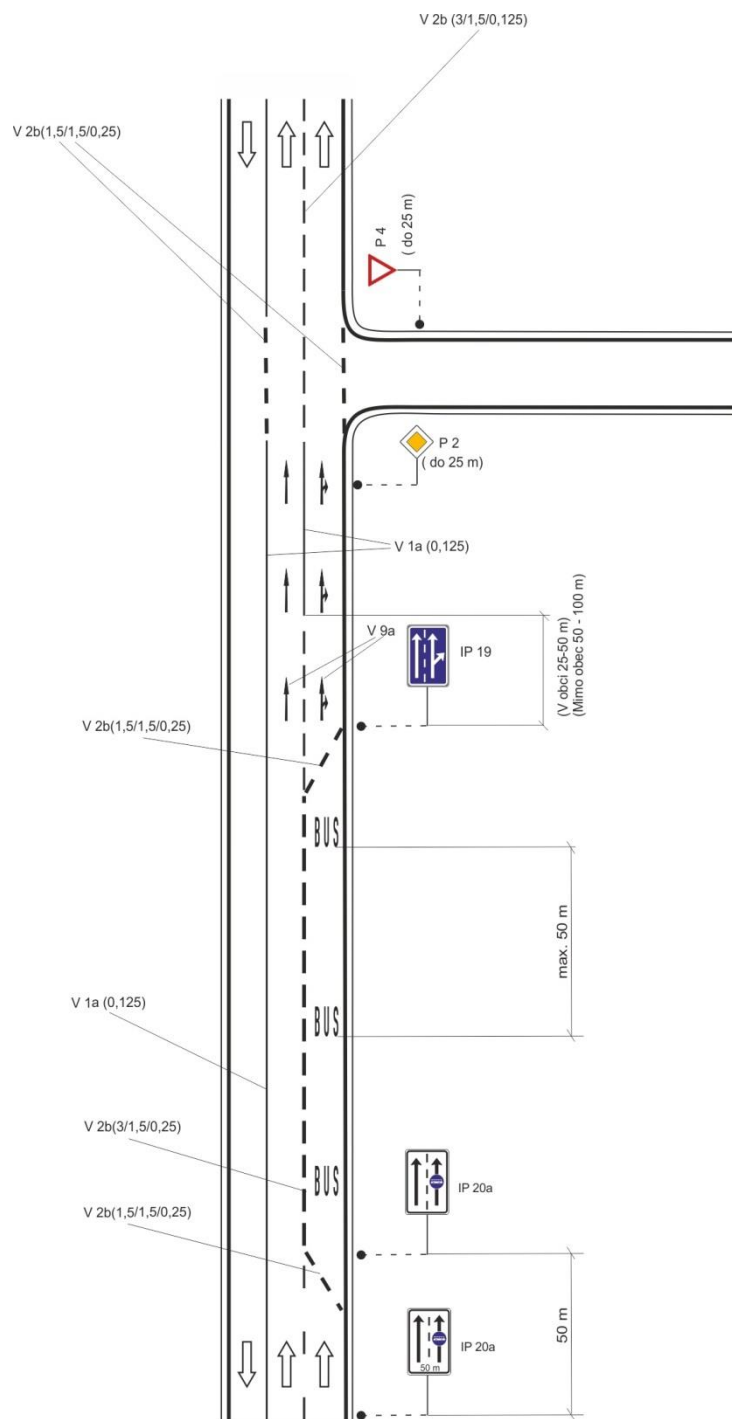
Zpravidla se vyznačuje vyhrazený pruh pro autobusy MHD nebo trolejbusy.

7.2.2 Vyhrazený pruh pro autobusy MHD nebo trolejbusy

7.2.2.1 Svislé dopravní značení

Vyhrazený pruh se označuje dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ č. IP 20a. Provedení značky musí odpovídat skutečné situaci, počtu a uspořádání jízdních pruhů (obr. 62). V případě delšího úseku pozemní komunikace s uvedeným jízdním pruhem lze značku v jeho průběhu opakovat.

Pokud to konkrétní situace vyžaduje, může být značkou č. IP 20a označen i vyhrazený pruh z protisměru.

Obr. 62

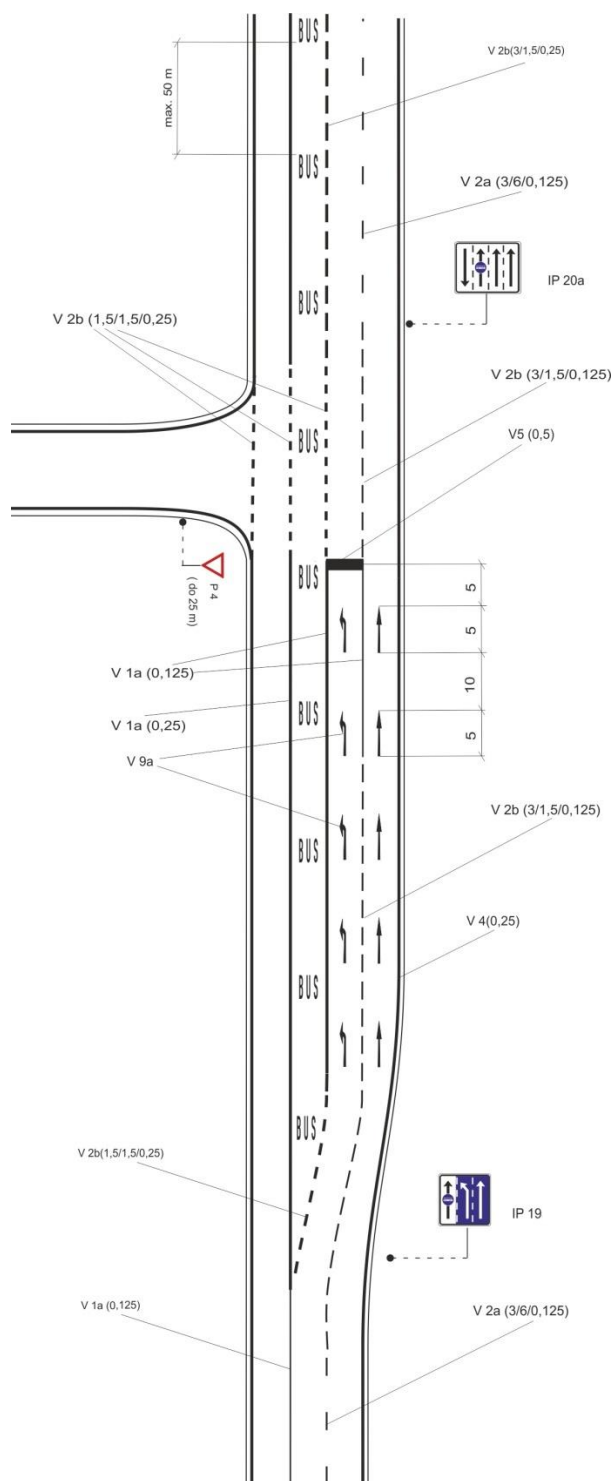
Značka č. IP 20a se umísťuje u začátku vyhrazeného pruhu.

Doporučuje se i užití značky předběžné, a to ve vzdálenosti 50 až 100 m, údaj o vzdálenosti se uvádí ve spodní části značky.

Pokud je jízdní pruh vyhrazen pouze na určitou dobu, uvádí se příslušné časové období ve spodní části značky. Časový údaj se vyznačuje i vodorovným dopravním značením.

V případě, že vyhrazený pruh pokračuje i za křižovatkou, je nutno značku č. IP 20a za křižovatkou opakovat.

Pokud je žádoucí na vyhrazený jízdní pruh upozornit na připojující se pozemní komunikaci, užije se zde značky č. IP 20a v odpovídajícím provedení (obr. 63).

Obr. 63

Vyhrazený pruh označený značkou č. IP 20a končí na vzdálenější hranici křižovatky, pokud není dříve ukončen jinak.

Mimo křižovatku se vyhrazený pruh ukončuje značkou „Konec vyhrazeného jízdního pruhu“ č. IP 20b. Vyhrazený pruh ukončuje rovněž užití některé za značek označujících počet a uspořádání jízdních pruhů (č. IP 16 až č. IP 18c). Před křižovatkou ukončuje vyhrazený pruh rovněž značka označující řadicí pruhy (č. IP 19), pokud neobsahuje vyznačení pokračujícího vedení vyhrazeného pruhu.

7.2.2.2 Vodorovné dopravní značení

Vyhrazený jízdní pruh se vyznačuje značkou podélnými čarami a značkou č. V 15 „Nápis na vozovce“ s nápisem „BUS“.

V úseku, kde je dovoleno do tohoto pruhu vjíždět (např. při předjíždění) se od přilehlého průběžného pruhu odděluje značkou č. V 2b v provedení 3/1,5/0,25 m, v prostoru křižovatky je šířka čáry 0,25 m. V úseku, kde je do tohoto pruhu vjíždět zakázáno, se jízdní pruh odděluje podélnou čarou souvislou (č. V 1a), šířka 0,25 m. Vyhrazený pruh se v jeho průběhu doplňuje nápisem „BUS“. Nápis se mimo křižovatku vyznačuje opakovaně ve vzdálenosti max. 50 m, v prostoru křižovatky max. 25 m.

Začátek a konec vyhrazeného jízdního pruhu se vyznačuje čarou V2b v provedení 1,5/1,5/0,25m ve sklonu cca 1:5 (obr. 62)

Detaily provedení jednotlivých vodorovných dopravních značek upravují TP 133.

7.2.3 Vyhrazený pruh k jinému účelu

7.2.3.1 Svislé dopravní značení

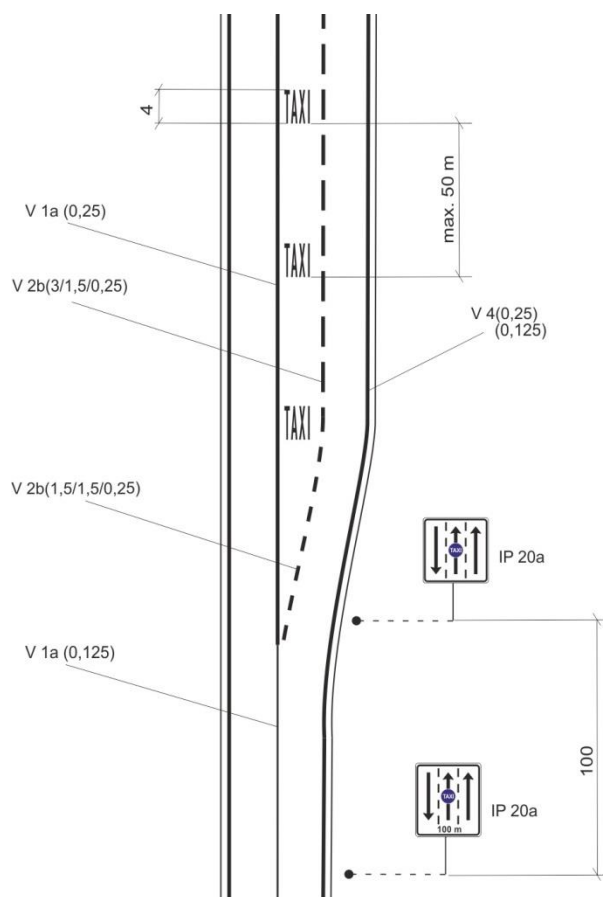
Vyhrazený pruh pro jiný druh vozidla nebo k určitému účelu se označuje značkou č. IP 20a, v modrém poli se vyznačuje symbol příslušného vozidla nebo vhodný stručný nápis (např. „TAXI“).

Ostatní zásady pro užití a umístění značky viz kap. 7.2.2.1.

7.2.3.2 Vodorovné dopravní značení

Vyhrazený jízdní pruh se vyznačuje značkou podélnými čarami a značkou č. V 15 „Nápis na vozovce“ se symbolem příslušného vozidla nebo stručným nápisem (např. „TAXI“) (obr. 64).

Ostatní zásady pro užití a umístění vodorovných značek viz kap. 7.2.2.2.

Obr. 64

7.3 Zastávkový pruh

7.3.1 Obecně

Zastávkovým pruhem se rozumí jízdní pruh určený k zastavování vozidel hromadné dopravy osob mimo průběžný pruh. Vlastní zastávka se označuje na zastávkovém pruhu příslušnou svislou dopravní značkou (značkami) a případně i vodorovnou značkou.

7.3.2 Svislé dopravní značení

Zastávka pro vozidla městské hromadné dopravy se označuje značkou „Zastávka“ č. IJ 4a. Na značce č. IJ 4a se uvádí symbol vozidla (vozidel) městské hromadné dopravy tj. autobus nebo trolejbus.

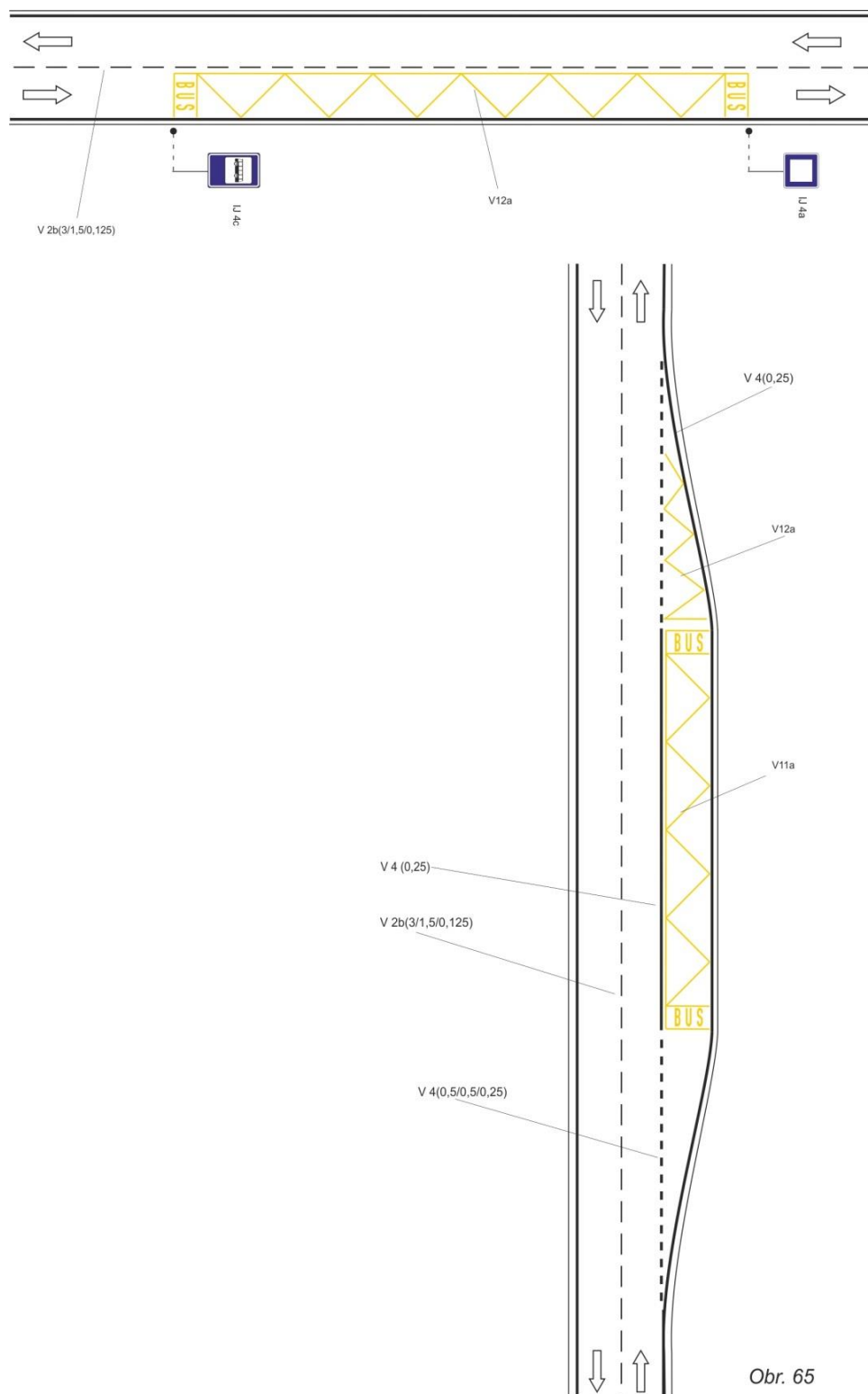
Zastávka linkové osobní dopravy se označuje značkou „Zastávka“ č. IJ 4b. Na značce č. IJ 4b se uvádí nápis „Zastávka“ případně údaje o provozovateli linkové osobní dopravy.

Značky se umísťují na označníku na konci zastávky ve směru jízdy. Na označníku lze umístit další doplňující dopravní informace, např. jízdní řády a čísla linek.

Zastávka autobusu nebo trolejbusu nacházející se na zastávkovém pruhu se označuje značkami „Zastávka autobusu“ č. IJ 4c nebo „Zastávka trolejbusu“ č. IJ 4e pouze v odůvodněných případech nebo pokud není umístění zastávky dostatečně zřetelné. K označení společné zastávky autobusu a trolejbusu se užívá jedné značky obsahující symboly obou dopravních prostředků. Značka se umísťuje na začátku zastávky ve směru jízdy.

7.3.3 Vodorovné dopravní značení

Zastávkový pruh se od přilehlého průběžného pruhu odděluje vodicí čarou o šířce 0,25 m. Podél klínu zastávkového pruhu je tato čára v provedení přerušované čáry v provedení 0,5/0,5/0,25 m (obr. 65).

Obr. 65

Prostor zastávky se doporučuje vyznačit značkou č. V 11a. Značka se vyznačuje přednostně žlutou barvou. Možné je provedení barvou bílou. Pokud je v konkrétním případě nutno v klínu zastávkového pruhu vyznačit zákaz stání, vyznačuje se taková plocha značkou „Žlutá klikatá čára“ č. V 12a.

7.4 Parkovací pruh

7.4.1 Obecně

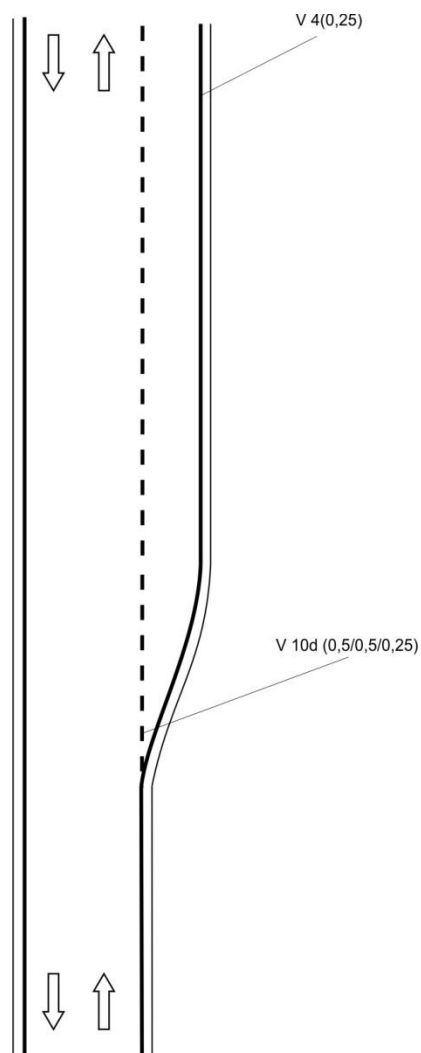
Parkovacím pruhem se rozumí pruh přiléhající k průběžnému pruhu určený pro podélné stání vozidel v jedné řadě. Vyznačuje se zejména v obci.

7.4.2 Svislé dopravní značení

Parkovací pruh (podélné stání) v obci není nutno označovat svislou značkou. To neplatí v případě, kdy je parkovací režim dále upraven (např. vyhrazené nebo zpoplatněné stání).

7.4.3 Vodorovné dopravní značení

Parkovací pruh se vyznačuje dopravní značkou „Parkovací pruh“ č. V 10d. Značka je v provedení 0,5/0,5/ 0,25 m. Šířka pruhu se volí s ohledem na šířku vozidel, pro která je určen, neboť při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat plochu parkovacího pruhu (obr. 66, 67).

Obr. 66

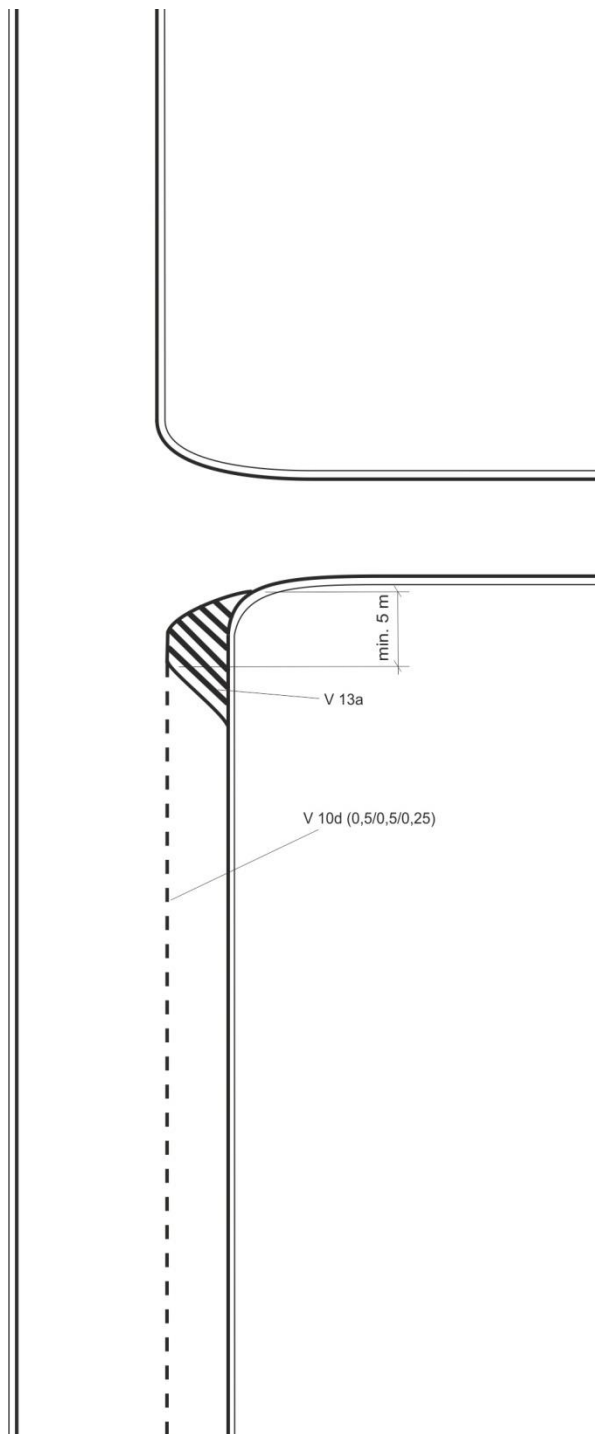
7.4.4 Časově omezené stání

Časově omezené stání je stání, které je dovoleno jen za určitých podmínek. Režim časově omezeného stání je označen příslušnými dopravními značkami a výše uvedené dopravní značení je provedeno modrou barvou.

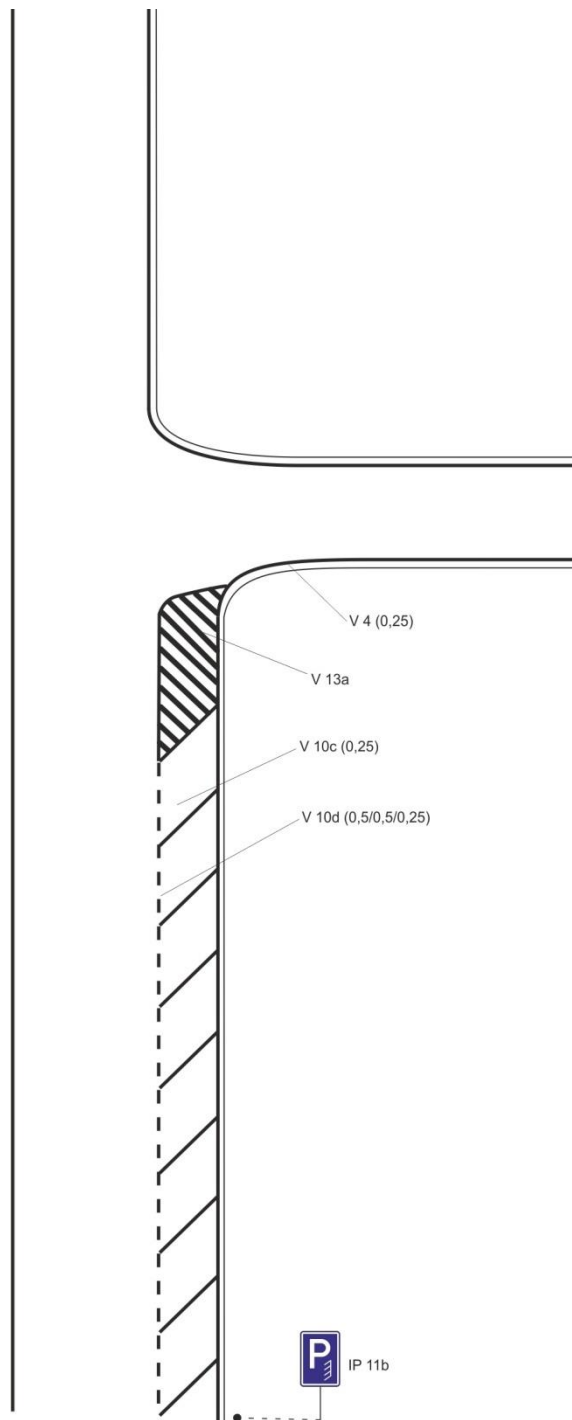
7.4.5 Parkovací pás

Parkovacím pásem se rozumí pás určený pro kolmé nebo šikmé stání vozidel v jedné řadě. Vyznačuje se zejména v obci.

Stanovený způsob stání musí být označen příslušnou svislou značkou (obr. 68). Pro vodorovné značení platí obdobně články 7.4.3 a 7.4.4.

Obr. 67

Obr. 68

7.5 Bezpečný odstup

7.5.1 Obecně

Bezpečným odstupem se rozumí vyznačení doporučeného bezpečného odstupu vozidel jedoucích za sebou za příznivých dopravních a povětrnostních podmínek. Volba vzdáleností symbolů značky č. V 16 „Bezpečný odstup“ se odvozuje z požadavku na zajištění bezpečnostní vzdálenosti mezi jedoucími vozidly.

Značky se užívá na úsecích pozemních komunikací se zvýšeným počtem kolizních situací nebo dopravních nehod z důvodu nedodržení bezpečné vzdálenosti.

7.5.2 Svislé dopravní značení

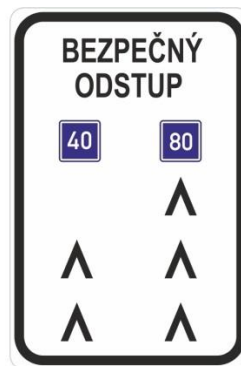
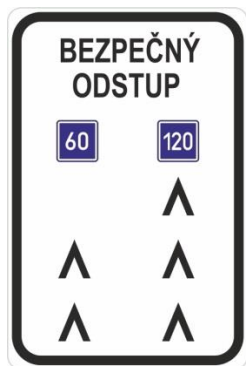
Bezpečný odstup je ve vztahu k rychlosti jízdy vyjádřen na zařízení pro provozní informace „Nápisy“ č. I 1. Zde se uvádí počet symbolů značky, které má řidič vidět za daných dopravních podmínek ve vztahu k rychlosti jízdy (obr. 69, obr. 70).

7.5.3 Vodorovné dopravní značení

Symbole značky se umísťují do osy příslušného jízdního pruhu ve stejných vzájemných vzdálenostech. V případě více jízdních pruhů v jednom směru jízdy lze vyznačit značku jen v jednom z nich, například v levém krajním pruhu. Při volbě vzdáleností jednotlivých značek se vychází ze vzdálenosti, kterou vozidlo ujede za dobu, než začne zpomalovat v reakci na změnu rychlosti vozidla jedoucího před ním.

Obecně je bezpečný odstup (bezpečnostní vzdálenost) dán součtem vzdáleností, kterou vzadu jedoucí vozidlo ujede za dobu proběhlé reakce zvětšené o délku dráhy potřebné na zastavení vozidla způsobem v souladu s právními předpisy o brzdách a zmenšené o délku dráhy potřebné k zastavení vpředu jedoucího vozidla, které brzdí náhle, intenzivním způsobem.

Příklad uvedený na obrázku č. 69 předpokládá umístění značek ve vzájemné vzdálenosti nejméně 25 m (užití se předpokládá mimo dálnici nebo SMV) a na obrázku č. 70 nejméně 40 m (užití se předpokládá na dálnici nebo SMV).

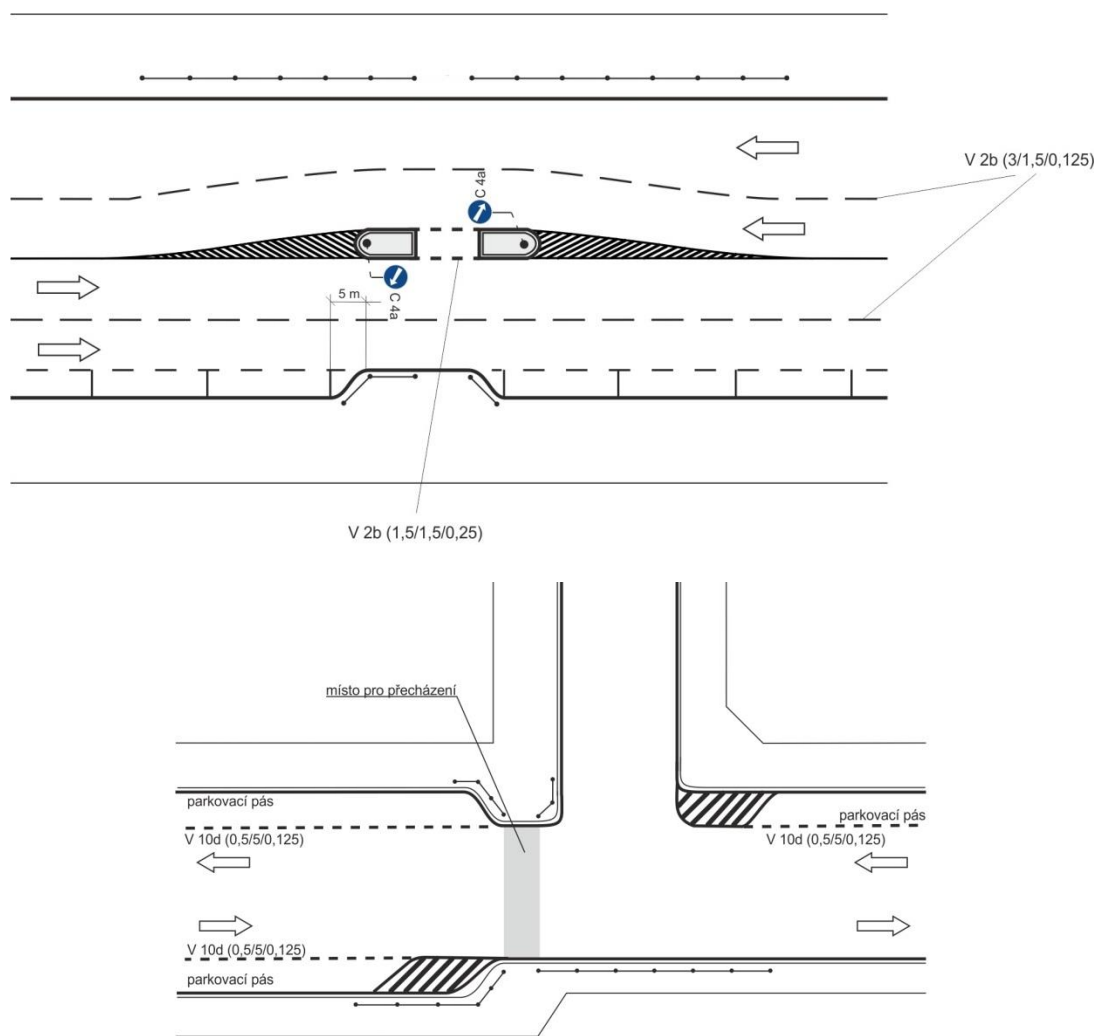
Obr. 69 Obr. 70

8 PŘECHODY PRO CHODCE

8.1 Všeobecně

Přechodem pro chodce se rozumí plocha určená pro soustředěný přechod chodců přes pozemní komunikaci, která je vyznačená vodorovnou dopravní značkou č. V 7 „Přechod pro chodce“ a případně označená i svislou dopravní značkou č. IP 6 „Přechod pro chodce“.

Při zřizování přechodu pro chodce je nutno posoudit konkrétní dopravní podmínky, zejména je nutno zohlednit intenzitu pěšího provozu v porovnání s intenzitou provozu vozidel. Přechod pro chodce není nutno zřizovat v případě, pokud intenzita provozu vozidel umožňuje bezpečný přechod pozemní komunikace v odstupu mezi jedoucimi vozidly. Tím se nevylučuje možnost vytvořit vhodnými stavebními úpravami lepší podmínky pro bezpečnější přecházení chodců a vytvořit místo pro přecházení vozovky (obr. 71) viz článek 8.6.

Obr. 71

Přechod pro chodce musí být umístěn tak, aby účastníci provozu mohli splnit povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení pravidel provozu. Význam má zejména dostatečná viditelnost v okolí přechodu pro chodce, výrazné a přehledné dopravní značení apod.

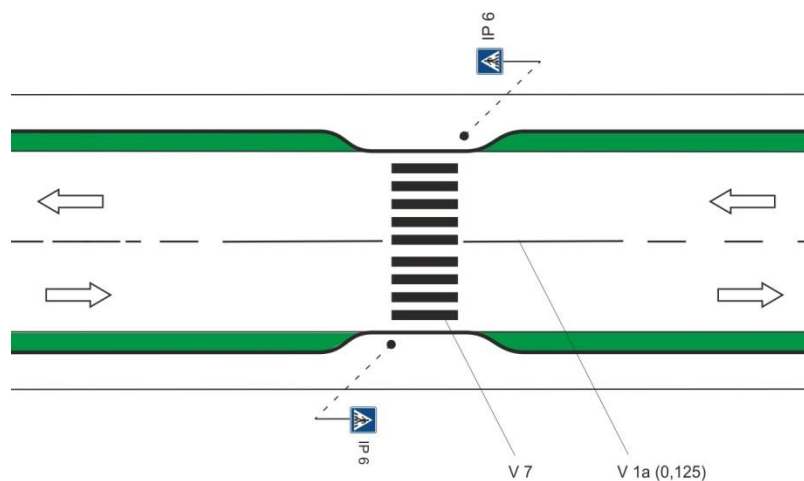
8.2 Obecné podmínky

Přechod (neřízený) pro chodce se nedoporučuje zřizovat na pozemní komunikaci, na které je dovolena rychlost vyšší než $50 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$.

Přechod pro chodce se zřizuje jen v případě, kdy je po obou stranách vozovky chodník (případně stezka pro chodce) a dostatečné čekací plochy pro chodce.

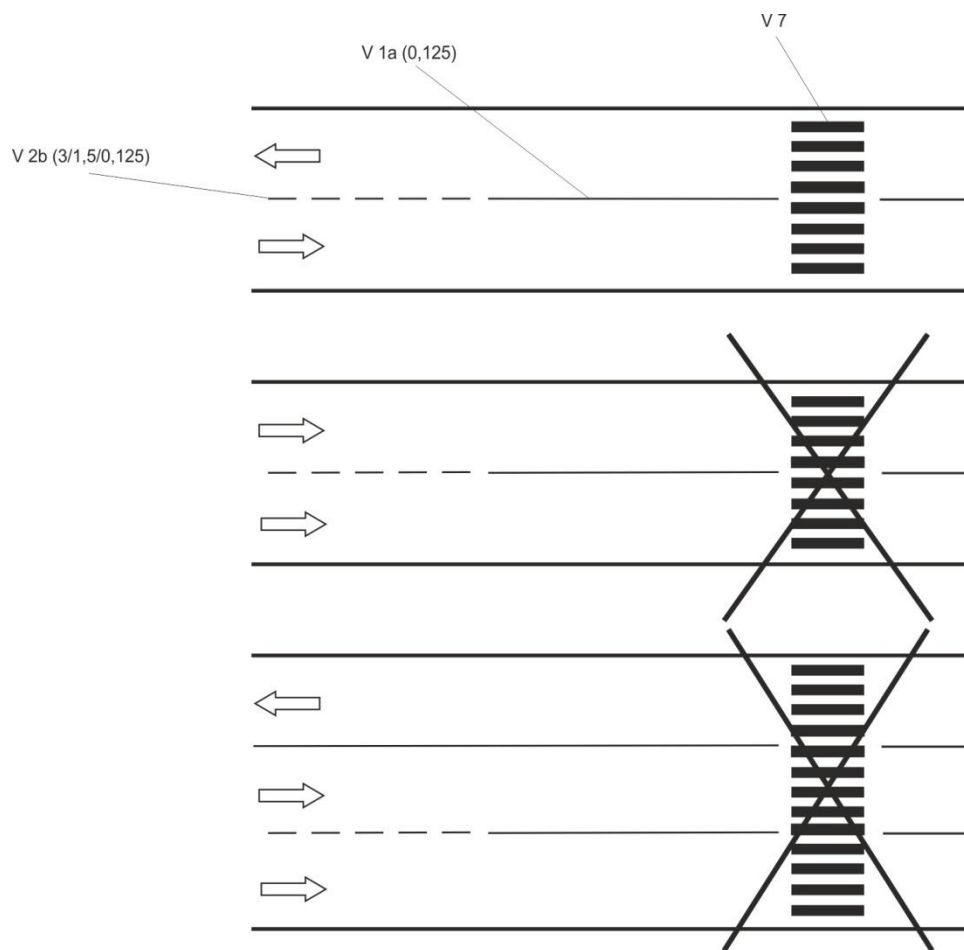
Přechod pro chodce se zřizuje v místech přirozeného soustředění přecházejících chodců, nebo pokud lze toho dosáhnout vodorovným značením anebo usměrněním jejich pohybu, např. pomocí zábradlí.

Přechod pro chodce se zřizuje jen na místech s dostatečnými rozhledovými poměry pro všechny účastníky provozu. Za dostatečný rozhled se pro tento účel považuje vzdálenost rozhledu minimálně 50 m. Přechody proto nelze zřizovat za nepřehlednými vrcholovými a směrovými oblouky a za objekty bránícími rozhledu (budovy, porosty apod.). Viditelnost nesmějí omezovat ani přechodně zastavující vozidla, např. vozidla MHD v prostoru zastávek. Rozhledové poměry lze zlepšit například použitím tzv. vysazených chodníkových ploch apod. (obr. 72).

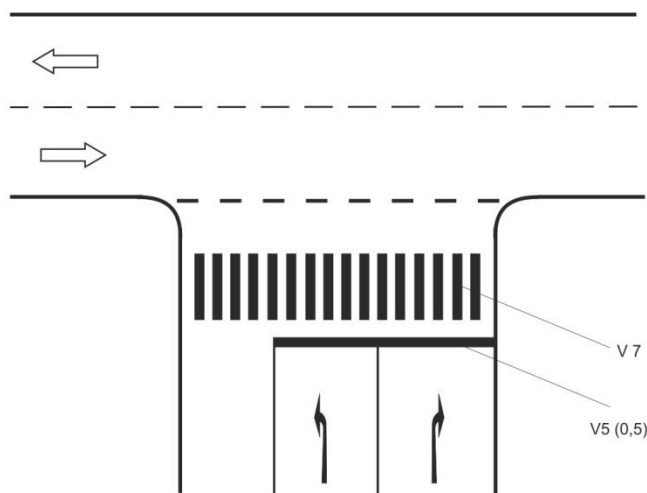

Obr. 72

Přechod pro chodce se doporučuje zřizovat pouze v případech, kdy kříží jen jeden jízdní pruh pro každý směr jízdy (obr. 73). To neplatí pro přechod pro chodce v prostoru křižovatky na vedlejší pozemní komunikaci s řadicími pruhy (obr. 74).

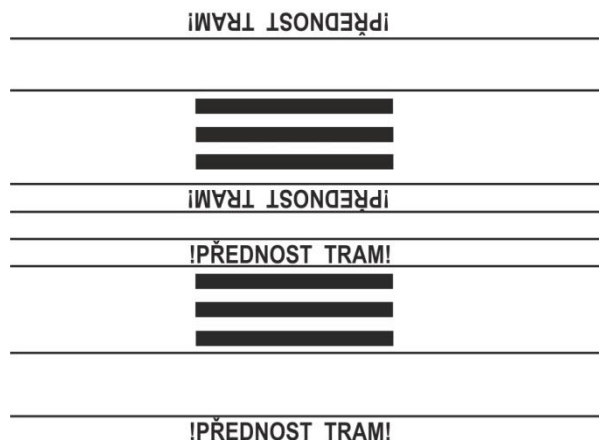

Obr. 73

Obr. 74

Přechod pro chodce se nedoporučuje zřizovat na pozemní komunikaci s tramvajovým pásem v úrovni vozovky. Pokud je zde vyznačení přechodu nezbytné, vyznačuje se i na tomto pásu; pro zdůraznění povinnosti chodce dát přednost tramvaji se v takovém případě doporučuje doplnit značku č. V 7 vhodným nápisem, např. „PŘEDNOST TRAM“ (obr. 75).

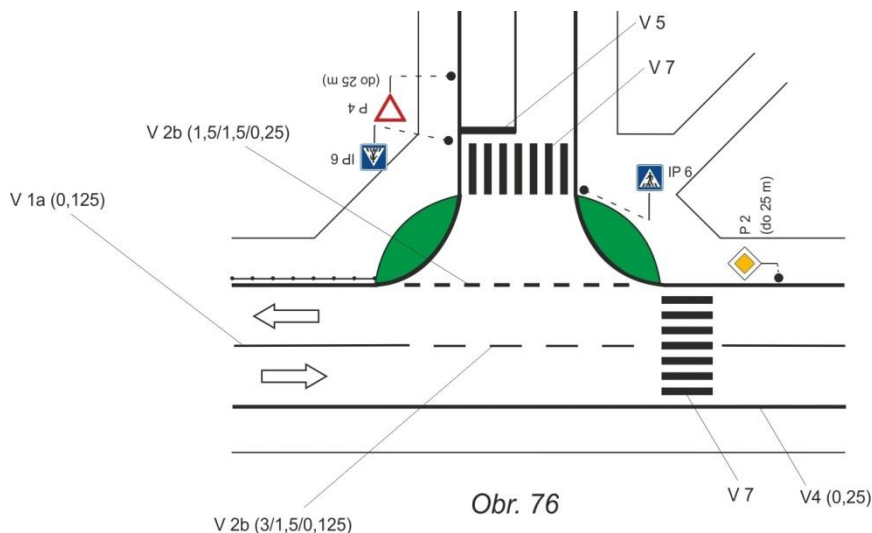

Obr. 75

Na hlavní pozemní komunikaci křižovatky se přechod pro chodce doporučuje zřizovat pouze na jednom vjezdu (s větší intenzitou chodců). Pokud na křižovatce hlavní pozemní komunikace mění směr, nedoporučuje se na ní přechod pro chodce zřizovat. V úseku pozemní komunikace zařazené do koordinace řízení světelnými signály nelze zřídit přechod pro chodce neřízený světelnými signály.

8.3 Umístění

Přechod pro chodce se umísťuje přednostně ve směru pěší trasy. Pokud je nutno dosáhnout přechodu pro chodce určitou oklikou, doporučuje se instalace zábradlí (obr. 76).

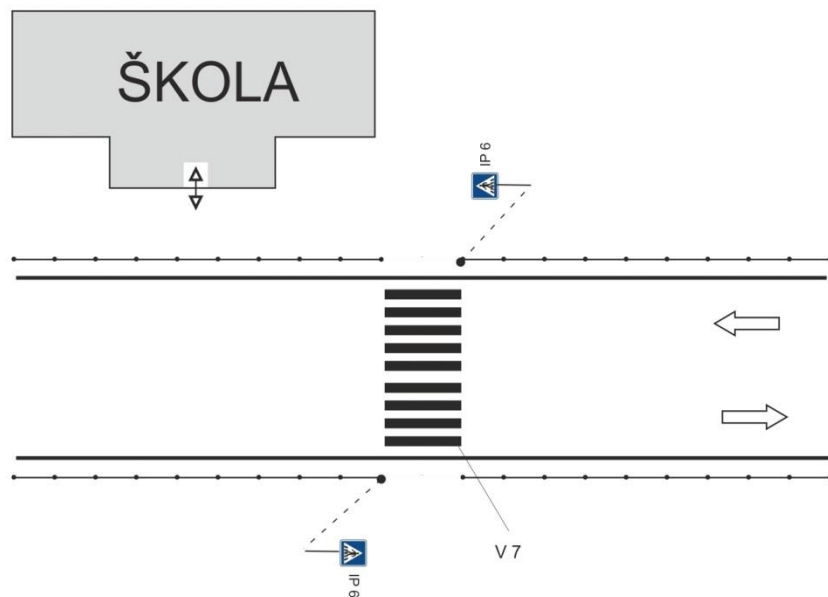

Obr. 76

Přechod pro chodce se umísťuje tak, aby délka přechodu přes vozovku byla co nejkratší.

Přechod pro chodce se doporučuje odsadit cca 5 m od hranice křižovatky, aby vozidlo, které zastavilo před přechodem pro chodce, nepřekáželo vozidlům jedoucím v příčném směru.

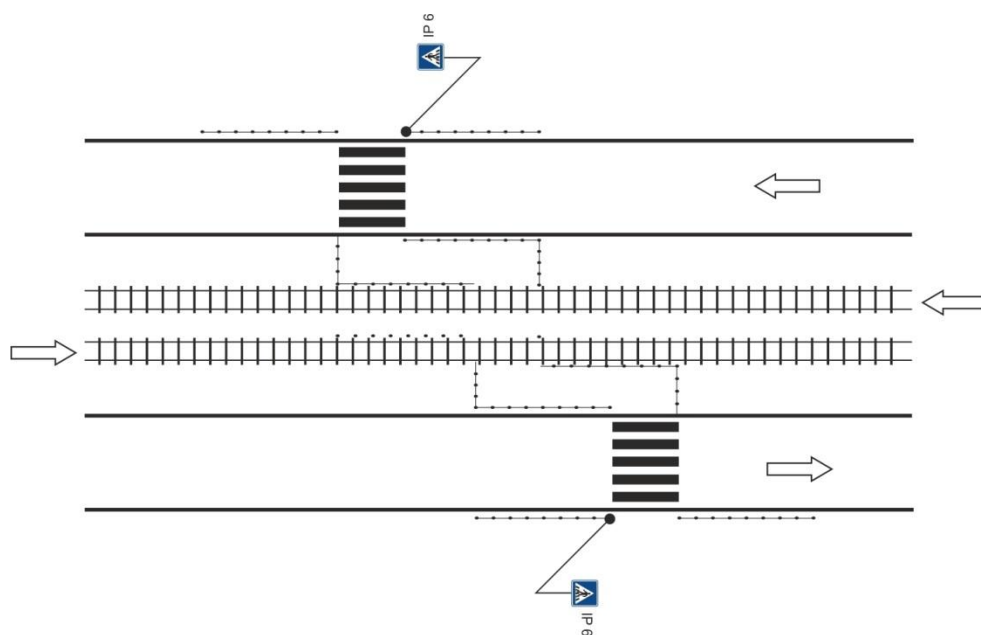
U východu z objektu (škola, úřad, podnik) se přechod pro chodce umísťuje s odsazením tak, aby chodci nevstupovali bezprostředně na přechod, doporučuje se usměrnění pohybu chodců k přechodu zábradlím (obr. 77).

Obr. 77

Přechod pro chodce na pozemní komunikaci se samostatným tramvajovým pásem se doporučuje umísťovat s odsazením a usměrnit zábradlím tak, aby chodci byli vedeni proti směru jízdy tramvaje (obr. 78).

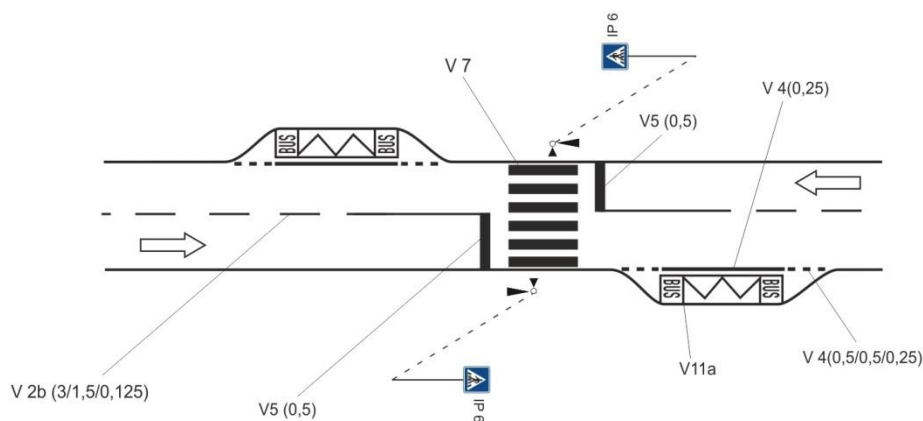
Na samostatném tramvajovém tělese se přechod pro chodce nevyznačuje.

Obr. 78

Na jednosměrné pozemní komunikaci se přechod pro chodce umísťuje před křižovatkou.

Přechod pro chodce zřízený v souvislosti se zastávkou autobusu nebo trolejbusu se umísťuje ve směru jízdy před zastávkou. V případě, že je zastávka umístěna v zastávkovém pruhu, umísťuje se přechod mimo jeho náběhový klín (obr. 79).

Obr. 79

Přechody pro chodce situované mimo křižovátku se umísťují v dostatečných vzájemných vzdálenostech. Doporučuje se minimální vzdálenost 200 m.

Poznámka:

Pro navrhování a řešení přechodů pro chodce se připravuje zvláštní technický předpis.

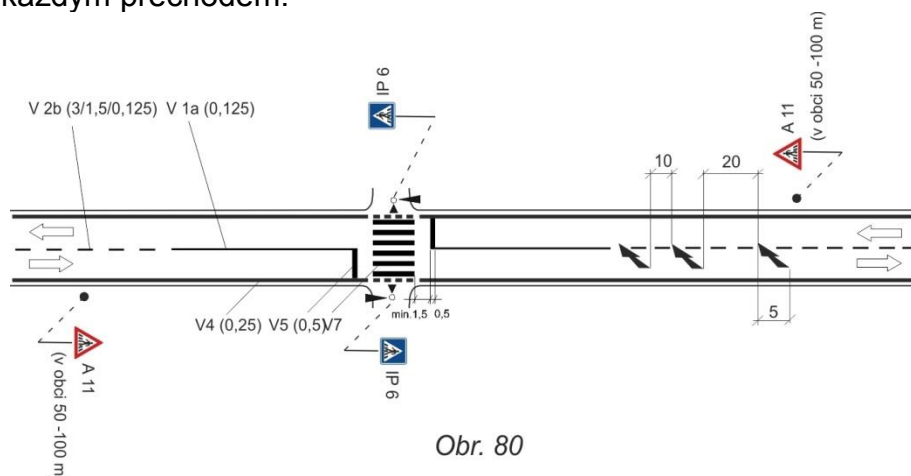
8.4 Dopravní značení

8.4.1 Svislé dopravní značení

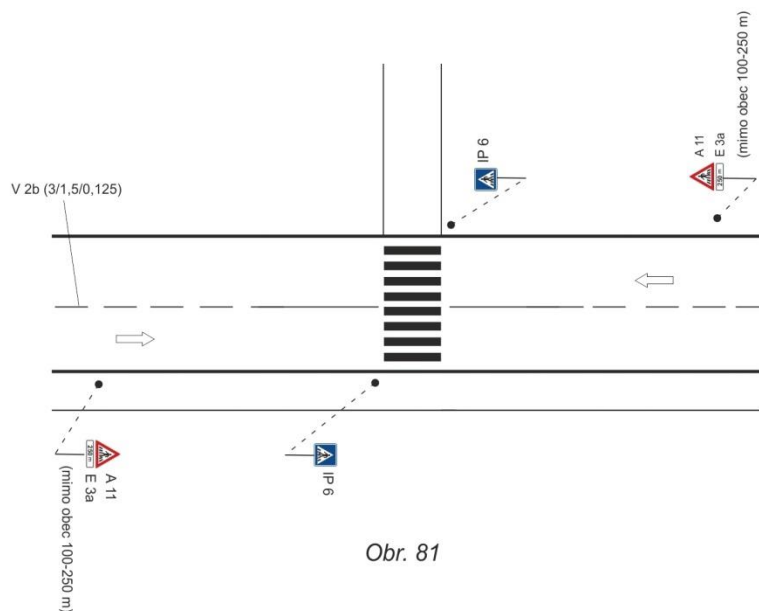
Dopravní značky č. IP 6 se užívá k označení každého přechodu situovaného mimo křižovatku. V prostoru křižovatky se značky č. IP 6 zpravidla neužívá. Přechod pro chodce odsazený za hranici křižovatky se značkou č. IP 6 označuje (obr. 76).

Značka č. IP 6 se umísťuje bezprostředně před přechodem pro chodce a nekombinuje se s jinou dopravní značkou. Pokud je přechod pro chodce situovaný mimo křižovatku vybaven SSZ, umísťuje se značka č. IP 6 nad základní návěstidlo. Značku lze opakovat po levé straně jízdního pásu, případně na výložníku SSZ.

K včasnému upozornění na přechod pro chodce se užívá značky č. A 11 „Pozor, přechod pro chodce“. V obci se užívá pouze v případech, kdy je nutno na přechod zvlášť upozornit nebo kde ho řidič nemusí očekávat (obr. 80). Mimo obec se značka č. A 11 užívá před každým přechodem.

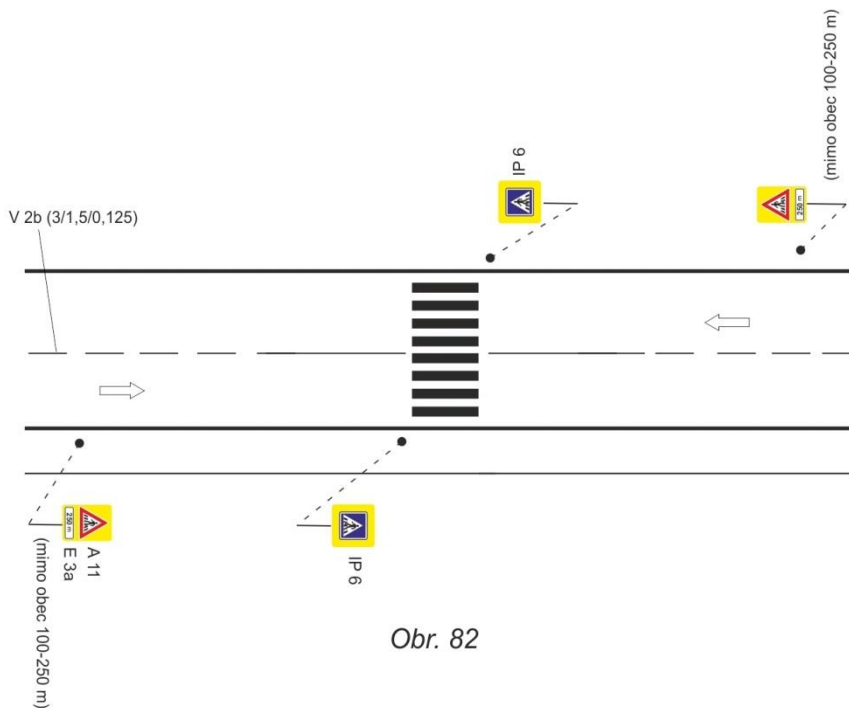
Značka č. A 11 se obci umísťuje ve vzdálenosti 50–100 m před značkou č. IP 6. Mimo obec se značka umísťuje ve vzdálenosti 100–250 m před značkou č. IP 6 a vždy se doplňuje dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“ s uvedením skutečné vzdálenosti ke značce č. IP 6 (obr. 81).

Obr. 81

V případě, kdy se v souvislosti s následujícím přechodem stanoví nejvyšší dovolená rychlost nebo doporučená rychlost, lze příslušnou značku (č. B 20a nebo č. IP 5) umístit společně se značkou č. A 11.

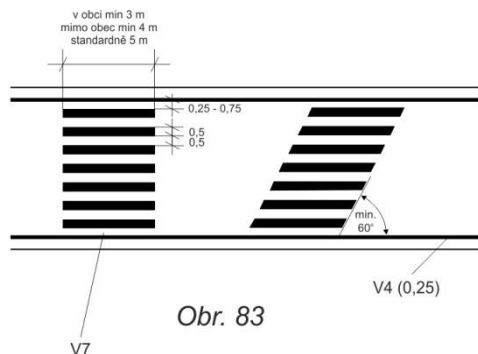
V odůvodněných případech, zejména v podmínkách rušivého okolí dopravní značky, nedostatečné viditelnosti apod., lze značku č. A 11 nebo případně č. IP 6 zvýraznit jejím umístěním na retroreflexní žlutozelený fluorescenční podklad (obr. 82). V tomto případě musí být činná plocha této značky z reflexní fólie nejméně třídy R'2 dle ČSN EN 12 89 9-1.

Obr. 82

8.4.2 Vodorovné dopravní značení

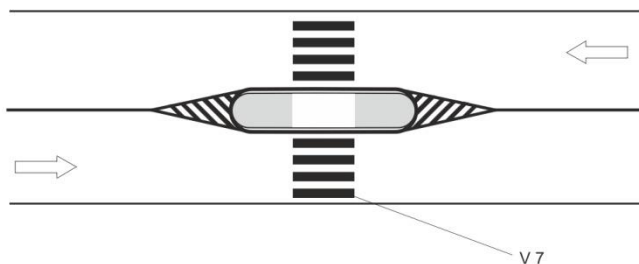
Každý přechod pro chodce se vyznačuje značkou č. V 7. Přechod pro chodce se vyznačuje přednostně kolmo na osu pozemní komunikace, výjimečně šikmo. V takovém případě by měl být úhel podélné osy pozemní komunikace a přechodu větší než 60° (obr. 83).

Obr. 83

Šířka přechodu (t.j. šířka značky č. V 7) se odvozuje z intenzity přecházejících chodců. Minimální šířka přechodu v obci je 3 m, mimo obec 4 m. Doporučená šířka v obou případech je 5 m. Pro vyšší intenzity přecházejících chodců se šířka stanovuje obdobně jako šířka chodníku dle ČSN 73 6110.

V úseku dopravního ostrůvku se přechod nevyznačuje (obr. 84).

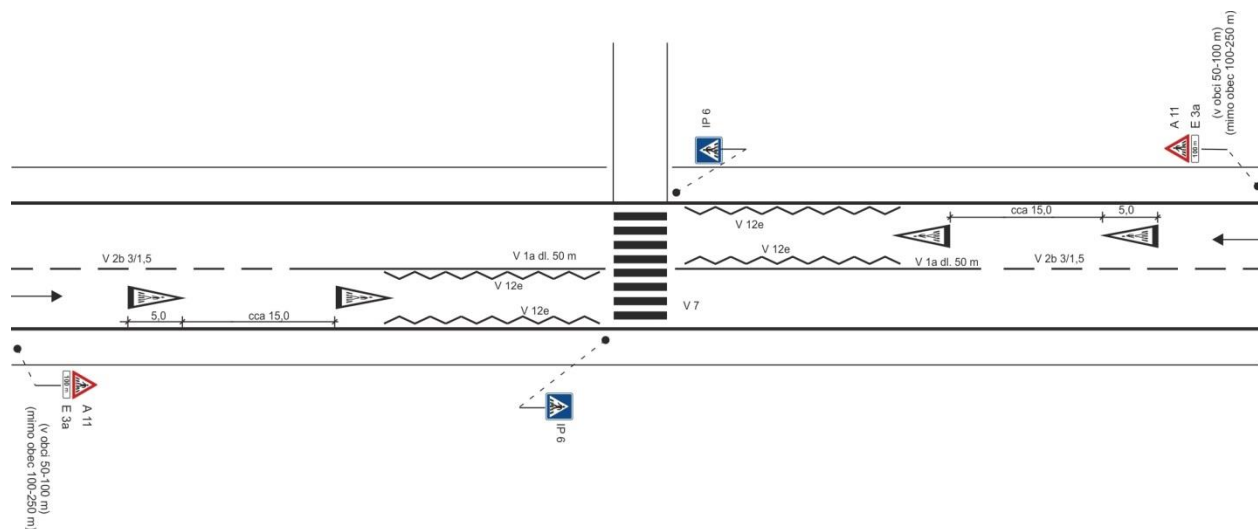
Obr. 84

Jednotlivé čáry značky č. V 7 jsou rovnoběžné a mají šířku 0,5 m. Na přímém úseku pozemní komunikace jsou čáry rovnoběžné se směrem jízdy. Vzájemná vzdálenost čar je 0,5 m. Na tramvajovém pásu se tato vzdálenost přizpůsobuje situování tramvajových kolejí. První čára se doporučuje umístit 0,5 m od okraje vozovky nebo pozemní komunikace (přípustné rozmezí je 0,25 – 0,5 m) (obr. 83).

Na pozemní komunikaci s vodorovným dopravním značením se protisměrné jízdní pruhy před přechodem pro chodce oddělují podélnou čarou souvislou (č. V 1a) v minimální délce 30 m v obci a 50 m mimo obec.

Jízdní pruhy v jednom směru jízdy lze oddělit plnou čarou za účelem dosažení zákazu přejíždění z jízdního pruhu do přilehlého v blízkosti přechodu pro chodce.

V odůvodněných případech lze pro vyznačení a upozornění na přechod pro chodce využít i dalších prvků vodorovného značení, např. symbolů svislých značek, vyznačení bílé klikaté čáry (č. V 12e) upozorňující předem na místo vyžadující zvýšenou opatrnost apod. (obr. 85). Pro zdůraznění významu a zlepšení viditelnosti lze svislé značky umístit i na retroreflexním žlutozeleném fluorescenčním podkladu. K takovým opatřením se doporučuje přistupovat pouze výjimečně s přihlédnutím k místním podmínkám. Přechod pro chodce lze doplnit vodicím pásem přechodu pro slabozraké.

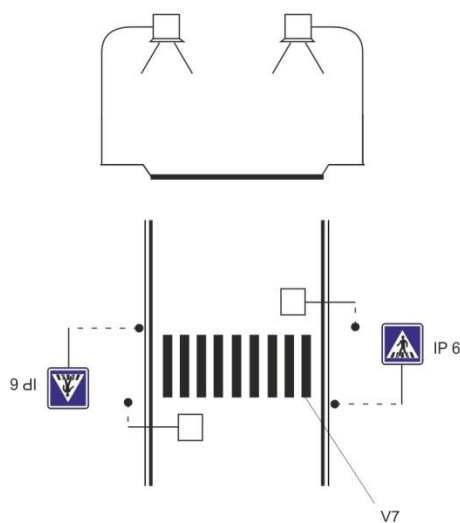

Obr. 85

8.4.3 Další opatření

Pro zvýraznění umístění přechodu a vyšší ochranu přecházejících chodců lze užít dalších doplňujících opatření:

- intenzivnější osvětlení přechodu (popř. i odlišným zabarvením světla) ve vztahu k okolnímu veřejnému osvětlení (obr. 86),

Obr. 86

- s přihlédnutím k charakteru pozemní komunikace provedení umělé nerovnosti na vozovce, například umístění přechodu pro chodce přímo na takové nerovnosti vytvořené stavební úpravou, tj. široký příčný práh s integrovaným přechodem pro chodce.

8.5 Přechody pro chodce vybavené SSZ

8.5.1 Signál přerušované žluté světlo

Signál přerušovaného žlutého světla se užívá pro výraznění dopravní značky. Umísťuje se nad značku č. IP 6 nebo č. A 11. Pro zvláštní upozornění na přecházející chodce (např. v případě odsazeného přechodu pro chodce) lze užít signálu přerušovaného žlutého světla ve tvaru chodce.

Bližší podrobnosti stanoví ČSN 73 6021.

8.5.2 Signály třibarevné soustavy

Pokud je přechod pro chodce řízen v rámci křižovatky s provozem řízeným světelnými signály, značky č. IP 6 se zpravidla neužívá.

Přechod pro chodce mimo křižovatku lze pro zvýšení bezpečnosti vybavit SSZ se signály třibarevné soustavy a signály pro chodce. V úseku, kde je zavedena koordinace řízení provozu SSZ, musí být do koordinace zařazen i přechod pro chodce vybavený SSZ.

Dopravní značka č. IP 6 se umísťuje nad základní návěstidlo. Před značku č. V 7 se vyznačuje značka č. V 5 „Příčná čára souvislá“ a to ve vzdálenosti min. 1,5 m. Přitom musí být zajištěn dostatečný výhled na základní návěstidlo. Značka č. V 5 předchází značka č. V 1a „Podélná čára souvislá“ v délce min. 30 m. Mimo obec se doporučuje délka min. 50 m.

8.6 Místo pro přecházení vozovky

Místem pro přecházení vozovky se rozumí místo vybrané jako vhodné a stavebně upravené pro přecházení chodců přes vozovku. Takové místo není vyznačeno vodorovnou značkou č. V 7 ani označeno svislou dopravní značkou č. IP 6.

Pro řidiče zde neplatí povinnosti a pro chodce práva vztahující se k přechodu pro chodce.

Pro výběr místa pro přecházení vozovky a stavební úpravy platí přiměřeně podmínky jako pro přechod pro chodce.

Z hlediska dopravního značení je pro funkčnost takového místa nezbytné stanovit zákaz zastavení na takovém místě a v jeho blízkosti (nejméně 5 m před místem). Pokud se takové místo nenachází již v úseku zákazu zastavení, jeví se jako vhodné užití vodorovné značky č. V 12c „Zákaz zastavení“.

Umístění SSZ u takového místa a řízení provozu světelnými signály se nevylučuje.

Zřízení místa pro přecházení vozovky může být vhodné i na místech se soustředěným pohybem chodců jen nárazově v krátkém časovém období a kde lze případně provoz řídit policistou nebo usměrňovat příslušníkem obecní policie anebo zastavovat osobou pověřenou k zajištění bezpečného přechodu dětí.

8.7 Další opatření ke zvýšení bezpečnosti pěšího provozu

V případech, kdy není vhodné nebo možné zřízení místa pro přecházení vozovky nebo vyznačení přechodu pro chodce, se pro zvýšení bezpečnosti chodců preferuje vybudování podchodu nebo nadchodu, dopravní zklidnění oblasti, apod.

9 ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY

9.1 Všeobecně

V této kapitole jsou uvedeny zásady pro užití, provedení a umístění dopravních značek k označení a k upozornění na železniční přejezd.

Železničním přejezdem se rozumí úrovnňové křížení pozemní komunikace se železniční dráhou, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese označené dopravní značkou č. A 26a „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ nebo dopravní značkou č. A 26b „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“.

9.2 Svislé dopravní značení

9.2.1 Označení železničního přejezdu

Každý železniční přejezd (bez ohledu na stupeň zabezpečení) se označuje dopravní značkou - výstražným křížem. Přejezd jednokolejný značkou č. A 32a, přejezd vícekolejný značkou č. A 32b.

Výstražný kříž se umísťuje ve vzdálenosti nejméně 4 m od osy krajní koleje tak, aby byl viditelný ze všech možných směrů příjezdu. Pro splnění této podmínky může být umístěn i při levém okraji vozovky, případně může být užito více výstražných křížů obrácených do různých směrů příjezdu. Umístění (opakování) výstražného kříže při levém okraji vozovky se doporučuje i při vysoké intenzitě pohybu chodců u přejezdu.

Pokud je přejezd zabezpečen přejezdovým zařízením světelným, lze umístit výstražný kříž nad signály tohoto zařízení. V takovém případě se užívá výstražného kříže zmenšeného rozměru.

9.2.2 Železniční přejezd se závorami

Železniční přejezd se závorami se označuje značkou č. A 29 umístěnou nad značkou „Návěstní deska (240 m)“ č. A 31a. Vzdálenost 240 m se vztahuje k úrovni umístění výstražného kříže. Šikmé pruhy návěstní desky směřují ke středu vozovky.

160 m před výstražným křížem se umísťuje značka „Návěstní deska (160 m)“ č. A 31b. Šikmé pruhy návěstní desky směřují ke středu vozovky.

80 m před výstražným křížem se umísťuje značka „Návěstní deska (80 m)“ č. A 31c. Šikmé pruhy návěstní desky směřují ke středu vozovky.

Na silnici I. nebo II. třídy se uvedené dopravní značky umísťují po obou stranách jízdního pásu. Na dopravně významných místních komunikacích se takové umístění doporučuje.

9.2.3 Železniční přejezd bez závor

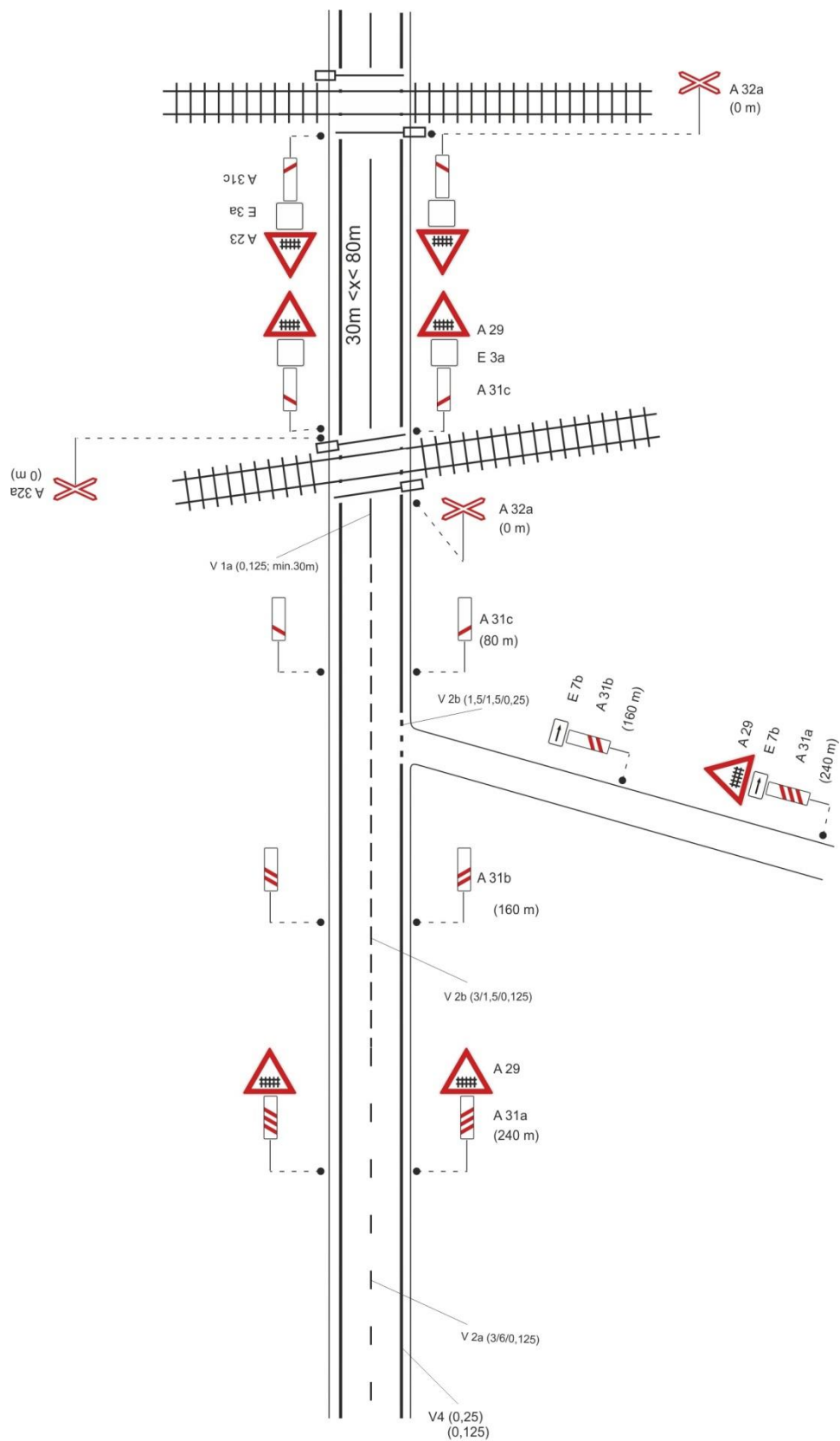
Železniční přejezd bez závor se označuje značkou č. A 30. Ostatní zásady týkající se užití a umístění návěstních desek jsou shodné jako v čl. 9.2.2.

9.2.4 Dva blízké železniční přejezdy

Je-li vzdálenost mezi dvěma železničními přejezdy menší než 240 m, umísťuje se dopravní značka č. A 29 nebo č. A 30 pro následující přejezd nad značku č. A 31b.

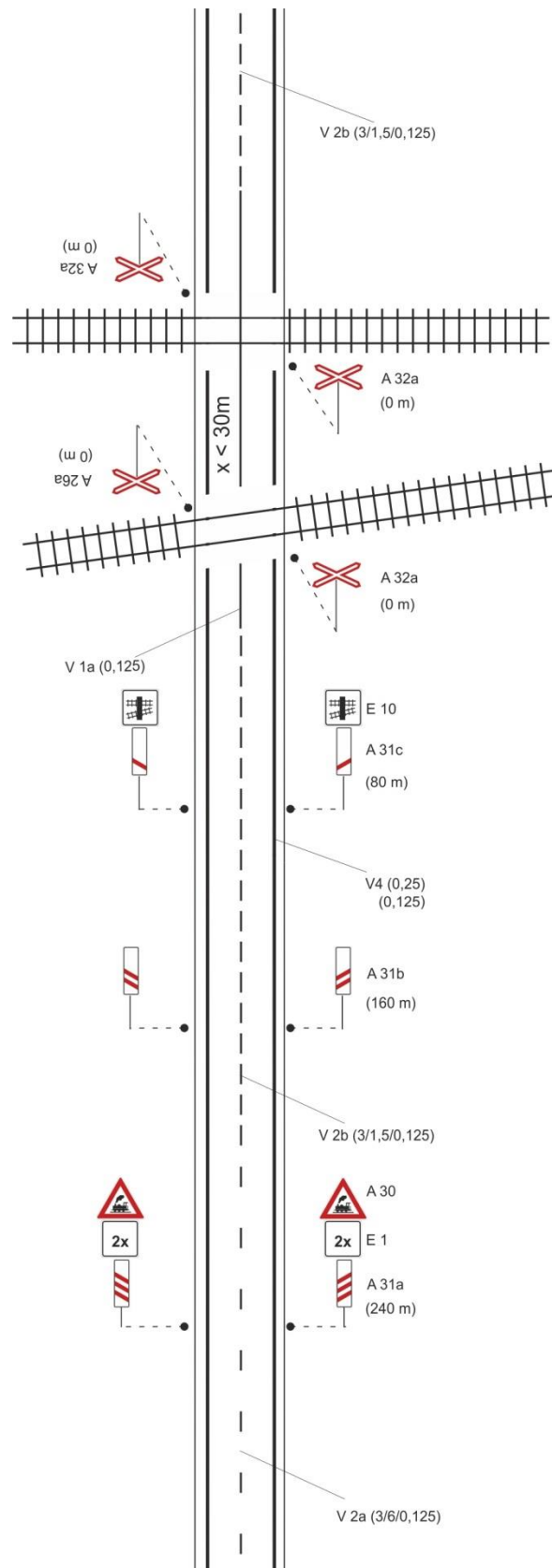
Je-li vzdálenost mezi dvěma přejezdy menší než 160 m, umísťuje se značka č. A 29 nebo č. A 30 pro následující přejezd nad značku č. A 31c.

Je-li vzdálenost mezi dvěma přejezdy menší než 80 m a větší než 30 m, umísťuje se značka č. A 31c co nejdále od přejezdu a nad ní značka č. A 29 nebo č. A 30 doplněná dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“. Na tabulce je uvedena skutečná vzdálenost k úrovni umístění výstražného kříže (obr. 87).

Obr. 87

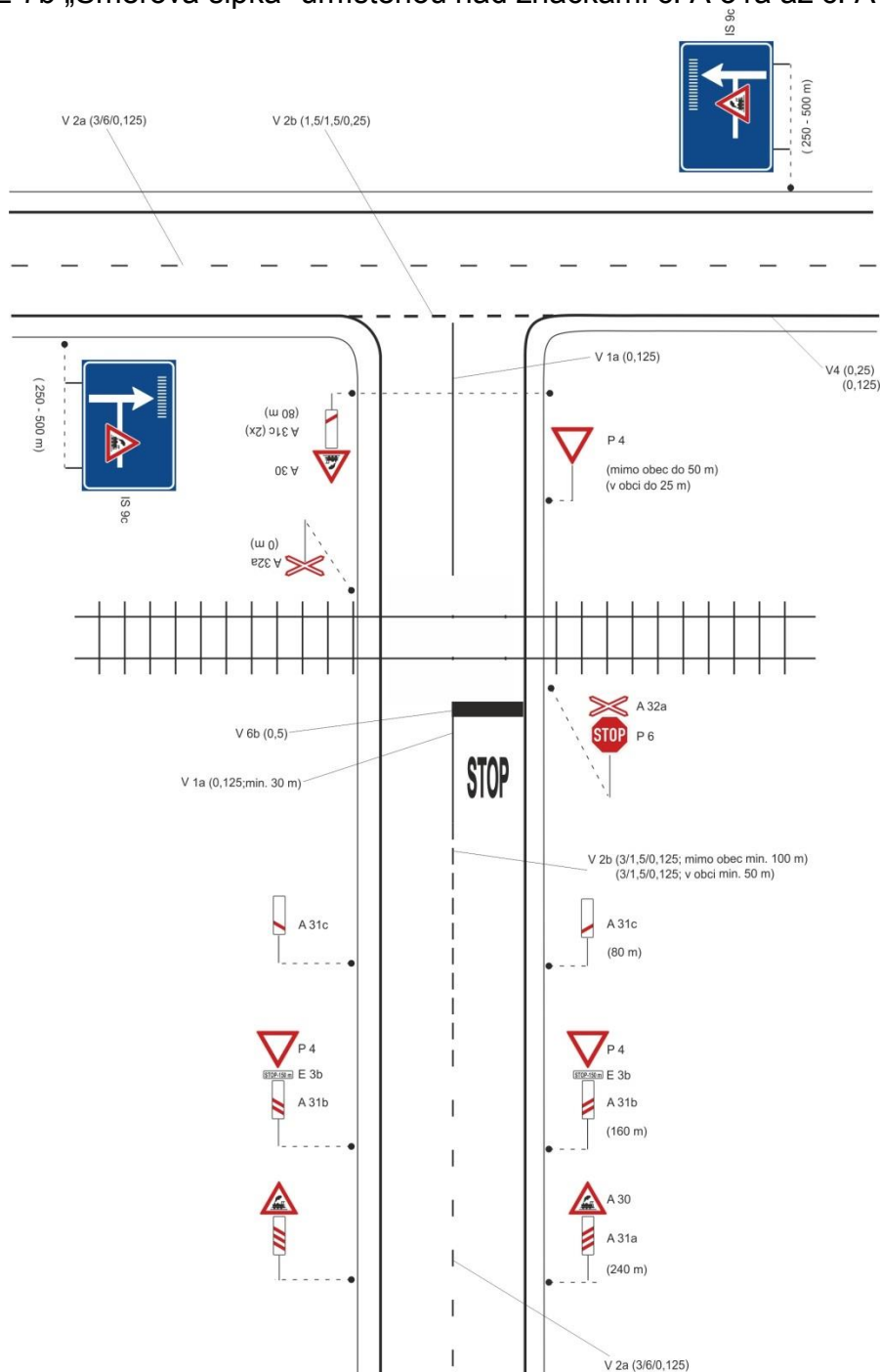
Je-li vzdálenost mezi dvěma přejezdy menší než 30 m, označuje se tato situace jako jeden přejezd. Jestliže se jedná o přejezdy bez závor, doplňuje se značka č. A 30 dodatkovou tabulkou „Počet“ č. E 1 s údajem „2x“. Tím není dotčena zásada samostatného označení přejezdů výstražnými kříži (obr. 88).

Obr. 88

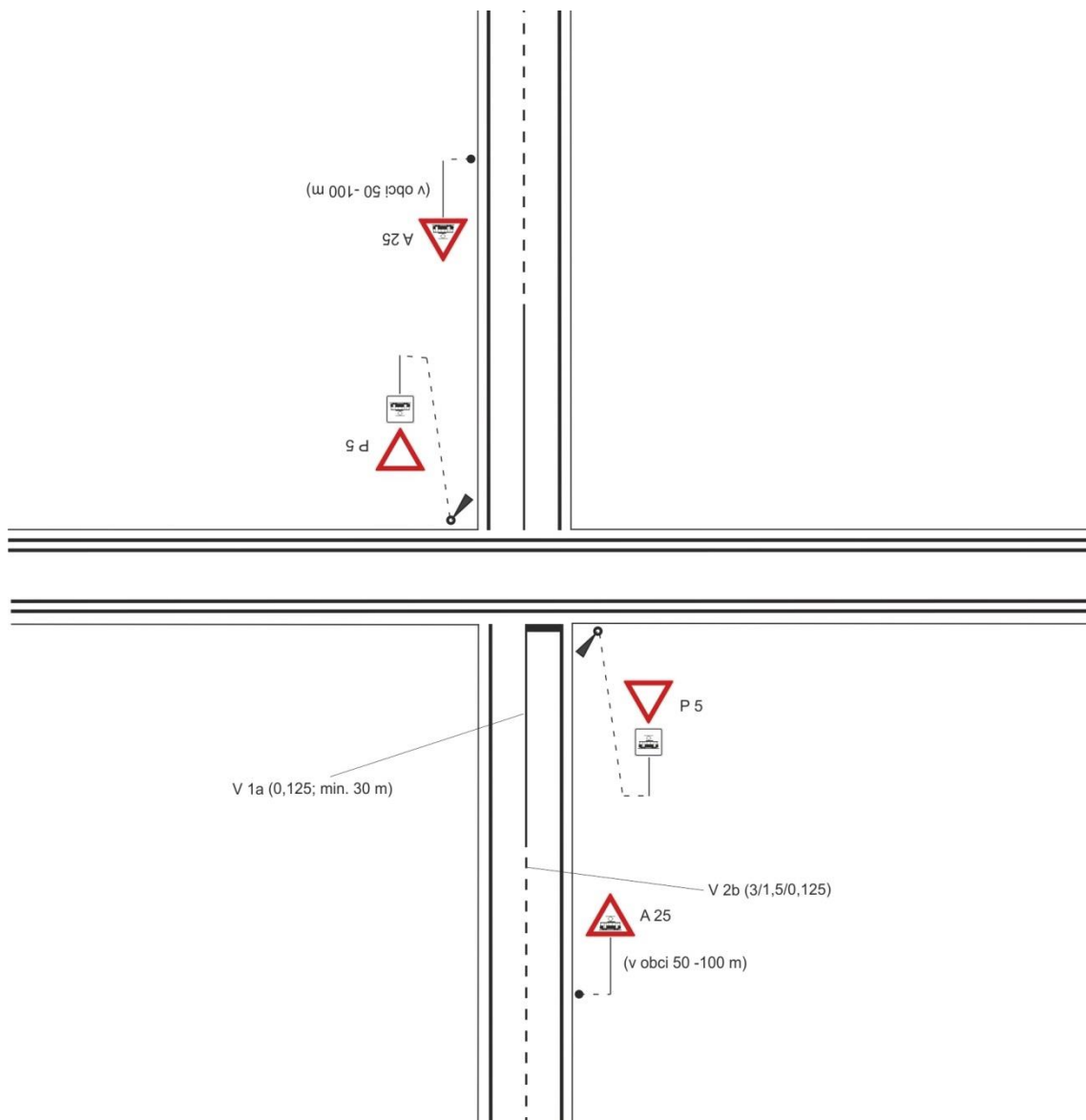
9.2.5 Železniční přejezd na odbočující pozemní komunikaci

Nachází-li se železniční přejezd na odbočující pozemní komunikaci, umísťují se příslušné dopravní značky v určené vzdálenosti i na křižující pozemní komunikaci. Směr situování přejezdu ve vztahu k této pozemní komunikaci se označuje dodatkovou tabulkou č. E 7b „Směrová šipka“ umístěnou nad značkami č. A 31a až č. A 31c.

Obr. 89

Pokud se přejezd nachází na odbočující pozemní komunikaci malého dopravního významu, označuje se jen na této pozemní komunikaci. Na křižující pozemní komunikaci lze na takový přejezd upozornit značkou č. IS 9c „Návěst před křižovatkou“ v odpovídajícím provedení se symbolem značky č. A 29 nebo č. A 30 (obr. 89).

Obr. 90

9.2.6 Rozhledové poměry, křížení

Železniční přejezd zabezpečený pouze výstražnými kříži, který není vybaven přejezdovým zařízením se závorami ani přejezdovým zařízením světelným s nevyhovujícími rozhledovými poměry, lze navíc označit dopravní značkou č. P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“. Značka č. P 6 se umísťuje pod výstražný kříž nebo před něj.

V případě užití značky č. P 6 se vždy užívá značky předběžné (tj. značka č. P 4 s dodatkovou tabulkou č. E 3b „Vzdálenost“ s údajem STOP - 160 m), která se umísťuje nad značkou č. A 31b (obr. 89).

K upozornění na nepříznivý úhel křížení pozemní komunikace s dráhou nebo na neobvyklé vedení kolejí se nad značku č. A 31c umísťuje dodatková tabulka č. E 10 „Tvar křížení pozemní komunikace s dráhou“ (obr. 88).

9.2.7 Elektrizovaná trať

Před přejezdem s elektrizovanou tratí se užívá značky č. B 16 „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž výška přesahuje vyznačenou mez“ v případě, že skutečná výška trolejového drátu nad úrovní vozovky snižená o bezpečnostní vzdálenost (u stejnosměrné je bezpečnostní vzdálenost 0,55 m, u jednofázové trakční proudové soustavy 0,65 m) je menší než 4,80 m.

9.2.8 Přejezd tramvajové dráhy

Křížení pozemní komunikace s tramvajovou dráhou se zpravidla označuje a vzájemný vztah upravuje značkami upravujícími přednost v jízdě. Jedná se o případy, kdy se jízda tramvají řídí pravidly provozu (pravidly provozu na pozemních komunikacích).

V případě přednosti tramvaje se na pozemní komunikaci užije značky č. P 5 „Dej přednost v jízdě tramvaji!“. Značka se umísťuje ve vzdálenosti do 25 m od osy krajní koleje. V případě potřeby lze užít i značky předběžné, tj. značky č. P 5 s dodatkovou tabulkou č. E 3a „Vzdálenost“. K upozornění na křížení s tramvajovou dráhou lze užít i značky č. A 25 „Tramvaj“ (obr. 90).

Na takovém křížení se doporučuje řídit provoz světelnými signály, a to zejména v případě, kdy jinak tramvaj dává přednost v jízdě.

Pokud pro označení křížení pozemní komunikace s tramvajovou dráhou stanoví příslušný drážní úřad užití výstražných křížů, označuje se (a případně i zabezpečuje) dále takový přejezd jako železniční přejezd. Pouze náhradou za značku č. A 29 nebo č. A 30 se užije značky č. A 25.

Před přejezdem tramvajové tratě se dále užívá i značky č. B 16 „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž výška přesahuje vyznačenou mez“ v případě, že skutečná výška trolejového drátu nad úrovní vozovky snižená o bezpečnostní vzdálenost 0,50 m je menší než 4,80 m.

9.3 Vodorovné dopravní značení

Pokud se železniční přejezd nachází na pozemní komunikaci s vodorovným dopravním značením, vyznačuje se ve vzdálenosti nejméně 30 m před přejezdem podélná čára souvislá č. V 1a.

V případě užití značky č. P 6 před přejezdem, je možno ji doplnit vodorovnou značkou č. V 6b „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“(obr. 89). Tu lze vyznačit za předpokladu, že příčnou čarou lze vymezit místo, odkud je na trať náležitý rozhled. Příčná čára přitom nesmí být blíže než 2,2 m od osy vnější koleje.

Pro zvýšení pozornosti řidiče před železničním přejezdem lze v odůvodněných případech využít dalších možností dopravního značení (např. užití vodorovných značek č. V 14 „Nápis na vozovce“ se symboly příslušných výstražných značek, č. V 18 „Optická psychologická brzda“, apod.), případně provést další opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti silničního i drážního provozu.

9.4 Zvláštní situace

9.4.1 Přejezdové zabezpečovací zařízení vyřazeno z činnosti

V případě, že zabezpečovací zařízení železničního přejezdu nevaruje předepsaným způsobem, označuje se tato situace značkou č. IP 22 „Změna místní úpravy“ s textem „Pozor - přejezdové zabezpečovací zařízení není v činnosti“. Tato situace se dále podle konkrétních podmínek zvýrazňuje dalšími prostředky (např. umístění značky č. IP 22 na retroreflexní žlutozelený fluorescenční podklad). Doporučuje se také zvýraznit výstražný kříž např. přerušovaným žlutým světlem, před přejezdem umístit značku č. P 6 a vyjádřit nefunkčnost zabezpečovacího zařízení např. zakrytím, případně škrtnutím oranžovo-černým pruhem.

9.4.2 Úprava provozu v objektu dráhy nebo vlečkaře

Pro vyznačení specifických pravidel a omezení provozu v atypických podmínkách účelových komunikací nacházejících se v blízkosti kolejí s četnými neoznačenými kříženími lze např. užít na vjezdu do takové oblasti dopravní značky č. IP 25a „Zóna s dopravním omezením“ v odpovídajícím provedení (obr. 91). Konec zóny se označuje na výjezdu značkou č. IP 25b „Konec zóny s dopravním omezením“. Užití značek se doporučuje doplnit písemně zpracovanými pravidly provozu v dané oblasti.

Obr. 91

10 PARKOVIŠTĚ, ODPOČÍVKY

10.1 Všeobecně

Pro účely těchto Zásad se parkovištěm rozumí označená plocha, kde je dovoleno zastavení a stání vozidel.

Odpočívkou se pro účely těchto Zásad rozumí označená plocha oddělená od jízdního pásu, určená pro zastavení a stání vozidel a vybavená jedním nebo více obslužnými zařízeními majícími vztah k provozu na pozemních komunikacích (např. WC, kiosek s občerstvením, restaurace, čerpací stanice, motel apod.).

V této kapitole jsou stanoveny základní zásady pro užití, provedení a umístění dopravních značek označujících parkoviště nebo odpočívku a dopravních značek upravujících provoz v prostoru parkoviště nebo odpočívky. Přitom je nezbytné dbát zásady účelného užívání dopravních značek a usměrňovat provoz vozidel nebo navádět k jednotlivým druhům služeb pouze v případech, kdy je to nezbytně nutné nebo situace není zřejmá ze stavebního uspořádání.

10.2 Označení parkoviště a odpočívky

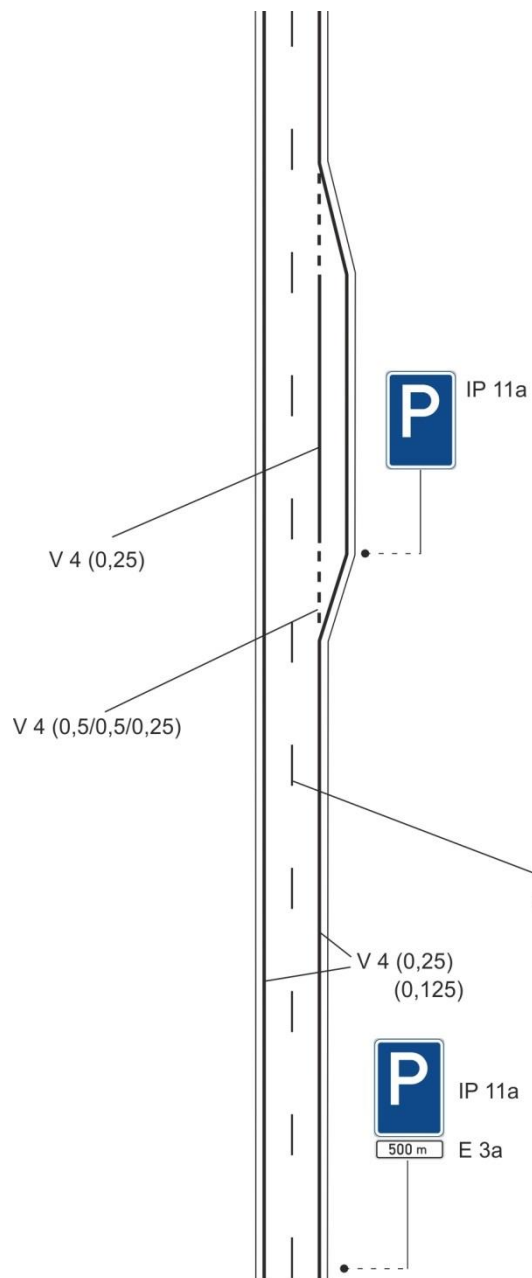
Na dopravně významné pozemní komunikaci (zejména směrově rozdělené) se označuje parkoviště nebo odpočívka dopravními značkami orientačního značení dle TP 100.

Na pozemních komunikacích mimo obec se označuje jako parkoviště každé místo, které je určeno pro dovolené zastavení a stání.

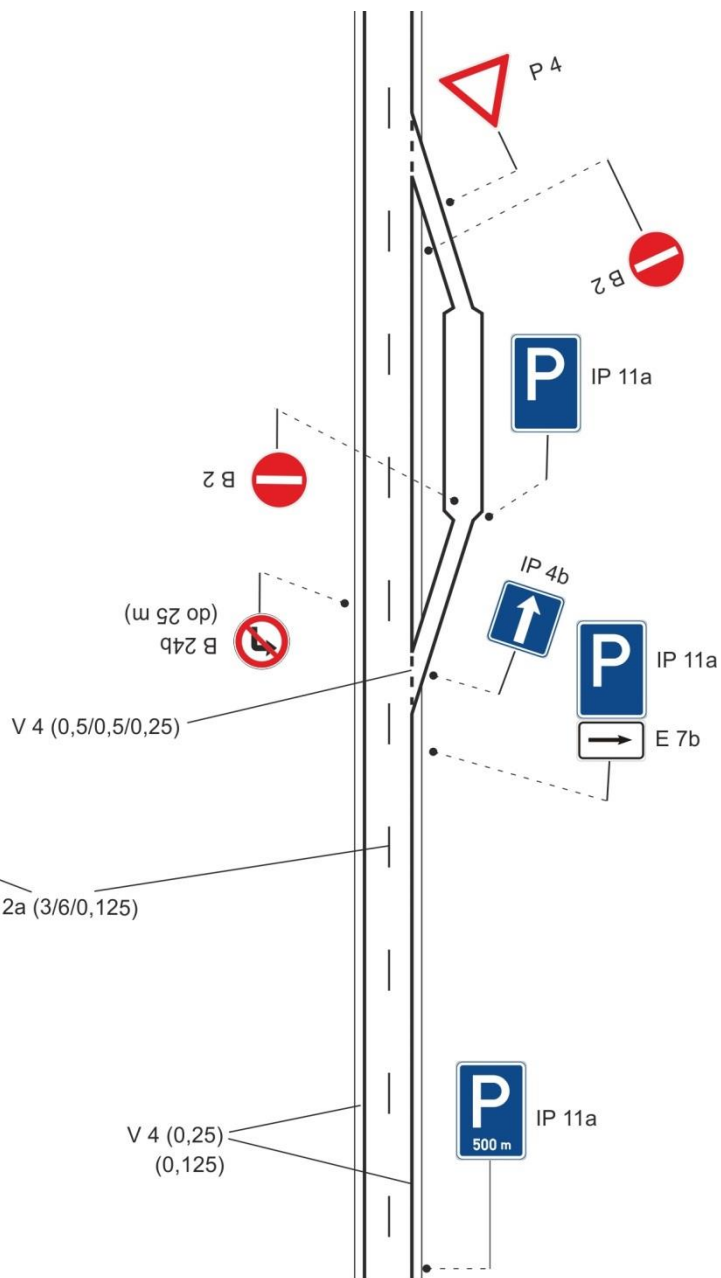
Malé parkoviště umístěné po jedné straně pozemní komunikace se zpravidla označuje pouze ze směru, pro který je parkoviště přístupné pravým odbočením.

Parkoviště fyzicky oddělené od pozemní komunikace se s přihlédnutím k místním podmínkám doporučuje řešit jako jednosměrné s odpovídajícím dopravním značením.

K informaci o malém parkovišti nebo na dopravně méně významné pozemní komunikaci zpravidla postačuje umístění první předběžné dopravní značky ve vzdálenosti cca 500 m před parkovištěm (obr. 92, 93)

Obr. 92

Obr. 93

Další podrobnosti o označení druhu služeb a provedení dopravních značek upravují TP 100.

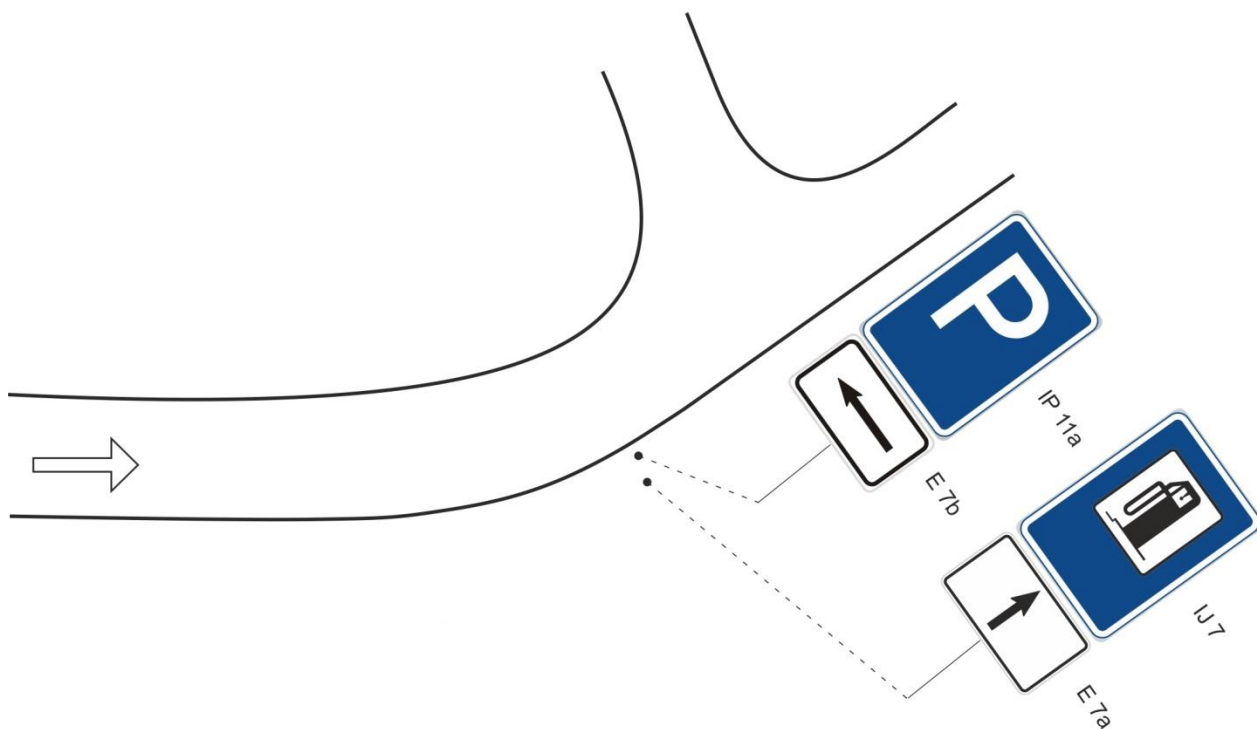
10.3 Usměrnění provozu v prostoru parkoviště nebo odpočívky

10.3.1 Usměrnění provozu podle druhu služby

K usměrnění provozu k příslušnému druhu služby se užívá dopravních značek uvádějících příslušnou informaci o druhu služby a případně s uvedením směru (obr. 94, 95).

Obr. 94

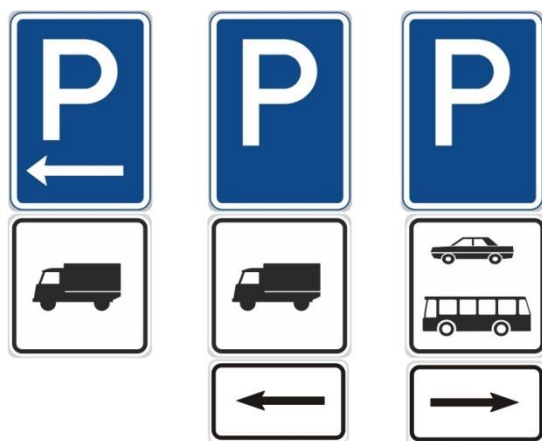

Obr. 95

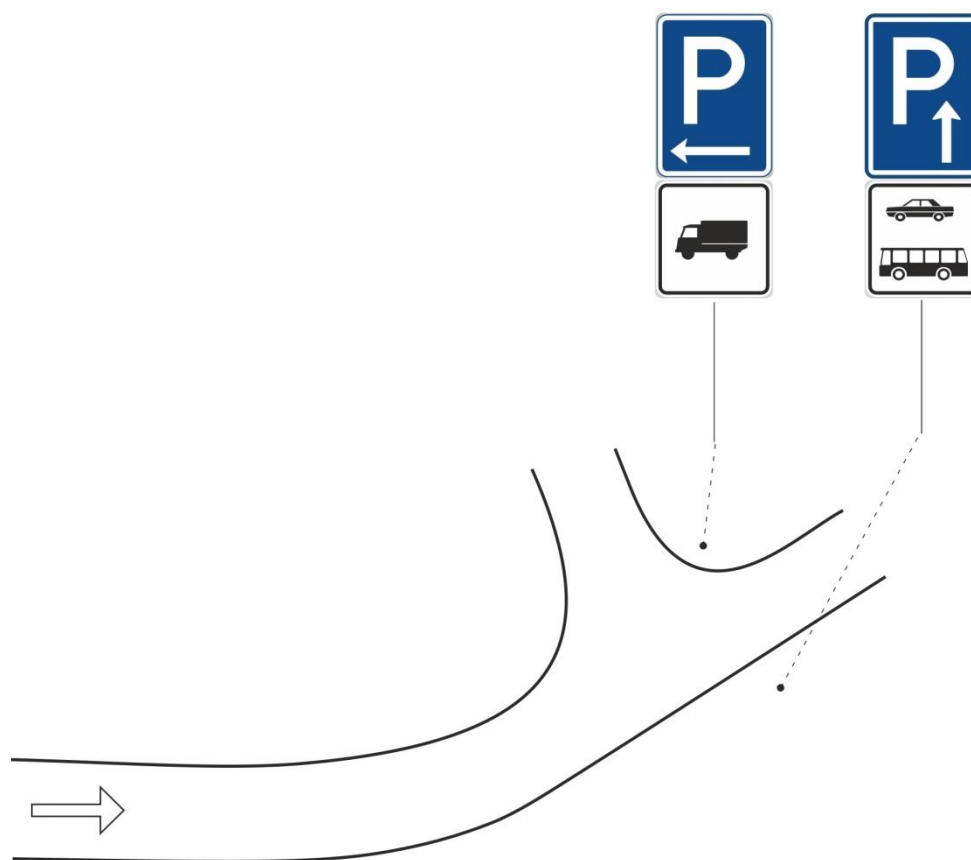
10.3.2 Usměrnění provozu podle druhu vozidel

Usměrnění provozu podle druhu vozidel se vyznačuje zejména v rámci navádění k jednomu druhu služby (zejména v rámci parkoviště nebo čerpací stanice). K rozdělení provozu podle druhu vozidel se užívá dodatkové tabulky č. E 9 „Druh vozidla“, uvádějící

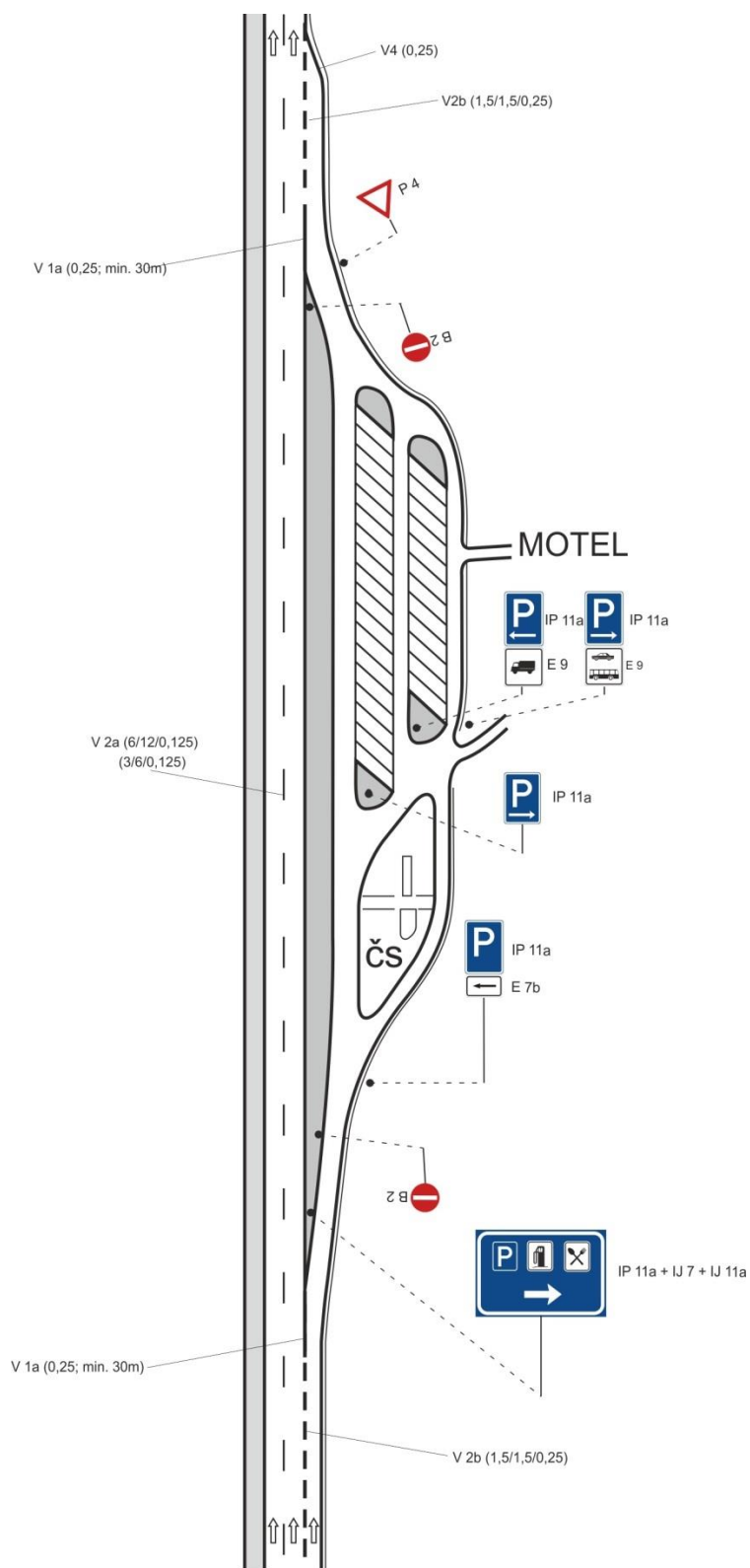
příslušný symbol vozidla. Dopravní značky se užívají obdobným způsobem jako základní značky označující příslušné služby (obr. 96, 97). Příklad základního usměrnění provozu v prostoru odpočívky se uveden na obr. 98.

Obr. 96

Obr. 97

Obr. 98

V rámci čerpací stanice se nevylučuje vlastní systém označení a rozdělení provozu podle druhu vozidel a druhu pohonných hmot.

10.3.3 Organizace provozu

Z důvodu optimálního využití plochy parkoviště se doporučuje jednotlivá stání vyznačit vodorovným dopravním značením nebo jiným srozumitelným způsobem (např. zámkovou dlažbou jiné barvy).

Jednotlivá stání s určitým režimem (vyhrazená, zejména pro vozidla s označením č. O 1) nebo omezení stání se označují příslušnými dopravními značkami. Jejich užití a provedení upravují TP 65.

Organizace provozu na ploše parkoviště nebo odpočívky lze upravit užitím příslušných svislých dopravních značek a směrových šipek vodorovného značení. Je žádoucí, aby úprava provozu na parkovišti vycházela ze stavebního uspořádání byla srozumitelná a přehledná, aby potřeba užití dopravních značek byla co nejmenší.

Informace o provozních podmínkách parkoviště (hlídané, provozní doba, sazby, druhy vozidel apod.) se zpravidla uvádějí na dodatkové tabulce pod dopravními značkami označující parkoviště.

Místo, kde je nutno případně zastavit vozidlo za účelem převzetí parkovacího dokladu nebo zaplacení poplatku za parkování, lze označit značkou č. B 27 „Povinnost zastavit vozidlo“ v odpovídajícím provedení.

10.3.4 Výjezd

Na výjezdu z parkoviště nebo odpočívky se užívá značky č. P 4, a to i v případě, že je připojení parkoviště na pozemní komunikaci řešeno připojovacím pruhem. Pokud připojovací pruh dále pokračuje jako průběžný, značky č. P 4 se neužívá. Na výjezdu bez připojovacího pruhu lze v odůvodněném případě užít značky č. P 6.

Značky č. P 4 nebo č. P 6 se zpravidla neužívá, pokud se parkoviště bezprostředně nachází u pozemní komunikace, resp. pokud není od jízdního pásu fyzicky odděleno.

K zamezení nebezpečí výjezdu zpět do protisměru směrově rozdělené pozemní komunikace se užívá značky č. B 2 „Zákaz vjezdu všech vozidel“ umístěné proti směru příjezdu (obr. 98).

10.4 Záchytné parkoviště

Záchytným parkovištěm se rozumí kapacitní parkoviště, z něhož lze pokračovat dále do centra města prostředkem hromadné dopravy osob. Charakter záchytného parkoviště má i parkoviště, které je vybudováno pro určitý druh vozidel, kterým je dále do vymezené oblasti vjezd zakázán (např. zákaz vjezdu zájezdových autobusů do lázeňské, turistické nebo chráněné přírodní oblasti apod.) a je nutno využít stanovené náhradní dopravy.

Záchytné parkoviště se označuje dopravní značkou č. IP 13d „Parkoviště P + R“. Doplnující údaje o charakteru parkoviště, vzdálenosti, druhu navazující hromadné

dopravy apod. se uvádějí na dodatkové tabulce nebo mohou být společně se značkou č. IP 13d součástí velkoplošné značky.

Pro účinné navádění na záchytné parkoviště lze s výhodou užít zařízení pro provozní informace, zejména zařízení č. 1 2 „Obsaditelnost parkoviště“. Zde lze kromě usměrňování provozu k záchytnému parkovišti uvádět údaje charakterizující umístění takového parkoviště (např. stanice prostředku MHD, místní název), informaci o obsazenosti (volno nebo obsazeno, počet volných míst), informaci o druhu navazujícího prostředku MHD i aktuální údaje týkající se dalšího volného záchytného parkoviště (obr. 99).

Obr. 99

Název: Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích
Zpracovalo: Centrum dopravního výzkumu
Vydalo: Ministerstvo dopravy
Datum vydání: únor 2005
Náklad: 2000 ks
Sazba a litografie: Garden 114, Podstránská 114, 627 00 Brno
Distribuce: Centrum dopravního výzkumu, Líšeňská 33a, 636 00 Brno,
tel.: 548 423 711, fax: 548 423 712

© Centrum dopravního výzkumu

ISBN: 80-86502-13-9